

»Hvad kan regeringen oplyse om status for forberedelserne til den kommende regeringskonference i EU?«

(Forespørgsel nr. F 37).

Medlemmer af Folketinget Jacob Buksti (S), Charlotte Antonsen (V), Pia Christmas-Møller (KF), Holger K. Nielsen (SF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mimi Jakobsen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL), Jann Sjursen (KRF) og Kim Behnke (FRI) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til udenrigsministeren og justitsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om status for drøftelserne om et EU-charter for grundlæggende rettigheder?«

(Forespørgsel nr. F 38).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 1346

1) Til statsministeren af:

Else Winther Andersen (V):

»Vil statsministeren redegøre for, hvordan den seneste fordeling af KVVU-uddannelsessteder stemmer overens med regeringens generelle regionalpolitik, herunder navnlig den forfordeling af disse uddannelsessteder, hvor adskillige i forvejen hårdt ramte regioner, hvad angår uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og antal yngre indbyggere, også er blevet fratøvet muligheden for at videreføre deres KVVU-forløb?«

Else Winther Andersen (V):

Jeg vil gerne udbygge spørgsmålet til statsministeren lidt: Er det statsministerens holdning, at man med den måde, man har tildelt KVVU-uddannelserne på, tilgodeser den brede dækning af uddannelser i stedet for den skævvridning, som vi kan se der er i dag?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Til fru Else Winther Andersen: Der er ikke nogen undervisningsminister til stede, men det

burde der jo egentlig være, for fru Else Winther Andersen overvejet, at hvis jeg skulle besvare spørgsmål inden for samtlige ministres forskellige ansvarsområder, ville det tage en hel del tid?

Men jeg kan sige, at for det første er der jo fremgang rundt omkring i vores amter. Det er jo ikke det billede, vi har af Danmark, at der kun er beskæftigelsesfremgang eller økonomisk fremgang i en bestemt del af Danmark. Ser vi på de sidste 7 år, har der jo været fremgang over hele linjen – i lidt forskelligt tempo, men alligevel.

For det andet: Det grundlag, som undervisningsministeren har truffet sine afgørelser på, har jeg fået oplyst af undervisningsministeren drejer sig om de nye, landsdækkende, korte videregående uddannelser i KVVU-reformen, som blev vedtaget med støtte af alle Folketingets partier i 1997.

Og fra den 1. august 2000, har jeg også fået oplyst af undervisningsministeren, udbydes der så 13 nye KVVU-uddannelser i 27 byer. Placeringen er valgt ud fra en samlet afvejning af både regionale og kvalitative hensyn.

Else Winther Andersen (V):

Så vil jeg gerne have statsministeren til at forklare, hvordan det hænger sammen med, at der i Sønderjylland og hele vejen op gennem Vestjylland er meget få af de korte videregående uddannelser, og hvordan det hænger sammen med, regeringens egen målsætning i Landdistriktsredegørelsen fra 1999, hvor der på side 9 står, at det er regeringens målsætning med de korte og mellemlange videregående uddannelser at yde kvalitet og at bevare et geografisk bredt udbud af uddannelser.

Og det er jo ikke bare i Jylland, det er galt, det er også på Bornholm og i Vestsjælland, at der virkelig er sket en skævvridning af Danmark.

Det vil jeg gerne have statsministeren til at forholde sig til.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg må sige til fru Else Winther Andersen, at det har jeg ikke noget grundlag for at forholde mig til. Det er undervisningsministeren, der har det ansvarsområde, og det ville være helt forkert af mig at blande mig i detaljer om det.

Jeg vil næsten foreslå fru Else Winther Andersen: Tag en runde med undervisningsministeren, stil et par spørgsmål, gerne på

skrift! Så kommer der et fyldigt og uddybende svar. Det tror jeg er det bedste.

Else Winther Andersen (V):

Dermed hører jeg, at statsministeren ikke ser, at der er et problem i, at man laver en skævvridning ved tildeling af KVVU-uddannelserne, sammenholdt med regeringens egen Landdistriktsredegørelse, hvor der virkelig står, at man vil udbyde disse uddannelser regionalt.

Det må statsministeren da forholde sig til, til sin egen Landdistriktsredegørelse, hvis han ikke vil forholde sig til undervisningsministerens område.

Birthe Skaarup (DF):

Jeg vil spørge statsministeren, om statsministeren vil prøve endnu en gang at tage disse korte videregående uddannelser op med undervisningsministeren. Der er altså sket nogle ting, der er lidt uheldige. Jeg kan bl.a. nævne en uddannelse i Kolding, som ligger på Kolding Købmandsskole, og det er design manager-uddannelsen.

Begrundelsen for at nedlægge den er, at undervisningsministeren siger, at den tilsvarende er på Kolding Tekniske Skole. Men de to uddannelser er altså ikke ens, og jeg synes, det er lidt uheldigt, at man går ind og nedlægger en succesfuld uddannelse, for det er den på Købmandsskolen, og ikke har en tilsvarende erstatning i området. Der er venteliste til den, og det er også sådan, at de unge studerende kan gå videre med denne uddannelse og studere i udlandet.

Jeg tror, man har gjort et fejlgreb ved at nedlægge den uddannelse, og jeg vil høre statsministeren, om han vil tage kontakt til undervisningsministeren om det her, for det er et problem.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Forstå mig ret: Jeg tror simpelt hen, at den bedste metode til at håndtere de spørgsmål, som stilles om den lokale placering af KVVU og de beslutninger, der blev truffet, den bedste måde at håndtere en god debat om det på og få belyst spørgsmålene er at tage kontakt direkte til undervisningsministeren.

Jeg skal gerne nævne for undervisningsministeren, at vi har haft disse spørgsmål her i dag, men jeg tror simpelt hen, jeg vil sige til både den første og den anden spørger, at vi får et bedre belyst grundlag, hvis der tages en direkte

kontakt til undervisningsministeren. Det er også den måde, vi plejer at gøre det på. Hvis det er skattespørgsmål, så henvender man sig til skatteministeren, og hvis det er andre spørgsmål, så er det de relevante ressortministre, man henvender sig til.

Jeg tror, det er bedst sådan, for jeg har ikke mulighed for at gå mere ind i det i dag, men jeg vil gerne sige, at jeg kan nævne for undervisningsministeren, at der har været stor interesse om disse spørgsmål i dag, og jeg er sikker på, at undervisningsministeren gerne kommer. Hun har jo også været til en spørgetime for ganske nylig, og da var der ikke så mange spørgsmål om disse temaer. Så Folketinget kan være helt sikker på, at min regerings ministre gerne deltager i debatter også om KVVU.

For mit eget vedkommende har jeg egentlig ikke mulighed for at kommentere det i detaljer. Jeg har stor respekt for Kolding, jeg har stor respekt for Sønderjylland, det er slet ikke det, vi diskuterer, men vi er langt inde i et ansvarsområde for en bestemt minister, og den konkrete dokumentation tror jeg konkret og bedst håndteres i en direkte dialog mellem den pågældende ressortminister og Folketingets medlemmer.

Jeg har for den sags skyld derfor heller ikke mere at føje til dette spørgsmål.

Hanne Severinsen (V):

Det er selvfølgelig klart, at der er detaljer i alt, men der er jo også noget overordnet. Og er det trods alt ikke statsministerens ansvar, den overordnede politik, hvor man netop gerne vil fremme landdistrikterne og den bedre fordeling? Så det må jo være statsministerens overordnede forpligtelse, at man rent faktisk fører en politik, som godt nok er mange små detaljer, men som i praksis rent faktisk betyder en centralisering.

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil hæfte mig lidt ved det, statsministeren – selvfølgelig med nogen ret – siger: En statsminister kan jo ikke være inde i alle detaljer, og han henviser til sine fagministre, at det må man drøfte med dem.

Javel, det er fint nok. Men overordnet har statsministeren jo et ansvar, og overordnet må man vel forvente, at statsministeren er med til at lægge de overordnede retningslinjer for regeringens politik.

Jeg tillod mig for et års tid siden at henvende mig til statsministeren i et brev og pege på, at

der i det år, der nu er gået, 1999, skulle tages stilling til 6-8 store statslige institutioner, IT-center, Måltidets Hus, KVU, en lang række forskellige institutioner. 3 måneder efter skrev statsministeren som svar, at det ville han overlade til det enkelte fagministerium at drøfte.

Hvad er der sket? Der er sket det, at stort set alle de beslutninger, der er truffet med hensyn til placeringen af de institutioner, er gået ud på at tilgodese København.

Det mener jeg ikke er rimeligt, og derfor mener jeg, det er på tide, at statsministeren nu lægger en helt anden linje, som tilgodeser Det Skæve Danmark.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministerens svar på de tidligere spørgsmål skal forstås således, at statsministeren vil forpligte undervisningsministeren til at tage kontakt til Folketingets partier for at forhandle om KVU-reformen og dermed tage partierne i Folketinget med på råd med hensyn til udbudet af uddannelser?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1393

2) Til statsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Finder statsministeren det ønskeligt, hvis udenlandske regeringer blander sig i danske regeringsdannelser?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, så bevæger vi os jo unægtelig ind på et lidt andet felt, og grunden til, at Dansk Folkeparti har ønsket at rejse denne her debat i spørgetiden – for den kører jo selvfølgelig mange steder, denne debat – er jo, at der er noget helt principielt ved, at EU-landene som den drivende kraft er gået ind på et nyt felt og har foranstaltet præventive tiltag over for et medlemsland på grund af tidligere udtalelser fra en politiker.

Man må jo unægtelig sige, at det er en speciel situation, og at det er noget af et ryk, der foretages. Derfor ønsker vi her i dag statsministerens svar på, om statsministeren ville finde det ønskeligt, hvis udenlandske regeringer begyndte at blande sig i en dansk regeringsdannelse, eller for den sags skyld, hvis jeg må være så fri,

at bede statsministeren om i sit svar også at komme ind på, om man i forhold til andre lande vil finde det ønskeligt, at EU griber præventivt ind, som man har gjort her i forhold til Østrig.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at dette er jo et af disse pragtfulde ledende spørgsmål. Jeg læser op af spørgsmålet, for det er i sig selv meget sigende: »Finder statsministeren det ønskeligt, hvis udenlandske regeringer blander sig i danske regeringsdannelser?«

Det minder mig om et spørgsmål, jeg somme tider føler jeg får. Og det er jo det, der ligger i det. Det svarer til: Er statsministeren holdt op med at skubbe til sin gamle moder?

Forstå mig ret: Det er jo næsten ligegyldigt, hvad jeg svarer, så vil det jo blive brugt imod mig. Svaret ligger i og for sig i selve måden at spørge på.

Jeg synes da ikke, at det er ønskeligt, og det ved hr. Thulesen Dahl også godt.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har forstået på statsministeren, at vi skal bevæge os lidt væk fra det dér drilleri og de dér ting, og det er faktisk en saglig diskussion, det her, og det er også det, Dansk Folkeparti lægger op til her i spørgetiden i dag: at få en saglig diskussion om de her forhold.

Altså når man fra EU-landenes side går ind i forventning om, at der måske i fremtiden kan ske noget, som man ikke er tilhænger af, og ønsker at sætte Østrig på plads, må det jo betyde, hvis der så skal være konsekvens i det, at man også fra statsministerens side – som har været tilhænger af den her aktion over for Østrig – er tilhænger af en lignende aktion over for et hvilket som helst andet EU-land, som får deltagelse af nogle personer, som har udtalt sig om noget i en retning, som man ikke bryder sig om.

Der kan jo være mange lande, og nu har vi så nævnt Danmark i det konkrete spørgsmål, for det er jo selvfølgelig interessant at kende statsministerens holdning til det. Men vi kunne jo også nævne andre lande, hvor tidligere fascister eller tidligere kommunister har ytrede ønske om totalitære regimer eller stået for totalitære regimer. Hvis sådan nogle mennesker er med i regeringsapparatet, bør man så ikke fra statsministerens side tage nøjagtig samme afstand til sådan nogle begivenheder, som man har gjort i forhold til Østrig?

Det er lidt det her med, at vi jo ikke skal sige fra og vi skal ikke blande os uden om, og hvis man tier, så samtykker man, og alt, hvad statsministeren ellers har været ude med. Hvis der er konsekvens i det og det ikke bare er i forhold til en aktuell situation, bør statsministeren vel anlægge nøjagtig den samme linje i forhold til en lang række andre situationer, som vi ser.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det var et meget fåmælt svar, statsministeren kom med, i betragtning af, at det her er et historisk brud på de traditioner – og med rette demokratiske traditioner – som EU-landene har haft, hvor man ikke blander sig i andre landes forhold.

Når man så alligevel blander sig i et medlemslands forhold og endda ikke spørger det pågældende medlemsland, men spørger alle mulige andre – jeg ved godt, at Danmark vistnok er blevet spurgt til sidst, men det er en anden sag – så er det ikke en rimelig fremgangsmåde. Og samtidig ser vi, efter at de her sanktioner mod Østrig nu er indført fra EU's side, at den portugisiske europaminister har udtalt, at det samme kunne komme på tale i forhold til andre lande. Han kendte dog ikke de danske forhold og de danske politiske partier, f.eks. Dansk Folkeparti, men han har sagt, at det godt kunne komme på tale i forhold til andre lande.

Her er det så, jeg spørger statsministeren: Forventer statsministeren, at det vil blive brugt over for andre lande, og i pågældende tilfælde hvilke lande?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Der er stillet 11 spørgsmål til mig i dag om samme tema. Hvis jeg skulle give hr. Peter Skaarup et godt råd, ville det være: Tag enten alle spørgsmålene nu eller også i den rækkefølge, de selv er præsenteret i af hr. Skaarup.

Svaret er: Ethvert land, også Østrig, har en demokratisk ret til at sammensætte den regering, som landet ønsker, på et demokratisk grundlag. Det er der ingen der anfægter. Vi har så til gengæld pligt til at sige fra, hvis vi skønner, der skal siges fra over for synspunkter og holdninger.

Vi lever i en tid, hvor det er vigtigt, at det europæiske samarbejde ikke kun bygger på penge og indre markeder, men også bygger på værdier og holdninger og en bevidsthed om vores historie – en bevidsthed om, hvad det er, vi har været igennem – og et fællesskab, som

naturligvis klart gør opmærksom på, hvad det er for værdier, vort samarbejde bygger på.

Det har jeg sagt næsten dag for dag i de sidste 8-10 dage, og det vil jeg gerne gentage i dag.

Enhver regering i Europa kan selvfølgelig dannes på et demokratisk grundlag, men andre lande, inklusive Danmark, har også pligt til at gøre opmærksom på, hvad deres holdninger er, hvis der er brug for at gøre opmærksom på det.

Hvis vi holder os til den konkrete situation omkring Østrig, så er vi gået ind i denne fælles holdning i fællesskab, og vi bliver i denne fælles holdning i fællesskab, og skal den ændres, så sker det i fællesskab. Der kan i og for sig ikke siges så forfærdelig meget mere om det. Det er det, der er kernen; det er det, der er realiteten.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det afgørende for Dansk Folkeparti skal naturligvis ikke være, om vi får svar på de spørgsmål her under det spørgsmål, der nu er til besvarelse, nemlig S 1393, eller under S 1399, som mere direkte henholder sig til denne her problemstilling.

Men når vi snakker om værdier og holdninger, så bygger vores værdier og holdninger i Dansk Folkeparti altså på, at man straffer folk for deres gerninger. Og efter EU's regler straffer man et land for dets gerninger og ikke ud fra en eller anden forventning om, hvad nogle går rundt og siger at de vil gøre, men for, hvad de rent faktisk har gjort.

Det er da en helt klar værdi, som jeg også troede at statsministeren delte: at man i forhold til personer og også i forhold til lande selvfølgelig dømmer dem for deres gerninger. Og det er dér, jeg mener, at hvis statsministerens ord skal tages for pålydende, nemlig at man ikke skal dét, men at man skal dømme for tidligere udtalelser, må statsministeren da give Dansk Folkeparti ret i, at der er en lang række personer, som i dag er noget ved musikken i de europæiske lande, som statsministeren også skal reagere over for, men det har vi ikke set; dér er statsministeren påfaldende tavs.

Jens Rohde (V):

Det lyder jo meget besnærende og flot, alt det, statsministeren siger, men er det ikke korrekt, at regeringens linje over for store lande, der bevidst og meget klart overtræder menneskerettighederne, jo hidtil og i øvrigt altid har været dialog, dialog og dialog? Og synes statsministe-

ren ikke helt ærligt, at regeringen her skyder gråspurve med kanoner?

Jeg vil også gerne vide: Hvori består Østrigs egentlige forbrødre?

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes igen, at statsministeren ikke rigtig svarer på det, der bliver spurgt om. Vi spørger: Finder statsministeren det ønskeligt, hvis man blander sig i andres regeringsdannelser?

Det svarer statsministeren ikke på. Der kommer en lang søfklaring om, at det, der er sket, er så og så alvorligt, osv. osv., men der bliver ikke svaret på, om man finder det ønskeligt, at man blander sig i andres regeringsdannelser.

Her må vi altså – synes jeg – få statsministeren til at sige ja eller nej til det spørgsmål, og som jeg hører statsministeren, er holdningen i regeringen faktisk er et ja til, at man gerne vil blande sig.

Så er det, vi spørger: Hvor ellers kunne man forestille sig at man skulle blande sig? Der må jo være nogle spilleregler, som man ligesom agerer efter. Er der nogle overtrædelser, må det medføre en eller anden sanktion, siger regeringen. Må vi så ikke godt få at vide: Hvor er det så ellers rundt om i verden, man vil blande sig i regeringsdannelser?

Må jeg ikke lige minde om, at hr. Henning Gjellerod har udtalt, at det her også kunne tages i brug i forhold til Danmark, og dér er det så, vores klare spørgsmål er: Vil regeringen tage initiativ til, at det også kommer til at ske over for Danmark under en kommende regeringsdannelse? Ja eller nej.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg har svaret på spørgsmålet. Min allerførste kommentar til hr. Kristian Thulesen Dahl var, at spørgsmålet er stillet på en sådan måde, at det ikke kan besvares anderledes end: Naturligvis ikke. Vi synes ikke, det er ønskeligt, men det kan være nødvendigt en gang imellem.

Og nu er det så min afrundende kommentar til dette spørgsmål – der er jo 11 igen af slagsen:

Det kan være nødvendigt en gang imellem at sige fra, at klargøre ens holdninger, og det er det, der er sket i det her tilfælde.

Der var tider for 50, 60, 70 år siden, hvor der ikke blev sagt fra i tide. Der var øjeblikke i forrige århundrede, hvor det burde have været meldt klart, hvor man stod. Det skal vi huske. Det er derfor, vi siger fra, og det er derfor, vi

må tage det skridt, som vi tager. Og så har jeg ikke flere kommentarer til det spørgsmål.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nej, men det overrasker mig såmænd ikke, at statsministeren tager det på den måde. Det er jo efterhånden lidt pinligt at høre statsministeren eller læse statsministeren citeret for, at nu skal man holde op med indenrigspolitisk drilleri i den her sag, og at det er ganske forfærdeligt, at oppositionen har drevet – er det »kalkunlagt« på statsministeren? Stakkels statsminister!

Det, vi oplever her i spørgetiden, er, at statsministeren ønsker at være formalistisk og siger, at spørgsmålet er stillet på en sådan måde, at han skal svare sådan og sådan, og så har han svaret og vil ikke ind i nogen yderligere diskussion.

Hvad er ideen i det? Jeg håber, at vi under de efterfølgende spørgsmål om den her sag får en anderledes saglig diskussion af indholdet, og hvilke konsekvenser den her beslutning får, og jeg håber, at statsministeren vil gå ind i besvarelsen af de spørgsmål på en anderledes saglig og seriøs måde end den, statsministeren har præsenteret indtil nu.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1394

3) Til statsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil statsministeren meddele sine EU-kolleger, at Danmark tilbagekalder sin medvirken i sanktionerne over for Østrig?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren har lige for et øjeblik siden meddelt, at man kun i fællesskab vil trække sanktionerne tilbage, altså at de 14 EU-lande, som har iværksat den her EU-aktion over for Østrig, i givet fald i fællesskab skal trække sanktionerne tilbage. Så må jeg bede statsministeren om i sin besvarelse uddybende at forklare, om regeringen, altså Danmark, så tager initiativ til sammen med andre EU-lande at lave en fælles tilbagetrækning af sanktionerne.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Spørgsmålet er i og for sig overflødigt, og det ved hr. Kristian Thulesen Dahl også godt. Vi havde et møde i Det Udenrigspolitiske Nævn i

går, hvor vi havde lejlighed til meget grundigt at drøfte disse ting, og jeg gav umiddelbart efter nævnsrådet udtryk for, at det agter Danmark ikke at tage initiativ til; det ville være et helt, helt forkert signal.

De politiske signaler, vi nu sender af sted til Østrig, er jo først sat i kraft på ambassadør- og regeringsniveau, og det ville være helt forkert, hvis vi nu løb vores vej fra fællesskabet og værnet om de grundlæggende menneskelige værdier. Derfor vil Danmark ikke udsætte sig for at blive ridset i omdømmet og respekten for det danske samfund og vores parathed til at bære værnet om de fælles værdier. Derfor vil Danmark ikke tage et initiativ på dette felt.

Nu skal vi se, hvorledes praktisk handling følger ord i regeringsgrundlaget. Vi går frem i fællesskab, og vi holder sammen i det europæiske samarbejde. Så svaret er kort og godt som i går: Nej.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er det nok ikke for meget at sige, at der hersker vild forvirring over, hvad de her sanktioner egentlig betyder, hvad man skal gøre, og sådan noget. Det kommer vi jo også ind på under nogle af de efterfølgende spørgsmål til statsministeren.

Men det, der er interessant i denne her sammenhæng, er jo, at når man holder fast i, at det skal være en fælles tilbagetrækning af sanktionerne, kan jeg vel gå ud fra, at regeringen har en meget tæt dialog med de andre EU-lande om, hvordan man i givet fald skal udføre sanktionerne, og hvor længe de skal vare. Og tænk nu, hvis den østrigske regering faktisk viser sig at være en regering, der overholder spillereglerne, hvad så?

Sådan nogle overvejelser pågår vel også i regeringen, og derfor er mit spørgsmål: Har man en dialog med de andre EU-lande, hvordan er i givet fald den dialog, og hvordan går det med dialogen om at trække de bebudede sanktioner over for Østrig tilbage?

Det er jo det afgørende spørgsmål, når statsministeren siger, at Danmark ikke gør noget selv, men kun gør noget i en koordineret EU-aktion.

Charlotte Antonsen (V):

Statsministeren lægger vægt på, at man i Danmark agter at optræde sammen med de øvrige EU-lande, og derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Er der også tale om en fælles beslut-

ning, når man fra dansk side ikke har ønsket at sende socialministeren og arbejdsministeren til det uformelle socialministerråd i EU? Er det en fælles EU-beslutning, eller er der dansk enegang på det punkt, og hvad er baggrunden?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Til det første spørgsmål kan jeg sige: Danmark agter ikke at ændre signaler på nuværende tidspunkt. Vi har jo at gøre med et parti og en partileder i Østrig, som i 1993 blev smidt ud af Det Europæiske Liberale Parti – som partiet Venstre i øvrigt er medlem af – fordi der blev givet udtryk for sådanne holdninger, at man ikke syntes, man kunne være i det samme fællesskab.

Vi har at gøre med en historie, hvor de ord, der bliver nævnt af samme parti i dag, var de ord, der blev nævnt dengang, og jeg er nødt til at sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at Danmark aldrig må være placeret på den forkerte side, når det gælder vores historie, og når det gælder vores fællesskab om de værdier, der er så grundlæggende.

Vi må aldrig ved at tie samtykke, vi må altid være klare i vores menneskelige værdier og holdninger, og derfor er jeg tilfreds med og glad for de mange lande, 14 lande i det europæiske samarbejde plus Norge, der fuldt og helt har indtaget samme holdning som vi, plus Israel, der har endnu stærkere holdninger og reaktioner, for det er sandelig endnu mere berørt, og det er let forståeligt, plus USA, der har udtrykt sin dybe bekymring for det, der sker, plus FN's generalsekretær, Kofi Annan, der ganske usædvanligt har sagt: Den, der kender Østrigs historie, har grund til at følge udviklingen i Østrig meget, meget nøje.

Derfor kan man naturligvis godt lave politisk polemik og stille 11 spørgsmål til mig i dag, og jeg skal såmænd nok svare på dem alle sammen. Jeg vil bare stilfærdigt gøre opmærksom på, hvad det er for en alvorlig situation, vi har, hvor historisk vigtigt det er, at vi kæmper for Danmarks sag, for Danmarks historie, for Danmarks værdighed.

Fru Charlotte Antonsen skal vide, at socialministeren naturligvis deltager i de uformelle møder, og det er helt, som det plejer at være.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne minde statsministeren om, at jeg ikke har stillet 11 spørgsmål her i spørgetiden, for det kan jeg ikke; jeg kan maks. stille tre

spørgsmål. Det ved statsministeren også udmærket godt. Der er en række kolleger, som så også har ønsket denne sag rejst til debat i salen, og det kan jeg ikke se er udtryk for nogen politisk polemik.

Statsministeren skulle da hellere sige, at det da er dejligt, at vi får en politisk diskussion om indholdet og om, hvad det er, Danmark foretager sig i forhold til en udenlandsk samarbejdspartner osv. Jeg kan slet ikke forstå den indgangsvinkel til debatten, statsministeren har valgt at lægge her i dag, og jeg synes, det er trist. Men det kan jo stadig nå at blive bedre, vi har jo et stykke vej foran os.

Jeg vil godt sige, at jeg mener også, Danmark skal være placeret på den rigtige side i forhold til de grundlæggende værdier, som vi kæmper for, og det er bl.a., at man straffer folk for deres gerninger. Hvis man forbryder sig mod fundamentale spilleregler, også i det internationale samarbejde, er der sanktionsmuligheder, og vil statsministeren ikke bekræfte, at det er der faktisk i EU-traktaten?

Men her er der ikke brudt nogen spilleregler, og derfor har man handlet i forventning om, at der måske sker nogle brud. Men man ved det faktisk ikke, og så har man måske selv indset, at den EU-aktion, man har sat i værk, måske i virkeligheden ikke er så pokkers klog endda, og derfor vil jeg gerne have, at statsministeren besvarer det spørgsmål, som jeg stillede før, men ikke fik svar på, nemlig: Har man en dialog med de andre EU-lande om, hvordan man kommer ud af den situation, hvis det nu viser sig, at Østrig faktisk fungerer rimelig godt og følger de spilleregler, der findes?

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg har nu følgende: Hr. Keld Albrechtsen, hr. Jens Rohde, hr. Peter Skaarup, hr. Arne Melchior og fru Charlotte Antonsen.

Hr. Keld Albrechtsen.

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten mener vi, at der efterfølgende skal være en grundig debat om, hvordan landene kan reagere i en sådan situation, som er opstået i Østrig. Vi mener nemlig ikke, at statsministrene greb tingene an på den rigtige måde, men vi mener til gengæld, det er vigtigt, at der bliver reageret, når der kommer en sådan regering til magten, som det blev tilfældet i Østrig.

Jeg vil gerne understrege, at Enhedslisten har ingen ønsker om at deltage i hr. Kristian

Thulesen Dahl og fru Charlotte Antonsens kalkunjagt, men jeg vil gerne spørge statsministeren, om det ikke er korrekt, at den danske regering faktisk har talt med de andre regeringer i forbindelse med udformningen af sanktionerne, og at det her kom frem, at der faktisk ikke var et ønske om at indstille sanktionerne hos nogen af de andre regeringer, og at der endda var borgerlige regeringer, som ønskede at stramme sanktionerne i den nuværende situation. Jeg synes, de oplysninger bør med i denne diskussion, fordi ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg beder om, at man overholder taletiden på 1 minut. Tak.

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld, hr. formand.

Jens Rohde (V):

Jeg fik ikke svar på mit første spørgsmål, og i det hele taget synes jeg, det er en utrolig arrogance, statsministeren lægger for dagen i denne sag. Det kunne jo godt være, der ikke var tale om trakasserier og kalkunjagt, men at man føler sig oprigtigt krænkede på demokratiets vegne over den fremgangsmåde, som de 14 lande har benyttet her.

Statsministeren taler så meget om de menneskelige værdier, og der må jo være konsekvens i regeringens politik, så derfor vil jeg gerne vide, hvad det er for menneskelige værdier, der legitimerer de diplomatiske forbindelser, Danmark har med lande, der åbenlyst overtræder menneskerettighederne.

Peter Skaarup (DF):

Statsministeren lægger det jo nærmest frem, som om Danmark ikke må gå enegang her, men jeg må minde statsministeren om, at vi er et lille land, som stod allersidst i rækken af dem, der blev spurgt, og det er jo et tegn på, at EU er ved at udvikle sig til denne politiske union, der skal bestemme, hvad der foregår i medlemslandene, også på det politiske område.

Så får statsministeren det til at lyde, som om det kun er i Danmark, vi har den diskussion. Men det er jo ikke rigtigt. Man har jo en levende diskussion om det i Finland, i England og i Tyskland, og alle steder er der altså meget voldsom modstand ude i befolkningen mod, at man har grebet ind og har knægtet muligheden for, at et land selv kan danne sin regering. Der-

for er det et usandt billede, statsministeren fører frem.

Må jeg også minde om, at når der er nogle, der her i spørgetiden interesserer sig for de ting, er det selvfølgelig, fordi regeringen bl.a. har misligholdt sin forpligtelse til at informere Det Udenrigspolitiske Nævn, som den skal ifølge Grundloven. Man skal rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn, men det har regeringen ikke gjort, og statsministeren har her i dag sagt, at man ikke vil lytte til, hvad et flertal i Folketinget eventuelt vil sige. Det er altså et problem for regeringen.

Arne Melchior (CD):

Jeg vil gerne stille hele to ledende spørgsmål, og det er ud fra min opfattelse af sagen og min holdning.

Jeg synes, at statsministeren for det første har optrådt som et mandfolk og for det andet har gjort nøjagtig det, enhver anden tænkelig statsminister i Danmark ville have gjort i den situation, og jeg er dybt taknemmelig over, at statsministeren og regeringen og – som det jo nu viser sig – et kæmpestort flertal i Folketinget ikke nærer noget ønske om, at der skal ske ændringer i de trufne dispositioner på nuværende tidspunkt.

På denne baggrund vil jeg gerne stille to ledende spørgsmål, og det ene er: Føler statsministeren sig i godt selskab med sine mange regeringskolleger i og uden for Europa, bl.a. med de mange, som han har truffet denne disposition sammen med, nemlig de statsledere, der ligesom han selv er demokratisk valgt? Og finder statsministeren, at en politikers udtalelser, altså de hensigter og bedømmelser, han giver udtryk for, er en del af den pågældende politikers gerninger, som han derfor godt kan bedømmes på?

Charlotte Antonsen (V):

Jeg er tilfreds med statsministerens svar om, at man tilsyneladende har banket socialministeren på plads, så hun nu alligevel kommer til at deltage i det uformelle arbejdsmarkeds- og socialministermøde. Det er i hvert fald fremgået af flere aviser, at tanken var at sende en departementschef.

Jeg vil godt spørge statsministeren: Er grunden den, at man ikke har kunnet få de andre ministre i EU med i den aktion, altså at holde ministrene hjemme fra det uformelle socialministermøde? Er det derfor, man har banket socialminister Karen Jespersen på plads og nu

siger, at hun skal deltage i det uformelle møde? Og kan statsministeren i det hele taget afvise, at det har været på tale, at ministeren skulle melde afbud?

Frank Dahlgaard (UP):

Statsministeren brugte udtrykket, at nu gælder det om at holde sammen i EU. Men det gør man vel ikke, når 14 EU-lande overfalder det 15., som ikke har gjort noget som helst forkert, og som er et demokratisk land, der er i gang med en regeringsdannelse.

Det drejer sig jo ikke bare om, at man kommer med signaler, for det er jo rigtigt at komme med et signal om, at man er bekymret over, at der nu er et parti i Østrigs regering, hvis leder har sagt nogle grimme ting, og at der skal tages afstand fra det. Det er jo midlerne, det er galt med. Det kan da ikke være rigtigt, at man begynder at skyde, før der overhovedet er sket nogen handlinger. Selve EU's traktat siger jo i § 6 eller § 7, at når der foregår handlinger, der er i strid med Københavnkriterierne, menneskerettighederne og principperne for beskyttelse af mindretal og den slags, skal man gribe ind med sanktioner, men heller ikke før, og derfor er mit spørgsmål til statsministeren, når nu statsministeren siger, at vi skal sige fra: Jamen hvorfor nøjedes statsministeren så ikke med det, men gik videre og begyndte at lave konkrete diplomatiske sanktioner?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Som sagt er der stadig en del spørgsmål om samme emne, så der bliver rig lejlighed til at svare.

Jeg vil sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg kan bekræfte, at billedet lige i øjeblikket er, at der er nogle lande, der gerne ønsker, at reaktionsmønstret bliver stærkere. Der er andre lande, der ønsker at beholde det reaktionsmønster, vi har nu, og blandt de lande, som vil videreføre den linje, er også Danmark. Det tror jeg også der er den store samling om i Europa. Der er derimod ingen lande, som har givet udtryk for, at vi skal ændre kurs, og det er jeg meget glad for, fordi jeg tror, det er vigtigt, at vi nu ser, hvordan den videre reaktion bliver i Østrig og fra den østrigske regering.

Det andet spørgsmål, som jeg synes hr. Arne Melchior stillede meget præcist, var for det første, om jeg synes, det er et godt selskab, Danmark er i, og her må jeg sige meget klart: Ja, det synes jeg virkelig! Vi er sammen med 14 euro-

pæriske lande inklusive Norge, gode, demokratiske lande, som vi har et tæt samarbejde med, og som vi holder sammen med. Vi er også sammen med Israel, som vi udenrigspolitisk gennem alle årene, siden Israel blev en selvstændig stat, har respekteret højt og samarbejder tæt med. Vi er sammen med USA, som er vores stærkest allierede i NATO og i udenrigspolitikken, og vi er endelig på linje med FN's generalsekretær, der ligesom vi er dybt bekymret over udviklingen. Jeg befinder mig overordentlig godt i det selskab.

Så spurgte hr. Arne Melchior om noget meget principielt: Er det sådan, at ord er en del af en politikers gerning? Til det må jeg sige: Ja, for mig er det sådan. Ord kan jo – og jeg tror, det var det, hr. Arne Melchior tænkte på – bruges til at skabe både venskab og had, og derfor er ord ikke ligegyldige, for så var alting ligegyldigt. Derfor må man reagere på ord, på taler, på udsagn, og det er det, vi gør.

Så blev jeg spurgt af fru Charlotte Antonsen om socialministeren. Socialministeren deltager som bekendt på linje med andre ministre, helt som vi plejer. Så kan der være situationer undervejs, som vi jo ved, hvor vi af praktiske grunde også sender en departementschef eller andre medarbejdere. Det er sket før i historien, men socialministeren deltager altså i det pågældende møde, og så har jeg i øvrigt ikke yderligere kommentarer til det spørgsmål.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det passede jo meget heldigt med tiden.

Jeg vil godt sige til statsministeren, at vi kan da også dele en bekymring, og vi har da fuld forståelse for, at man udtrykker bekymring over en politisk situation, man ikke kan lide. Hvis man er socialdemokrat og ikke kan lide Venstre, udtrykker man bekymring, hvis Venstre går frem, og sådan er det også i andre partier. Selvfølgelig har man da sine politiske bekymringer, men derfra og så til at dømme, uden at der er nogen gerninger at dømme på, er jo det helt absurde i denne sag.

Man vil dømme et land, uden at landet har gjort noget som helst. Det er i en regeringsdannelsesfase efter et demokratisk valg, det har overholdt alle demokratiske principper indtil nu, og så vil man dømme uden at have nogen gerninger at dømme på. Kan statsministeren slet ikke forstå, at det at skabe en ny international retsorden, som statsministeren taler for, og som bygger på, at man skal dømme uden at

have nogle gerninger at kunne dømme på, også er dybt bekymrende? Det burde statsministeren da også have som udgangspunkt.

Og så et spørgsmål til sidst, som jeg håber, statsministeren alligevel vil besvare: Hvor lang tid skal der gå, hvor Østrig lever op til de internationale forpligtelser, før sanktionerne hæves?

Peter Skaarup (DF):

Da Østrig lavede sin regeringserklæring, altså de to partier, der sidder i den østrigske regering, udtalte Socialdemokratiets politiske ordfører, hr. Jacob Buksti, at nu var tiden inde til, at man skulle søge kontakt med andre lande og træde ud af sanktionerne, for det var ikke retfærdigt at opretholde sanktioner over for et andet land, der via den regeringserklæring, der nu var fremkommet, havde opfyldt visse af de ting, som EU-landene gerne ville have opfyldt.

Jeg vil godt spørge statsministeren: Hvad er årsagen til, at Socialdemokratiets melding nu ikke længere er den, som hr. Jacob Buksti kom med, og at det nu viser sig, at regeringen alligevel vil opretholde de sanktioner mod et demokratisk land, der har dannet sin egen selvstændige regering?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret.

Efter Enhedslistens opfattelse ville det have været ønskeligt, hvis man statsministrene imellem kunne have opnået enighed om en dobbeltbeslutning, hvor man indstillede sanktionerne, men samtidig gav Østrig en meget, meget klar advarsel og et klart signal om, at så snart menneskerettighederne overtrædes, vil der blive grebet ind. Men af statsministerens svar fremgår det jo meget tydeligt – og det synes jeg man skal lægge virkelig vægt på i denne situation – at hvis den danske statsminister havde meddelt i går, at Danmark træder ud af den fælles erklæring, ville det have været et signal til hele Europa og til den østrigske befolkning om, at den danske regering i realiteten bakkede Haiders nye regering i Østrig op, og det ville ikke have været til at bære, for det ville have stillet Danmark i det helt forkerte lys internationalt set. Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han ikke er enig i det.

Jacob Buksti (S):

Foranlediget af hr. Peter Skaarups spørgsmål til statsministeren vedrørende mine udtalelser skal

jeg bare spørge statsministeren, hvorvidt statsministeren – når han læser den pågældende artikel i Jyllands-Posten fra den 4. februar 2000 – er i stand til at finde bare ét eneste sted, hvor jeg er citeret for at skulle have sagt det, som nogle går meget op i, at jeg skulle have sagt. Jeg kan bare for mit eget vedkommende konstatere, at det findes ikke i direkte citat.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1395

4) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvor længe forestiller statsministeren sig, at de politiske og diplomatiske sanktioner mod Østrig skal vare, og hvordan forestiller regeringen sig, at de politiske og diplomatiske kontakter med Østrig fremover skal opretholdes?«

Peter Skaarup (DF):

Spørgsmålet er jo relevant, fordi det nu ser ud, som om regeringen – uanset hvad der sker, og uanset at et flertal i Folketinget åbenbart klart siger, at man ikke synes, de sanktioner er gode – alligevel vil fastholde, at der altså skal iværksættes sanktioner. Man må ikke vælge østrigere til internationale topposter, danske ministre skal ikke sige goddag til den østrigske ambassadør i Danmark osv. Det vil regeringen åbenbart fortsætte med.

Men så er det jo klart, at østrigerne og andre spekulerer lidt på, hvad der så egentlig skal til, for at den danske regering og de andre lande vurderer, at man så igen vil tage en snak med den østrigske ambassadør i Danmark, at man igen vil lade en kvalificeret østriger blive valgt til internationale topposter.

Mit spørgsmål lyder derfor til statsministeren: Hvad skal der til? Varer det 5 år, 10 år? Skal der en ny regering til? Skal man vælge en socialdemokrat som ministerpræsident i Østrig? Hvad skal der til?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan, mens vi er ved spørgsmål nr. 3 eller 4 om det samme, først bekræfte hr. Keld Albrechtsens analyse af, at hvis den danske regering, hvis Danmark var trådt ud af fællesskabet på nuværende tidspunkt, så ville det jo have været ensbetydende med, at Danmark i virkeligheden kunne fortolkes derhen, at vi

støttede Jörg Haiders forskellige tilkendegivelser, og det ønsker vi under ingen omstændigheder. Det ville være uværdigt for Danmark, og det ville placere os i en helt, helt forkert udenrigspolitisk ramme.

Jeg kan også sige til hr. Jacob Buksti: Ja, det bekræfter jo desværre, at den pågældende spørgers opmærksomhed på citater ikke er helt, som man kunne ønske sig.

Endelig til selve spørgsmålet: Jeg har omhyggeligt uddybet også i går – jeg tror, hr. Peter Skaarup var der – at det ligger der ikke nogen klare planer om. Det, der ligger for, er, at vi nu nøje vil følge den østrigske regerings praktiske handlinger i den kommende tid, at vi har tæt kontakt med hinanden, og mere er der egentlig ikke at sige om det.

Vi har sendt et klart signal. Der er skabt en regeringserklæring, som jeg tror har et indhold, der klart er blevet, som det er blevet, under indtryk af det politiske signal, der er sendt fra os, og nu må vi så følge den praktiske udvikling i Østrig. Det er det, vi nu har givet hinanden håndslag på, og det er det, der rent faktisk sker.

Derfor kan der ikke gives noget klart svar på, hvornår, hvor længe. Det afhænger alt sammen, som det ofte gør i udenrigspolitik, af den praktiske, konkrete udvikling, og af, hvorvidt Østrigs regering også lever op til de praktiske handlingsmønstre, som den har stillet i udsigt.

Peter Skaarup (DF):

Jeg må nok sige, det er meget kedeligt, at det skal stå så uklart for østrigerne og for det internationale samfund, hvad der skal til, for at man ikke længere vil have de her sanktioner. Altså hvad skal der f.eks. til, for at en velkvalificeret østriger kan blive valgt til en international toppost?

Synes statsministeren ikke, det ville være forkert, hvis det pludselig var Danmark, der på ubestemt tid ikke kunne få valgt en kvalificeret dansker til en toppost, fordi man havde nogle sanktioner som disse? Var det ikke rimeligt, at Danmark så fik at vide, hvad der egentlig skulle til for at ophæve de sanktioner?

Må jeg ikke minde om, at vi i øjeblikket har en situation i Rusland, hvor russerne meget heftigt bombarderer tjenestene, meget kraftigt undertrykker basale menneskerettigheder. Hvad er reaktionen fra dansk side, fra EU's side, fra de 14 landes side? Det er, at man har fulde diplomatiske forbindelser med Rusland. Der er ikke nogen udsigt til, at man overhovedet vil

regulere noget som helst. Man har lige i Europarådet accepteret, at Rusland forbliver medlem. Der er ingen sanktioner overhovedet. Der er ikke nogen virkning overhovedet i forhold til det her.

Når nu russerne kan belave sig på, at der ikke er nogen sanktioner, de kan fortsætte, som ingenting var hændt, må østrigerne også have et svar på, hvad der skal til, for at de kan få ophævet de her sanktioner. Er der ikke lighed nogen steder i den internationale verden, når den danske regering iværksætter sanktioner mod andre lande?

Arne Melchior (CD):

Spørgeren gav for lidt siden udtryk for, at regeringen og statsministeren altså skulle være kommet i modstrid med Folketingets flertal.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om han har oplevet, at han fra et flertal af medlemmer eller fra partier repræsenterende et flertal af medlemmer i dette Ting er blevet opfordret til at gå enegang og trække Danmark ud af de forholdsregler, der i fællesskab med mange andre lande er truffet over for Østrig.

Charlotte Antonsen (V):

Statsministeren vil ikke svare på, hvor længe de diplomatiske og politiske sanktioner skal vare. Det, jeg gerne vil spørge statsministeren om, er: Det er nu kommet frem, at statsministeren lægger meget stor vægt på, at det, vi gør, gør vi sammen med de øvrige EU-lande. Betyder det så, at den diplomatiske sanktion, der bestod i, at Udenrigsministeriets embedsfolk ikke kunne deltage i en middag på den østrigske ambassade, hermed er slut?

Kan statsministeren bekræfte, at embedsmænd fremover gerne må få kontakt til ambasadøren, for det ligger jo ikke inden for den erklæring, som de 14 lande vedtog. Og skyldes den sag – altså afbudet til middagen – alene det forhold, at statsministeren glemte at kontakte udenrigsministeren, før statsministeren sammen med de øvrige statsministre i EU besluttede sig for erklæringen?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Til hr. Peter Skaarup: Rusland er ikke medlem af det europæiske samarbejde, Det Europæiske Fællesskab, Rusland er i en særlig situation. Der er samarbejdslinjer, men Rusland er ikke en del af det europæiske samarbejde inden for Den Europæiske Union. Det tror jeg hr. Peter

Skaarup er opmærksom på. Derfor må vi stille særlige krav til os selv som medlemmer af det samarbejde, vi nu har, og det er det, der er den reelle baggrund.

Til hr. Arne Melchior: Jeg kan bekræfte, at jeg ikke har registreret et flertal i Folketinget, der ønsker at tilkendegive over for regeringen, at regeringen bør trække sig ud af fællesskabet omkring den fælles reaktion. Det har jeg ikke registreret.

Til fru Charlotte Antonsen: Uanset det nu er »Babettes Gæstebud« eller andre hyggelige middage, ligger det ud over mine muligheder at kommentere det. Hvis der er et mere præcist spørgsmål, skal jeg gerne tage det op.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg synes, det var meget interessant, at statsministeren sagde, at forskellen på denne her politiske aktion og Ruslandproblematikken er, at Østrig er et EU-land. Hvorfor er det her så ikke en EU-aktion?

Dette her er jo ikke en EU-aktion. Dette er en politisk aktion mellem 14 uafhængige lande, og hvis der overhovedet skulle være et sammenligningsgrundlag mellem, at Østrig var et EU-land og Rusland ikke var, så burde det da være, fordi det skulle være en EU-aktion. Hvad er forklaringen på det?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes ligesom hr. Jens Hald Madsen, at det var en utrolig interessant oplysning, statsministeren gav, om, at det afgørende for, at man træder ind i denne her situation, er, at man har at gøre med en kollega i Det Europæiske Fællesskab, altså et EU-medlem, nemlig Østrig, for det giver jo nemlig grundlag for nu endelig at få fastslået, at det her er en EU-aktion vendt imod et EU-medlemsland, og dermed må det jo også være reguleret af de spilleregler, der gælder i Det Europæiske Fællesskab.

Vil statsministeren da ikke bekræfte, at de spilleregler, der gælder i Det Europæiske Fællesskab, bygger på, at man kan dømme et land på gerninger – et land på gerninger – ikke at man kan dømme på en forventning om, hvad der måske sker engang ud i fremtiden?

Kan statsministeren ikke bekræfte, at hvis ikke man dømmer på gerninger, som man altså ikke har valgt at gøre det i forhold til Østrig, så lever vi et retsløst samfund?

Jeg har nu endda forstået, at man ud over, at man vil dømme uden gerning, så vil man også

dømme tidsubestemt, og det er jo i modstrid med alt det, regeringen i øvrigt har påstået den retspolitisk har stået for, når vi diskuterer retspolitik, nemlig at man ikke dømmes, uden der er begået gerninger, og at man ikke dømmes tidsubestemt.

Ulla Tørnæs (V):

På hr. Arne Melchior's spørgsmål svarede statsministeren nogenlunde ordret: Jeg kan bekræfte, at jeg ikke har registreret, at et flertal har anmodet regeringen om at træde ud af sanktionerne mod Østrig.

Jeg vil så blot spørge statsministeren, om statsministeren kan bekræfte, at et flertal har opfordret regeringen til ad uformelle kanaler at søge en løsning på den fuldstændig håbløse situation, som Europa er blevet bragt i.

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kunne ikke få svar, men jeg vil gerne stille spørgsmålet en gang til mere konkret: En af de diplomatiske sanktioner i Danmark over for Østrig har været, at en række embedsmænd i sidste uge meldte afbud til den østrigske ambassadørs middagsselskab.

Det, jeg så spørger om nu, er, når statsministeren siger, at det, vi gør, gør vi sammen med de andre: Betyder det så, at den del af sanktionen er ophævet fra i dag, sådan at embedsmænd, der bliver inviteret til den østrigske ambassade i næste uge, gerne må sige ja, eller er det noget, som statsministeren ikke ved noget om, fordi statsministeren i denne sag har mistet kontakten til udenrigsministeren?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Man må jo håbe, at den danske befolkning ikke lytter alt for opmærksomt lige i øjeblikket, for jeg forstår, at vi nu diskuterer en eller anden middag i den østrigske ambassade. Tænk, hvad vi kunne bruge vores tid til, må jeg sige til fru Charlotte Antonsen, af nyttige gerninger. Men jeg skal gerne svare på det, og jeg er sikker på, fru Charlotte Antonsen godt ved det.

Udenrigsministeren har nu udmøntet, hvordan den fælles holdning skal fungere i praksis. Kontakterne sker på niveau under departementschefniveauet, og når det gælder ministre og de politiske kontakter, så foregår det alene i den europæiske samarbejdskreds, dvs. Den Europæiske Union. Der mødes man. Men de såkaldte tosidige, bilaterale, kontakter er ikke på politisk niveau, men på teknisk niveau, og

det har man så defineret sådan, at det er under departementschefniveauet.

Til det andet spørgsmål, som fru Ulla Tørnæs var inde på: Det er vanskeligt et svare på. Det er vanskeligt, det er vanskeligt. Vi drøftede det lidt i Det Udenrigspolitiske Nævn i går. Det var for mig ikke krystalklart, men det, der for mig er klart, er, at regeringen fastholder sin kurs. Vi fastholder vores linje. Vi vil solidarisk stå last og brast med såvel de 13 andre EU-lande som med Norge, USA, Israel, og som FN's generalsekretær Kofi Annan også har gjort opmærksom på, for os er det ikke at tie, for det kan udlægges som at samtykke, for os er det at have klare holdninger, og det står vi ved.

Til et spørgsmål til, som gik på Rusland og Østrig, må jeg sige: Rusland er der faktisk på Helsinkitopmødet sidste år igangsat meget klare holdninger til, som går videre end holdningen til Østrig.

Så havde hr. Jens Hald Madsen et spørgsmål, som jeg kan se har nr. S 1401, og der kommer vi tilbage til det.

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må jo desværre konstatere, at jeg ikke fik et svar på mit spørgsmål, og derfor bliver jeg nødt til at forsøge en gang til. Kan statsministeren bekræfte, at et flertal i Folketinget, som det til dels også kom til udtryk via de elektroniske medier i går aften, anmoder statsministeren om at tage uformelle kontakter til sine kolleger blandt de øvrige 13 lande, som er blevet enige om en række sanktioner mod Østrig? Kan statsministeren bekræfte, at et flertal i Folketinget har anmodet regeringen om ad uformelle kanaler at tage kontakt til de øvrige regeringsledere?

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at statsministeren ligesom udviser en form for arrogance over for den her spørgetid, som egentlig ikke er sømmelig. Det er vel ikke forbigået statsministerens opmærksomhed, at der ude i den danske befolkning er en meget stor interesse for de her spørgsmål, fordi de jo lægger nogle linjer for det fremtidige europæiske samarbejde, om EU fremover skal blande sig i, hvorvidt et suverænt land laver sin regeringsdannelse på den ene måde eller den anden måde. Derfor må det vel også være rimeligt, at vi som politikere her i Folketingets spørgetid, hvor statsministeren er til stede, kan få lov til at spørge, og statsministeren kan svare på de spørgsmål, vi har. Man har spørgetiden, man

har politikere på Christiansborg, for at folk kan høre, hvad regeringen mener om forskellige ting.

Når statsministeren siger, at det er vanskeligt at svare på, om der er noget flertal for at ophæve de her sanktioner, må jeg sige: Jeg tror ikke, der er nogen som helst i Folketinget, der er i tvivl om, at det faktisk kun er CD, der bakker regeringen op i, at de her sanktioner er en god idé, og når statsministeren ikke vil sige det direkte, så vil jeg gerne: Det er faktisk kun CD, der synes, at det her er en god idé. Venstrefløjen har måske af forskellige årsager, måske fordi den er bange for et folketingsvalg, at regeringen vil gøre det til et kabinetsspørgsmål, eller hvad ved jeg, ikke indtil nu ønsket at gøre brug af den holdning, den nu har i det her spørgsmål, men det er fuldstændig klart, at regeringen kun har opbakning fra ét eneste parti her i Folketinget til at opretholde de her sanktioner.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Er der ikke noget grotesk i, at Danmark har tætte diplomatiske forbindelser med lande, som undertrykker fundamentale retsprincipper, undertrykker fundamentale menneskerettigheder, men vi vil ikke have diplomatisk samkvem med et land, som man ikke kan påvise på ét eneste punkt har overtrådt nogen som helst internationale spilleregler, tværtimod har landets nye regering sagt, at den vil overholde alle de internationale spilleregler.

Vil statsministeren ikke være så venlig at besvare bare det enkle spørgsmål: Kan selv ikke statsministeren se, at den da er gal? Det er da rygende galt, at man ikke tager fat i de lande, som så begår overtrædelser. Dem vil man mødes med, man spiser middag med dem, man lader sig invitere, man har diplomatisk samkvem på alle de der fine niveauer, som statsministeren siger, at Danmark nu ikke kan have samkvem med Østrig på. Og så siger man til østrigerne: Jer vil vi ikke mødes med på de og de niveauer. Vi vil ikke kæmpe for, at en socialdemokrat – det kunne jo godt tænkes, der var en socialdemokrat i Østrig, som faktisk var en gæv fyr – får en international post. Vi vil ikke pege på vedkommende, fordi han er østriger.

Jens Hald Madsen (V):

Det kan da godt være, at statsministeren mener, at det er latterligt, at fru Charlotte Antonsen bringer en embedsmiddag på banen, men det er

jo sådan set statsministeren selv, regeringen selv, som har bragt os i den situation, at man skal bruge embedsapparatet til at vurdere, på hvilket niveau man kan afholde en middag med nogle fra Østrig.

Er det ikke mere latterligt, at man kan holde den ene middag efter den anden med alle mulige slyngelstater her i verden, men man kan ikke afholde middag med et EU-land, hvis nuværende regering har et regeringsgrundlag, som fuldt ud lever op til de konventioner og traktater, der er, og som på intet tidspunkt indtil nu er kommet med én eneste racistisk udtalelse? Er det ikke det, der er latterligt og grotesk over for befolkningen?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1396

5) Til statsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Vil statsministeren ved først give lejligheder over for sine regeringskolleger i de andre EU-lande forlange en garanti for, at man ikke – som det er sket med Østrig – vil iværksætte politiske og diplomatiske sanktioner over for andre medlemslande, herunder vil blande sig i de respektive landes regeringsdannelser?«

Peter Skaarup (DF):

Vi har i Dansk Folkeparti bemærket, at da de her sanktioner kom på banen fra EU's side, så sagde den portugisiske europaminister, at man meget vel kunne forestille sig, at det her var relevant at iværksætte over for andre lande. Jeg synes ikke, statsministeren tidligere har svaret på, om statsministeren på den baggrund vil forsøge at få at vide, hvad der ligger i de udtalelser, og om det er statsministerens og den danske regerings opfattelse, at det skal komme på tale over for andre lande end Østrig.

Vi har set, at statsministeren har sagt, at det er en særlig situation i forhold til Østrig, og at det ikke kan komme på tale i forhold til andre lande. Men efter at den portugisiske europaminister har sagt det som formandsland, har statsministeren ikke udtrykt sig siden hen. Derfor er det interessant for os at vide, om Danmark og statsministeren mener, at det her skal være noget, der rammer andre lande, eller det ikke skal.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det fremgår jo af de spørgsmål, der allerede er stillet, at denne aktion, der nu er foretaget, er en aktion, er en fælles holdning blandt 13 europæiske lande, medlemmer af EU, plus Norge, i realiteten 14 europæiske lande, samt Israel, USA, og så i virkeligheden også med klar tilkendegivelse fra FN's generalsekretær.

Man kan naturligvis ikke afsværge, at en situation kan opstå i fremtiden, men jeg ser ikke umiddelbart for mig situationer, der kan sammenlignes med den østrigske situation og Jörg Haiders udtalelser. Der skal man lede en stund, og derfor har jeg ikke andet at sige til det, end at det vil være et helt forkert signal, hvis Danmark henvendte sig til Portugals europaminister og sagde, at nu vil vi have garantier for, at vi ikke skal optræde i fællesskab igen.

Det ville være helt forkert, for det ville igen være udtryk for, at vi ikke står ved vores holdninger, at vi ikke er parate til at holde sammen om vores værdier, om sikring af vores mindretal, om vores menneskerettigheder, om vores fælles menneskesyn. Derfor ville det være helt forkert.

Til hr. Peter Skaarup vil jeg sige, at det sagde jeg i øvrigt også i går, og det sagde jeg i øvrigt også til hr. Peter Skaarup i Udenrigspolitisk Nævn, som stillede mig samme spørgsmål. Men jeg er glad for at kunne bekræfte det over for hr. Peter Skaarup i dag også.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg takker for statsministerens svar her. Jeg vil vælge at opfatte det, som statsministeren siger, sådan, at der ikke er andre lande, det her kunne komme på tale over for. På den baggrund mener jeg også, at statsministeren i virkeligheden siger til sin partifælle, hr. Henning Gjellerod – der i debatten om det her sagde, at det også kunne komme på tale i forhold til Danmark – at hr. Gjellerod ikke var rigtig på den i den debat, og at de udtalelser dermed ikke har vægt som regeringens eller Socialdemokratiets politik på det her punkt.

Kan statsministeren bekræfte, at det, som hr. Henning Gjellerod har truet med over for eksempelvis Danmark og andre lande, altså ikke hænger sammen, og at det ikke er noget, der er dækning for hos Socialdemokratiet?

Eva Kjer Hansen (V):

Hvis der måtte opstå en situation, hvor der er brug for lignende aktioner, som det vi her har

set over for Østrig, vil statsministeren så sørge for at tage Udenrigspolitisk Nævn med på råd på forhånd?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Må jeg godt lige sige til statsministeren, som flere gange her under debatten har henvist til Udenrigspolitisk Nævn, at vi altså er nogle, som jo ikke ved, hvad der sker i Udenrigspolitisk Nævn. Der er fortrolighed i nævnet, og derfor bliver vi jo nødt til, hvis vi vil have en diskussion om de her forhold og ikke sidder i nævnet, at rejse spørgsmålene over for statsministeren. Så kan vi ikke blive fri for den der med hele tiden at sende aben ind i et lukket udvalg her i Folketinget, som vi ikke har en jordisk chance for at få noget at vide om?

Så har statsministeren ved tidligere lejligheder fremhævet, at det, der er det fornemme ved det europæiske samarbejde, er, at det er et retssamfund. At man har nogle spilleregler, som kan måles, nogle ting, hvor man kan sige, at her er nogle retsregler, som gælder for både store og for små lande. Jeg vil gerne spørge statsministeren: Hvis ikke vi får en afklaring og en klar vurdering af det her spørgsmål, vi har til debat nu, nemlig hvornår man ellers end i Østrig-situationen kan regne med, at der kan blive grebet ind eller ikke grebet ind, så kan man ikke mere tale om, at EU er et retssamfund, der bygger på nogle klare regler, som gælder både for de store lande og for de små.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Min sidste kommentar til dette spørgsmål – så har jeg ikke flere kommentarer til dette spørgsmål – vil for det første være, at hr. Thulesen Dahl sammenblander Den Europæiske Union og dens beslutningsproces med det forhold, at 13-14 lande plus Norge, USA, Israel og FN's generalsekretær har udtrykt deres bekymring.

Hr. Thulesen Dahl må også være klar over, at det, at vi har en traktat, der er klar og præcis, jo ikke afskærer en gruppe af lande fra at have klare holdninger.

Til det spørgsmål, som fru Eva Kjer Hansen stillede om at tage Udenrigspolitisk Nævn med på råd, er svaret et fuldstændig klart ja. Vi havde lejlighed til, kan jeg nævne for fru Eva Kjer Hansen, i går at drøfte de særlige omstændigheder, hvormed kontakten var mellem det portugisiske formandskab og os, og vi er alle sammen enige om, at Udenrigspolitisk Nævn naturligvis skal inddrages i sådanne rådføring.

Det var alle enige om, og det er der slet ikke nogen uenighed om, så det kan jeg helt bekræfte.

Så til spørgsmålet om hr. Henning Gjellerod. Jeg tror, at hr. Henning Gjellerod med rette har udtrykt dyb, dyb bekymring over udviklingen. For jeg kender jo hr. Henning Gjellerod som et holdningsmenneske, der lægger overordentlig stor vægt på at værne om de menneskelige værdier og menneskerettigheder. Hr. Henning Gjellerod er et stort aktiv i Europarådet, hvor der mange, mange gange i løbet af et år løber meldinger ind om, hvor store overtrædelser der sker rundt omkring, og hvilke forfærdelige udsagn, der kommer fra politikere. Jeg tror, det er det, der optager hr. Henning Gjellerod, og det kan jeg sådan set godt forstå. Og så har jeg ikke mere til dette spørgsmål.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vælger at tolke statsministerens udtalelse sådan, at de udtalelser, hr. Henning Gjellerod kom med, altså ikke har dækning i regeringen og hos statsministeren.

Så vil jeg godt sige til statsministeren, at vi hører jo gentagne gange her, at der altså er 14 EU-lande, der er gået sammen om det her. Så er der Norge, så er der Israel, og så er der USA, og det er i alt 17 lande, der har nogenlunde den samme opfattelse af tingene. Men jeg kan jo minde om, at der f.eks. i forbindelse med Holocaustkonferencen, som mange mener dannede baggrund for det her, var 48 lande til stede. OSCE f.eks. har nogle og halvtreds medlemslande. Der er mange flere lande rundt omkring i verden. Når nu man tager andre lande til indtægt for det her, hvorfor er det så i virkeligheden egentlig relativt få lande – 17 lande her i Europa, lidt mere end Europa – der reagerer? Hvorfor er det ikke hele verden, der reagerer, hvis det er så galt? Hvorfor er det ikke hele verden, der vil blande sig i, hvem det er, Østrig vælger at have i regeringen i Østrig? Det kunne man godt undre sig over, og det synes jeg egentlig statsministeren også burde forholde sig til.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo lidt vanskeligt det her, hvis statsministeren ikke vil have en debat om emnet, men bare vil have mulighed for at komme med sin retorik og sin kan vi kalde det politiske polemik, et udtryk, som statsministeren vist brugte

tidligere. Det vidner jo bare lidt om, hvorfor spørgsmålene måske bliver så mange, for det er den eneste måde at få svar på spørgsmålene på.

Jeg stillede et spørgsmål til statsministeren, og jeg mener, det er et yderst relevant spørgsmål, statsministeren bliver nødt til at besvare i den her spørgetid. Noget af det, som man har brugt som argument for EU-samarbejdet, er, at der er nogle fælles spilleregler, som er klare for alle, og som gør, at såvel store som små lande har samme rettigheder og samme pligter. Det, man så gør nu, er altså, at man siger, at vi kan bryde EU-Traktaten. Vi lader bare, som om det foregår uden for EU-juraen, og så kan vi bryde Traktaten, der bl.a. siger, at man ikke må diskriminere på nationalitet.

Finder statsministeren ikke, det er en dybt bekymrende udvikling, og at hvis den udvikling får lov til at fortsætte, hvor man altså ikke dømmer på gerninger, men dømmer et land på helt andre ting, så har vi ikke det, vi kan kalde et retssamfund i Europa længere? Så skrider de fundamentale principper, de værdier, det grundlag, som jeg ellers håbede, vi var fælles om at kæmpe for i Europa.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg vil gerne takke for statsministerens klare tilsagn om, at Udenrigspolitisk Nævn naturligvis skal inddrages, og jeg går ud fra, at det var en forglemmelse, at statsministeren ikke understregede, at Nævnet skal inddrages på forhånd, altså førend man træffer en beslutning.

Men jeg vil så gerne spørge statsministeren om, hvorfor man ikke har inddraget Nævnet på forhånd i den her konkrete sag, og jeg vil gerne bede statsministeren om at bekræfte, at man jo sagtens kunne have taget en diskussion om det her forslag på forhånd i Nævnet, og at statsministeren dermed kunne have sikret sig, hvilke synspunkter der blev gjort gældende fra de forskellige partier i Folketinget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1397

6) Til statsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil statsministeren redegøre for, hvilke konkrete grunde der berettiger til bilaterale sanktioner mod Østrig?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Fru Eva Kjer Hansen spørger, om jeg vil redegøre for, hvilke konkrete grunde der berettiger til bilaterale sanktioner mod Østrig.

Lad os lige et øjeblik rekapitulere og huske, hvad det er, vi taler om. Vi taler om for det første, at tosidige møder mellem de lande, der går ind i en fælles holdning, og Østrig ikke finder sted på ministerniveau, og vi taler om, at kontakter til ambassadører finder sted, men lige under departementschefniveauerne, og endelig taler vi om, at hvis der er østrigske kandidater til internationale stillinger, så har de ikke vores støtte. Ikke mere, ikke mindre. Det er det, vi taler om.

Med hensyn til begrundelserne kan jeg henviser til mit svar til hr. Kristian Thulesen Dahl, det er S 1394, hvor vi var inde på samme tema og samme spørgsmål og dermed også samme svar.

Eva Kjer Hansen (V):

Kan jeg forstå statsministeren på den måde, at statsministeren kan bekræfte, at der ikke er noget i EU-Traktaten, der berettiger til de her sanktioner, og at der heller ikke er noget i den østrigske regerings grundlag, der berettiger til disse sanktioner?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Villy Søvnal.

Det skal være fra ens egen plads, og når man har anmeldt, er det klogt at trykke på knappen med det samme, så er man klar over det i teknikken.

Så må hr. Søvnal gå herop.

Villy Søvnal (SF):

Mit spørgsmål går også på selve grundlaget, for jeg er for så vidt enig med statsministeren, når statsministeren understreger, at man skal handle, og man skal blande sig, og man skal blande sig i tide, og man skal blande sig specielt i tide, når højreradikalismen stikker hovedet frem på den ubehagelige måde, helt enig.

Det, der så er interessant, er selvfølgelig måden, man blander sig på. Jeg antager, at statsministeren har læst regeringsgrundlaget, men jeg gætter på, at ikke alle danskere har læst det. Jeg vil godt citere bare ganske lidt fra regeringsgrundlaget i dansk oversættelse:

»Forbundsregeringen står for respekt, tolerance og forståelse for alle mennesker, uanset deres oprindelse, religion eller verdensanskuelse.

Den fordømmer og bekæmper aktivt enhver form for diskrimination, intolerance og demagogi på alle områder. Forbundsregeringen arbejder for et Østrig, hvor fremmedhad, antisemitisme og racisme ikke hører hjemme.«

Jeg vil godt spørge: Er det ikke den kraftigste tilslutning til humanismen, vi nogen sinde har set, og hvordan vurderer statsministeren regeringsgrundlaget? Er det ikke i virkeligheden et tegn på, at aktionen er lykkedes, og hvordan kommer man så ned igen fra det høje træ? Det er vel det, der er pointen i denne her diskussion.

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om ikke det her først og fremmest er en politisk aktion, fordi man altså én gang tidligere i det her århundrede på grund af nazismen har lagt Europa i ruiner, og at det er derfor, man på grundlag af det samarbejdsgrundlag, EU har, har en særlig forpligtelse til at holde stien ren internt imellem landene, når man ser faretegn, der kører i den forkerte retning, samt at det derfor også er vigtigt i forhold til udvidelsen med Øst- og Centraleuropa, at man understreger det demokratiske grundlag for det her samarbejde.

Så ville jeg også spørge statsministeren, om ikke det er korrekt, at Udenrigspolitisk Nævn er inddraget så hurtigt som overhovedet muligt i denne her sag, og at den historie, som bl.a. hr. Anders Fogh Rasmussen forsøger at søsætte, om, at en pressemeddelelse, som er offentlig fra om fredagen, fra den portugisiske statsminister i virkeligheden ikke er noget hemmeligt notat, og at man derfor har levet ganske godt op til de målsætninger, der gælder på det her område.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg bemærker, at statsministeren går meget op i begrebet ord og handling, ord og handling, og det kan jeg godt forstå, når man tænker på andre regeringer, som har lavet et regeringsgrundlag, hvor man giver nogle garantier, og der så er forskel på, hvad handlingen så er bagefter. Ord og handling.

Hvad er det for et grundlag, som man så skal videreføre de her sanktioner på? Hvor er det? Er der noget i det østrigske regeringsgrundlag, som gør, at man kan begrunde at fortsætte de her sanktioner? Hvad er det? Og hvis det er på grundlag af, at Frihedspartiet er med i regeringen i Østrig, er så den eneste mulighed for at ophøre med disse sanktioner og for at Danmark

kan komme ud af det her ikke, at man skal lave en helt ny regering i Østrig?

Jacob Buksti (S):

Jeg skal høre, om statsministeren kan bekræfte, at Jörg Haider, lederen af det østrigske Frihedsparti, skulle have udtalt, at russiske krigsfanger, altså østrigere, der var i russisk krigsfangenskab, og sudetertyskere skal have samme form for erstatning som den, der gives til tvangsarbejdere fra nazitiden, og at de udtalelser samt tvetydige formuleringer i regeringsprogrammet for den østrigske regering har ført til en reaktion fra tjekkisk side, idet man fra tjekkisk side betegner det her som Østrigs betingelse for, at Tjekkiet kan blive medlem af EU, og om statsministeren derfor ikke kan se, at på det her område bringer den nye østrigske regering hele EU's udvidelse i fare.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det bliver et interessant svar, fordi vil det så betyde, at partier, der ikke går ind for EU's udvidelse, ikke må have indflydelse i et land, så bliver de boykottet osv.?

Men det, der er mit spørgsmål til statsministeren, er – for at følge op på det, som jeg nu har prøvet at få statsministeren til at svare på længe, men som statsministeren ikke endnu har haft tid til at besvare – altså det her med, om vi er et retssamfund i EU, eller vi ikke er.

Og kan statsministeren så ikke bare bekræfte, at hvis man måtte anerkende, at denne her aktion over for Østrig er foretaget inden for EU af EU, så er den ulovlig, fordi efter de spilleregler, der står i EU-Traktaten, er det nøje fastlagt, hvornår man kan lave sanktioner over for et land, og det er nøje beskrevet, at man ikke må diskriminere på grund af nationalitet? Og det er lige præcis det, man gør, når man siger, at selv om der så er en god østrigsk socialdemokrat, som kandiderer til en international toppost, så ville man ikke bakke den person op til den toppost.

Så kan statsministeren ikke bare bekræfte, at når man så krampagtigt forsøger at holde fast i, at det ikke er EU, der har med denne aktion at gøre, så er det, fordi aktionen simpelt hen er ulovlig, hvis den foregår i henhold til EU-Traktaten?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jens Rohde og derefter hr. Keld Albrechtsen.

Jens Rohde (V):

Statsministeren siger jo, at regeringen ikke vil tage nogen initiativer, heller ikke i forhold til de andre lande, der kan gøre, at vi kan komme ned fra det høje træ, og at de her tåbelige sanktioner kan blive ophævet.

Hvem er det så egentlig, der skal tage initiativet? Kan man overhovedet forestille sig, at nogen vil tage det initiativ?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil også gerne spørge statsministeren, om den danske regering meget nøje vil følge den meget alvorlige diskussion, som er opstået, fordi meget tyder på, at Jörg Haider og hans parti vil forsøge at bruge sudetertyskerne til bl.a. at skabe vanskeligheder for Tjekkiet, formentlig også med det sigte at skabe en diskussion f.eks. i Bayern, hvor alle de gamle problemer så skal bruges til at give den yderste højrefløj i Bayern og i Østrig en ny platform.

Jeg synes, må jeg sige, at det er meget, meget uhyggelige ting, der dér trækkes frem, og måske noget, der gør, at godt nok kan hr. Villy Søvnald have ret i, at det er en utrolig masse flotte ord, der står i den regeringserklæring, men at vi nok bør følge situationen fra et meget skeptisk udgangspunkt.

Jeg håber, statsministeren kan give tilsagn om, at det, der er rejst omkring det sudetertyske spørgsmål . . .

Anden næstformand (Henning Grove):

Ja tak. Statsministeren.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Der var flere spørgsmål i denne runde, og jeg skal prøve at svare på dem alle kort og nogenlunde i den rækkefølge, de er blevet stillet, og så har jeg ikke flere kommentarer, kan jeg i øvrigt foregribe, til dette spørgsmål.

Det første er fru Eva Kjer Hansen, som spurgte, om det her regeringsgrundlag eller traktaten berettiger til den fælles holdning. Og dertil er at sige, at den fælles holdning har utvivlsomt udløst og har haft virkning på regeringsgrundlagets udarbejdelse. EU-Traktaten har som sagt ikke noget at gøre med, at 14 lande plus Norge, plus USA, plus Israel og plus FN's generalsekretær her har reageret.

Til hr. Villy Søvnald: Nu mangler vi handlingerne, og det er det, vi nu vil følge meget, meget nøje. Jeg tror, at hr. Villy Søvnald har fuldstændig ret i, at netop den fælles holdning har

haft sin klare påvirkning på regeringsgrundlæggens udarbejdelse, og jeg tror også, at Østrigs præsident med sit krav om underskrivelse af en erklæring klart har set denne sammenhæng.

Til hr. Thulesen Dahl: Her blandes tingene sammen. Det her er en fælles holdning, som en række lande inklusive USA, Norge, Israel og med bekymring over for samme udvikling FN's generalsekretær også har.

Til hr. Jens Rohde: Det har jeg svaret på tidligere.

Til hr. Keld Albrechtsen og til hr. Jacob Buksti: Ja, jeg er også bekymret over hr. Jörg Haiders udtalelser om sudetertyskerne, og jeg kan bekræfte, at det har affødt dyb bekymring i Tjekkiet, som opfatter disse udsagn som udtryk for, at Østrig nu er på vej ind på en ny linje i forhold til EU's udvidelse med nye krav, bl.a. til Tjekkiet om erstatninger til sudetertyskerne. Et helt nyt spørgsmål, som virkelig er trist at få op nu efter de mange år og efter de mange fælles forståelser og venskaber, der er etableret på baggrund af, at det spørgsmål har vi løst på en fornuftig og ordentlig måde, og nu skal vi se at komme videre. Jeg tror, at det var svar på samtlige spørgsmål.

Til hr. Jens Hald Madsen kan jeg sige, at vi er lige begyndt. Vi skal følge udviklingen, og det er det, vi gør nu.

Til hr. Claus Larsen-Jensen kan jeg bekræfte, at det er en politisk handling, og med hensyn til Udenrigspolitisk Nævn kan jeg sige, at af alle de praktiske grunde, vi har været inde på også i Nævnet, kunne vi desværre ikke mødes før, og det var også det, vi havde lejlighed til at drøfte forleden dag.

Jeg vil naturligvis, som jeg også sagde til fru Eva Kjer Hansen, drage omsorg for ved enhver given lejlighed at inddrage Udenrigspolitisk Nævn og naturligvis også rådføre mig på samme måde som udenrigsministeren.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Eva Kjer Hansen, og derefter er det hr. Kristian Thulesen Dahl.

Eva Kjer Hansen (V):

Ja, statsministeren giver udtryk for, at statsministeren føler, at det er med god grund, at en række lande nu har de her bilaterale sanktioner mod Østrig.

Jeg vil så gerne spørge statsministeren, om statsministeren mener, at denne her situation er

forenelig med, at Østrig er formandsland i OSCE.

Finder statsministeren med de udmeldinger, som statsministeren er kommet med på spørgsmålene her i dag, at det egentlig er acceptabelt, at Østrig så i den her situation varetager formandskabet i OSCE?

Anden næstformand (Henning Grove):

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl og derefter fru Charlotte Antonsen, og jeg gør opmærksom på, jeg har en 5-6 stykker mere.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg synes, det er utrolig alarmerende, den udvikling, vi ser her i spørgetiden. Altså ideen i det danske demokrati er, at vi kan have samtaler, og vi kan have dialog, at vi kan afæske hinanden synspunkter og være rygende uenige, men vi kan da i det mindste få en dialog og en debat, og det skulle spørgetiden give os mulighed for. Ellers kan vi jo stille spørgsmål til skriftlig besvarelse, hvis det bare ender med en gang sniksnak, og så ellers ikke mere dialog fra statsministerens side. Jeg havde nær sagt, at det er en ringe trøst, at socialdemokrater heller ikke får svar her i salen.

Jeg stillede det meget konkrete spørgsmål, om ikke det er korrekt, at hvis man lavede de sanktioner, man nu laver over for Østrig, inden for EU-juraen, inden for EU-Traktatens virkefelt, så ville de være ulovlige. Ikke engang det simple spørgsmål ville statsministeren svare på, og statsministeren havde endda forinden sagt, at når han så i øvrigt havde svaret, så ville han ikke indgå i yderligere dialog om spørgsmålet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Charlotte Antonsen og derefter hr. Jens Rohde.

Charlotte Antonsen (V):

Jamen jeg håber, at statsministeren naturligvis vil svare på de spørgsmål, der ligger inden for spørgetiden. Nu har statsministeren allerede flere gange her i dag afvist at gå videre med at besvare spørgsmål, inden statsministeren overhovedet har hørt, om de ligger inden for det stillede § 20-spørgsmål, så jeg håber da ikke, at den arrogance, der er blevet udvist over for Udenrigspolitisk Nævn, vil gentage sig her i salen.

Jeg vil gerne spørge om ytringsfrihed. Når statsministeren siger, at der er udtalelser til

grund for denne aktion, så vil jeg gerne bede statsministeren bekræfte, om det ikke er rigtigt, at vi i Danmark altid har haft en meget bred fortolkning af ytringsfriheden. Naturligvis kan man ikke gøre noget, der er ærekrænkende og den slags, men det har været en væsentlig del af det særlige danske demokrati, at vi har forsøgt at bekæmpe nazisme, fremmedhad, racisme, undertrykkelse af enhver art ved i åben dialog at påvise, at modstanderne siger noget, som er urimeligt. Er statsministeren enig i denne brede fortolkning af ytringsfriheden i Danmark?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jens Rohde og hr. Lars Løkke Rasmussen.

Jens Rohde (V):

Statsministeren sagde, at aktionen har haft en positiv effekt, det kan man se. Hvor ved statsministeren det fra? Er det noget, der findes en dokumentation for?

Og så hørte jeg statsministeren sige – og nu må statsministeren rette mig, hvis jeg har hørt forkert – at nu må vi se at komme hjem. Hvad mener statsministeren med det?

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg noterede mig jo statsministerens svar på hr. Claus Larsen-Jensens spørgsmål – og nu citerer jeg så efter min hukommelse – som jo gik på, om Udenrigspolitisk Nævn blev inddraget så hurtigt som overhovedet muligt. (Ophold). Ja, undskyld jeg holdt en lille pause, men da jeg retter spørgsmålet til statsministeren, ville jeg bare sikre mig, at statsministeren var opmærksom på det, jeg spurgte om. Og jeg noterede mig hr. Claus Larsen-Jensens spørgsmål, hvor der blev spurgt til, om Udenrigspolitisk Nævn blev inddraget så hurtigt som overhovedet muligt, og jeg vil såmænd blot gøre det spørgsmål til mit og bede om at få et svar i enten formen ja eller nej.

Og dertil vil jeg så spørge, om statsministeren finder, at den beslutning, som regeringen har truffet, og som man først efterfølgende har orienteret Udenrigspolitisk Nævn om, er af en sådan rækkevidde, at den er omfattet af grundlovens § 19, stk. 3.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jens Kirk og derefter hr. Peter Skaarup.

Jens Kirk (V):

Statsministeren ville ikke før svare hr. Jens Rohde på, hvornår disse sanktioner i grunden skulle ophæves.

Men hvis vi skal lede statsministeren lidt, vil det så sige, at når regeringsgrundlaget, som de hviler på nu, ophører, så vil sanktionerne ophøre? Det kan være om 2 år, det kan være om 4 år, men er det det, der skal til, for at det kan lade sig gøre?

Vil det også med hensyn til hr. Lars Løkke Rasmussens spørgsmål til statsministeren sige, at Statsministeriet ikke har telefonnumrene på de medlemmer af Tinget, der er medlemmer af Udenrigspolitisk Nævn? For ellers må det være sådan, at man kunne ringe til dem og sige, de kunne komme her meget hurtigt, og derefter kunne statsministeren så udtale sig efter gode råd fra Udenrigspolitisk Nævn.

Peter Skaarup (DF):

Ja, jeg må sige efter de svar, eller rettere manglende svar, som jeg synes Folketinget får her i dag, er det da glædeligt, at det i hvert fald bliver sådan, at vi får en forespørgselsdebat her i Folketinget, hvor vi kan få svar på de spørgsmål, for der er altså mange, der overhovedet ikke bliver besvaret.

Så vil jeg godt sige med hensyn til det med indkaldelsen af Det Udenrigspolitiske Nævn, at der bemærkede jeg, at statsministeren i svaret til fru Eva Kjer Hansen sagde, at hvis der kom en anden aktion mod et andet land, ville man, forud for at den danske regering traf sin beslutning, rådføre sig med Det Udenrigspolitiske Nævn.

Må jeg spørge statsministeren: Kan man deraf udlede, at statsministeren erkender, at det var en fejl, ja faktisk et grundlovsbrud, at regeringen i den situation, vi diskuterer i dag, ikke rådførte sig med Det Udenrigspolitiske Nævn, inden man traf sin beslutning?

Ulla Tørnæs (V):

Hr. Villy Søvndal bad om statsministerens bud på, hvordan regeringslederne kunne komme ned af det træ, som de var kravlet op i, men det fik hr. Villy Søvndal desværre ikke noget bud på.

Det bringer mig så til at spørge statsministeren, om statsministeren er enig i, at en eventuel mulighed kunne være, at statsministeren tog uformelle kontakter til de øvrige regeringsledere og den vej rundt fik skabt en debat, eller i det

mindste fik bragt hele den her sag på dagsordenen, så regeringslederne kunne kravle ned af det træ, som de er kravlet op i.

Claus Larsen-Jensen (S):

Vi får jo nemt en meget formalistisk, juridisk diskussion om regler og andet her. Jeg synes egentlig, vi skal ind til kernen af det, det drejer sig om.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om der kan gives nogle eksempler på, hvad det er for udtalelser fra Jörg Haider's parti, som i virkeligheden vækker bekymring i de lande, og som er årsagen til den aktion, der er sat i værk.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg fik et svar fra statsministeren, der hed: Vi er lige begyndt. Vi skal følge udviklingen.

Ja, vi er lige begyndt med nogle sanktioner, men på hvilket grundlag? Vi skal følge udviklingen. Ja, med hvad er det for en udvikling? Har regeringen udtalt sig racistisk? Er der noget racistisk i regeringsgrundlaget? Hvad er grundlaget? Det er jo bare det, vi spørger om.

Vi spørger gang på gang på gang på gang. For er det ikke sådan, at man skal respektere enhver enkelt nationalstats demokrati, respektere deres ret til at vælge det parti, de ønsker at have i et parlament, og den regering, de ønsker? Og så, når de har gjort noget konkret, kan vi måske foretage et indgreb. Er det sket? Jeg spørger statsministeren: Hvor er det grundlag?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1398

7) Til statsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil statsministeren beskrive effekten hos den østrigske befolkning af udtalelsen fra de europæiske regeringsledere om bilaterale sanktioner mod Østrig?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg har desværre ikke grundlag for at gå ind i en nøjere psykologisk vurdering af den østrigske befolknings reaktion. Jeg har indtryk af, efter hvad man nu kan se i tv og læse i avisreferaterne, at den østrigske befolkning har reageret meget forskelligt. Der har været demonstrationer på gaderne. Der har også været mennesker i Østrig, som har givet udtryk for at være kede

af de 14 landes reaktion plus reaktionen fra Norge, USA, Israel, og dermed vel også FN's generalsekretærs holdninger. Så jeg må sige til fru Eva Kjer Hansen: Jeg tror som sagt ikke, vi kommer det nærmere.

Jeg er sikker på, at østrigerne naturligvis ligesom mange andre befolkninger har deres forskellige reaktionsmønstre, og det gælder også i den her situation.

Eva Kjer Hansen (V):

Jamen er statsministeren ikke bange for, at det her i virkeligheden måske styrker Jörg Haider og hans parti, for østrigerne må da opfatte det, som om andre lande vil gøre sig til overdommere over den demokratiske stillingtagen, som østrigerne selv har taget i forbindelse med deres valg?

Tror statsministeren ikke, at det for østrigerne f.eks. også er underligt, at man skal opleve de her sanktioner, uden at man sådan kan få en nøje, konkret beskrivelse af anledningen til det, samtidig med at østrigerne f.eks. er i den situation, at det er Østrig, der nu har formandskabet i OSCE?

Jeg vil i den forbindelse gerne gentage spørgsmålet om, hvordan statsministeren ser på det problem, og om statsministeren finder det acceptabelt med de udmeldinger, statsministeren er kommet med.

Altså jeg finder det dybt beklageligt, at statsministeren ikke valgte at svare på spørgsmålet allerede i den tidligere omgang, men jeg vil så gerne benytte anledningen til nu at bede om en klar melding fra statsministeren om, hvordan statsministeren ser på den situation, at Østrig varetager formandskabet i OSCE, og hvordan det er foreneligt med de sanktioner, der nu er indledt fra en række landes side.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Ja, nu kunne jeg forstå på hr. Claus Larsen-Jensen, at en diskussion om grundloven, herunder grundlovens § 19, stk. 3, bare var en formalistisk juridisk diskussion. Det kan jo synes at være lidt tankevækkende, al den stund debatten her handler om demokrati og menneskerettigheder.

Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål, og derfor spørger jeg så igen: Er det statsministerens opfattelse, at den beslutning, regeringen har truffet og først efterfølgende har orienteret Folketingets partier om i Det Udenrigspolitiske Nævn om at indføre bilaterale sanktioner i for-

hold til Østrig, er en beslutning af en sådan rækkevidde, at den falder ind under grundlovens § 19, stk. 3?

Frank Dahlgaard (UP):

Statsministerens regering og parti afskaffede revselsesretten for 2 år siden i forholdet mellem forældre og børn. Man skal ikke bruge fysisk afstraffelse.

Men her på det internationale plan er det altså ikke nok med verbale signaler for regeringen. Her skal der gås til politisk og diplomatisk afstraffelse – altså en revselsesret, som regeringen påtager sig i forhold til et andet land. Er det rimeligt? Er der nogen sammenhæng i den holdning, der ligger bag ved det?

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil gerne indlede med at sige, at jeg synes, det er udmærket, at man blev orienteret i Det Udenrigspolitiske Nævn. Det er bare ærgerligt, at man blev orienteret for sent.

Men de her spørgsmål, vil jeg sige til statsministeren, er jo udtryk for, at vi ønsker en dialog, en åben dialog og debat omkring det, som regeringen har foretaget sig, fordi der er et fortrolighedshensyn i Nævnet, som jeg i hvert fald respekterer højt.

Men statsministeren skal ikke have lov til at skjule sig i Det Udenrigspolitiske Nævn. Nu er det nede i salen, og derfor synes jeg også, der er baggrund for, at vi får svar på vores spørgsmål.

Er det ikke korrekt, at Jörg Haider er blevet styrket ved den måde, som man har reageret på? Og hvor – igen spørger jeg – hvor er det grundlag, hvad er det, Østrigs nuværende regering er kommet med af racistiske udtalelser osv., der gør, at man kan videreføre de her sanktioner?

Jens Kirk (V):

Jeg forstår statsministerens larmende tavshed på de forrige spørgsmål sådan, at statsministeren ikke ved, hvad det er, Østrig skal gøre for at komme ud af den boykot fra de øvrige 14 EU-lande. Sådan forstår jeg det. Hvad er det, Østrig skal gøre anderledes? Skal der en ny regering til, hvor der indgår andre partier, før de sanktioner, der er sat i værk, ophæves?

Jens Rohde (V):

Jeg kan da meddele statsministeren, at jeg har både familie og venner i Østrig, som aldrig

havde tænkt sig at støtte og aldrig har stemt for Jörg Haider, men efter den her aktion er de absolut ikke i tvivl om, hvem de skal stemme på næste gang. Så det er da min klare opfattelse, at Jörg Haider er blevet styrket, og det var vel egentlig ikke meningen med den her reaktion.

I øvrigt er det jo slet ikke sikkert, at det har noget at gøre med nazisimpatier, som man gerne vil skrue det op til. Det kunne jo også være, at den østrigske befolkning er så godt og grundig træt af et gennemkorrumpet styre, styret af socialdemokrater i de sidste år, en koalition mellem socialdemokrater og konservative, hvor man jo skal have partibogen i orden for at få en stilling i det offentlige.

Det, mit spørgsmål går ud på, er nu igen vedrørende proceduren, for det er meget vanskeligt at få nogen svar fra statsministeren i den her sag, så det lægger sig op ad hr. Jens Hald Madsens spørgsmål, nemlig om, hvorvidt beslutningen om de sanktioner, der er truffet, ikke er omfattet af § 19, stk. 3. Og jeg håber virkelig, at vi får et svar her.

Peter Skaarup (DF):

Jeg må nok sige, at efter de manglende svar, vi har fået hos statsministeren, skulle man jo nærmest tro, at regeringen helst vil have afskaffet den mundtlige spørgetid, for det er manglende respekt, at man overhovedet ikke svarer på det, der bliver spurgt om.

Jeg vil derfor godt spørge statsministeren endnu en gang: Når nu statsministeren siger, at man vil orientere og tage Det Udenrigspolitiske Nævn med på råd i fremtidige situationer, betyder det så, at man erkender, at man gjorde en fejl, da man ikke orienterede og ikke tog Det Udenrigspolitiske Nævn med på råd, inden man traf sin beslutning i forhold til Østrig-sanktionerne?

Jeg vil også godt spørge statsministeren, når vi nu taler om, hvad der foregår i Østrig, og om den kontakt, der er mellem Danmark og Østrig også på handelsområdet: De vanskeligheder, vi ser på danske virksomheder i øjeblikket i forhold til handel med Østrig, er det nogle tilsigtede vanskeligheder, som regeringen accepterer, eller vil regeringen tage afstand fra enhver handelsvirkning af de sanktioner, regeringen har lavet?

Altså: Vil regeringen her i dag i Folketingets spørgetid sige, at det er ikke nogen tilsigtede virkninger, der her kommer frem?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Folketinget er fuldstændig til grin, hvis Folketinget accepterer statsministerens ageren i denne her sag. Der er kommet et væld af meget, meget saglige spørgsmål, saglige, berettigede spørgsmål til statsministeren om en helt ny situation, man står i udenrigspolitisk, hvor man går ind og dømmer et land, uden at landet har begået nogen strafbare gerninger.

Så forsøger vi at få det belyst med statsministeren om proceduren, og hvordan det hele forholder sig, og statsministeren nægter bare at gå ind i en besvarelse af det. Altså, hvis det her er metoden, må Folketinget gribe ind, ellers bliver Folketinget fuldstændig til grin i forhold til den befolkning, vi er sat til at repræsentere.

Jeg skal bare i forhold til spørgsmålet om, hvordan den østrigske befolkning har reageret, spørge, om statsministeren kender ordet stuerent på de sprog, der tales i Østrig. For så tror jeg i virkeligheden, statsministeren har en personlig erfaring om, hvordan østrigerne naturligvis har reageret i denne her sag.

Jacob Buksti (S):

Jeg vil bare spørge statsministeren, når statsministeren nu hører på de spørgsmål, der stilles her, om statsministeren så stadig væk kan huske, hvad det stillede spørgsmål, nr. S 1398, faktisk vedrører.

Og så vil jeg bare for resten af medlemmerne spørge: Vil statsministeren beskrive effekten hos den østrigske befolkning af udtalelser fra de europæiske regerings ledere om bilaterale sanktioner mod Østrig?

Er statsministeren forundret over, at det her er et spørgsmål om, hvornår man informerer Det Udenrigspolitiske Nævn om andre ting, som knytter sig til de spørgsmål, vi lige har haft, eller er det statsministerens indtryk, at det, det her drejer sig om, er, at man er ved at udvikle Folketingets spørgetid til en almindelig generel debat?

Arne Melchior (CD):

Ja, da jeg meldte mig for at få ordet, vidste jeg ikke, at hr. Buksti ville stille nøjagtig det samme spørgsmål, som jeg ville stille. Og jeg har ikke spor imod, hvis jeg ikke får svar, for jeg føler, at vi slet ikke er i spørgetid mere, hvor spørgsmål og svar om konkrete ting veksler, men at vi er draget ind i en debat, som kunne være rejst som en forespørgsel eller lignende, og som jeg mener er en total misforståelse af spørgetiden.

Når hr. Thulesen Dahl taler om, at Folketinget må gribe ind, så kan det da godt være, jeg ved ikke, om det hører med under spørgsmål nr. S 1398, men så bliver det jo højst sandsynligt på en helt anden måde, der skal gribes ind, end den, hr. Thulesen Dahl tænker sig.

Men hvis statsministeren overhovedet vil svare, vil jeg spørge ligesom hr. Buksti: Er der her tale om en spørgetid eller er der tale om en debat på korte bemærkninger, hvilket jo slet ikke er meningen? Når der skal føres en debat, skal der være tid til at svare og give uddybende og sammenhængende svar.

Charlotte Antonsen (V):

Kan statsministeren bekræfte, at statsministeren allerede har nægtet at svare på en stribe spørgsmål, der er stillet i forbindelse med de andre fremsatte spørgsmål, og at det dermed måske kan have medvirket til, at nogle spørgsmål er gået igen på et senere tidspunkt?

Så vil jeg også spørge statsministeren, om statsministeren ikke finder det meget drastisk at gå i krig – diplomatisk krig – med et andet, venligsindet EU-land, når statsministeren samtidig her svarer, at man ikke kan måle effekten af straffen over for Østrig. Det var jo det, der var svaret på spørgsmålet, at det kan gå begge veje, som statsministeren sagde.

Er det ikke en meget drastisk aktion, hvis man ikke engang kan måle effekten? For effekten burde jo være i det østrigske folk og i Østrig, eller er det i virkeligheden en helt anden hensigt, statsministeren har haft med denne her sag? Handler det i virkeligheden om dansk indenrigspolitik?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, vi er kommet op på, lad mig se engang: En, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti, elleve eller tolv indlæg. Og jeg tror, jeg må give hr. Arne Melchior og hr. Jacob Buksti ret i, at vi efterhånden har nærmet os en generaldebat, og den er jeg helt parat til at deltage i, men det er lidt anderledes betingelser, den så skal forløbe under. Jeg tror, § 20-spørgsmålene er glimrende, og det er synd, at de ikke kan komme til at fungere sådan, som jeg tror egentlig var den oprindelige hensigt.

Jeg skal prøve ganske kort at svare på nogle af de spørgsmål, der er blevet stillet, men det er lidt vanskeligt, fordi vi arbejder under nogle ganske bestemte tidsbetingelser, som jeg tror Folketingets medlemmer er opmærksomme på.

Jeg kan bekræfte over for hr. Lars Løkke Rasmussen, at det er en udenrigspolitisk handling, som er dækket af grundlovens § 19, stk. 3. Vi har haft lejlighed til i Det Udenrigspolitiske Nævn at drøfte det, og jeg kan berolige hr. Lars Løkke Rasmussen med, at der i Det Udenrigspolitiske Nævn er en forståelse for, at statsministeren ikke kunne handle anderledes. Det har jeg naturligvis noteret mig. Det er der et klart flertal for. Og jeg tror egentlig godt, hr. Lars Løkke Rasmussen er klar over, at det også dækker hr. Lars Løkke Rasmussens eget parti.

Da hr. Jacob Buksti, som spurgte, om jeg overhovedet kunne huske, hvad det var, fru Eva Kjer Hansen havde spurgt om, kom jeg et øjeblik i tvivl. Og jeg må give hr. Jacob Buksti ret: Jeg havde næsten glemt det. Jeg kunne måske minde fru Eva Kjer Hansen om, hvad der blev spurgt om. Det, der blev spurgt om, var: Vil statsministeren beskrive effekten hos den østrigske befolkning af udtalelsen fra de europæiske regeringsledere om bilaterale sanktioner mod Østrig? Og det beskrev jeg faktisk i mit svar.

Jeg sagde, den østrigske befolkning har reageret forskelligt. En del af befolkningen har udtrykt sin solidaritet med vores holdninger ved at demonstrere mod den nye regering. En anden del af befolkningen har udtrykt sin skuffelse og sin frustration. Jeg tror, det har overrasket mange i Østrig. Og jeg har svaret, så godt jeg nu kan på spørgsmålet, og dermed føler jeg også, at det er håndteret, som det nu engang skal håndteres.

Hr. Frank Dahlgaards sammenligning med revselsesretten eller ikkerevselsesretten i forhold til børn tror jeg nu ikke umiddelbart falder inden for spørgsmålet, og det kan vel heller ikke helt sammenlignes.

Hr. Jens Hald Madsen og hr. Jens Kirk: Vi har også drøftet meget omhyggeligt i dag, hvornår vi er i en situation, hvor denne reaktion ophører, og dertil har jeg svaret, og det vil jeg gerne gentage over for hr. Jens Kirk: Det kan der ikke siges noget præcist om i dag. Nu må vi se på den praktiske handling fra regeringen i Østrig i forhold til det regeringsgrundlag, der nu ligger.

Jeg har ikke mere at tilføje til spørgsmålet. Jeg tror heller ikke, der er mere at besvare, for spørgsmålet er fuldt og helt besvaret.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men vi må jo komme igen og også under andre former. Dansk Folkeparti har for længst

indleveret en forespørgselsdebat om det her emne, og vi så da gerne, at den forespørgselsdebat kunne have været i dag. Men det har åbenbart ikke kunnet lade sig gøre med statsministerens travle kalender at få den forespørgsel før engang vel om en 14 dages tid, eller hvornår den endelige dato bliver.

Vi må jo tage til efterretning, at statsministeren prioriterer på den måde i forhold til Folketinget, og så må vi selvfølgelig forsøge at få de svar på vores spørgsmål på anden vis.

Må jeg minde statsministeren om, at den oprindelige hensigt med spørgetiden var, at der kunne stilles spørgsmål, men det var så sandelig da også, at ministeren kunne svare. Og statsministeren har i gentagne situationer nægtet at svare på indholdet af de spørgsmål, der er blevet stillet, også spørgsmål, der ligger klart inden for det, hovedspørgsmålet relaterer sig til.

Må jeg bare nævne ét spørgsmål, og det kan jeg jo så ikke direkte henvise til det her, men jeg har spurgt, om ikke det er korrekt, at hvis man lavede aktionen over for Østrig inden for EU-regi med den EU-jura, der ligger, så er handlingen over for Østrig klart ulovlig. Det spørgsmål har statsministeren ikke ønsket at besvare, selv om det er stillet inden for et spørgsmål, hvor det klart henhører.

Peter Skaarup (DF):

Statsministeren siger, at vi skal holde spørgsmålet inden for rammerne af de spørgsmål, der er stillet, og det er selvfølgelig 100 pct. klart; men når statsministeren nægter at svare, er vi nødt til at gentage spørgsmålene og prøve at få svar på de spørgsmål, vi nu stiller.

Et af dem, jeg stillede, som ligger 100 pct. inden for rammerne af de spørgsmål her, nemlig effekten i forhold til den østrigske befolkning, er: Mener statsministeren, det er rimeligt, at det rammer østrigske virksomheder og danske virksomheder og dermed den østrigske befolkning, at der nu er indført de her diplomatiske sanktioner, at der skabes vanskeligheder for virksomheder, der prøver på drive handel de to lande imellem? Mener regeringen, at det er rimeligt, og vil regeringen sikre, at de vanskeligheder ophører, så der bliver business as usual for virksomhederne? Det ville klart være rimeligt at få svar på det her; det vil være rimeligt, at Folketinget får det at vide, sådan at virksomhederne har noget at rette sig efter.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil sige, at jeg har lidt svært ved at forstå statsministerens kritik af, at det her er ved at udvikle sig til en debat. En debat kræver jo, at der er en dialog. Vi spørger. Statsministeren svarer ikke. Vi spørger. Statsministeren svarer ikke. Det er ikke en debat, det er et problem.

Jeg spørger igen: Hvad er grundlaget for at videreføre sanktionerne, når den nuværende østrigske regering ikke er kommet med nogen som helst racistiske udtalelser og at man ikke kan finde én eneste plet på regeringsgrundlaget? Hvad er det, der begrunder, at man skal videreføre de sanktioner? Og jeg har tænkt mig at fortsætte med at stille det spørgsmål, indtil statsministeren vil føre en dialog.

Eva Kjer Hansen (V):

Statsministeren har her under spørgetiden flere gange henvist sådan lidt hånende til de mange skriftlige spørgsmål, der er indleveret, og jeg må sige, at det er jeg glad for, for det giver os dog muligheden for i hvert fald at stille spørgsmål til statsministeren.

Jeg troede egentlig, måske lidt naivt, at statsministeren ville være glad for at få en åben debat om det her emne, som jo optager ikke bare Folketinget, men også vælgerne ude omkring og den danske befolkning i det hele taget. Jeg har hver gang stillet uddybende spørgsmål til det oprindelige spørgsmål, og jeg synes, det er dybt frustrerende, at statsministeren ikke vil give svar på spørgsmålene.

Statsministeren har haft mulighed for at komme i Folketingets spørgetime to tirsdage, hvor det her emne har været aktuelt. Statsministeren har to gange valgt ikke at møde op under spørgetimen. Jeg håber, at statsministeren foranlediget af de mange spørgsmål i dag vil komme på førstkommende tirsdag for at kunne følge op på denne her diskussion og det her emne, som er så vigtigt for os at diskutere.

Jens Kirk (V):

Jeg siger tak for statsministerens forrige svar, som får mig til at sige, at det ikke er nemt at være den østrigske regering, for statsministeren kan ikke uddybe nærmere, hvad det er det, man skal gøre anderledes end det, man gør nu, for at få disse sanktioner ophævet.

Det får mig til at spørge: Hvad er det i grunden, der har iværksat det så, når man ikke ved, hvordan man skal komme ud af det igen?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1399

8) Til statsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil statsministeren oplyse, om der er andre partier i de europæiske lande, som, hvis de måtte indgå i en regeringsdannelse, vil foranledige lignende initiativer som dem, vi i øjeblikket ser over for Østrig?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan henvise til mit svar til hr. Peter Skaarup på spørgsmål nr. S 1396. Hr. Peter Skaarup spørger i det store og hele om det samme, og vi havde rig lejlighed for et øjeblik siden til netop at diskutere det spørgsmål, og jeg kan henvise mit svar derpå – mere for enkelhedens skyld.

Charlotte Antonsen (V):

Nu handler spørgsmålet jo om regeringsdannelse i et andet land, i Østrig, og dermed handler sagen altså om en mand, Haider, som ikke engang deltager i regeringen, men som er medlem af et parti, der stiller nogle mennesker som ministre i Østrig.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren: Fru Ritt Bjerregaard er jo som bekendt medlem af Socialdemokratiet. Hvis vi nu forestiller os, at nogen i EU kommer til at læse, hvad fru Ritt Bjerregaard har udtalt om Sovjetunionen, der jo som bekendt stod for mord på mange flere mennesker, end Hitler gjorde, ville fru Ritt Bjerregaards udtalelser så efter statsministerens vurdering føre til, at næste gang – jeg håber ikke det sker, men altså – næste gang, der måske var udsigt til en socialdemokratisk regering her i landet, at man så kunne imødesee en sådan reaktion fra EU-landenes side, fordi der jo, altså på dette tidspunkt efter et stærkt valg i Lejrekredsen ville være en repræsentant her i Folketinget, der var kommet med udtalelser, der udtrykte sympati for en stat, som vi jo ellers ikke deler demokratisk opfattelse med?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren henviser i sin besvarelse af det her spørgsmål til det tidligere spørgsmål stillet om det samme, jeg tror, det var spørgsmål nr. S 1396. Må jeg minde statsministeren om, at da vi dengang havde diskussionen, henviste stats-

ministeren i sin besvarelse til dette her spørgsmål.

Er det ikke lidt forunderligt, at vi skal opleve, at man først bliver henvist til at stille spørgsmål ét sted, og nu henviser man bare til det andet? Sagen var jo, at den diskussion, vi havde omkring det tidligere spørgsmål, som statsministeren så altså henviste til på det her tidspunkt, gik på, om personer, som er i de europæiske lande, og som tidligere har udtalt sig til fordel for undertrykkelse af forskellig art eller til fordel for totalitære regimer, om de efter statsministerens opfattelse som konsekvens af den her beslutning over for Østrig diskvalificerede sig til at deltage i nogen form for regeringssamarbejde i de pågældende lande.

Det er jo interessant i forhold til tidligere fascistiske og kommunistiske med flere, og derfor er det naturligvis interessant at få svaret, at få at vide, hvordan det her skal administreres i fremtiden.

Jens Hald Madsen (V):

For at åbne og klargøre de her ting: Hvornår besluttede regeringen at deltage i den politiske aktion? Hvilken rolle spillede statsministeren i den forbindelse?

Og så er jeg jo tålmodig, så jeg spørger en gang til: Hvilket grundlag var der for, og hvilket grundlag er der for at videreføre de her sanktioner, når den nuværende østrigske regering ikke har udtalt sig racistisk, og da man ikke kan finde en plet på regeringsgrundlaget? Hvilket grundlag er der for at videreføre de her sanktioner?

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om det forhold, at kommunisterne i Frankrig deltager i den franske regering, på et tidspunkt vil kunne medføre, at EU-landene gør noget tilsvarende. Kommunisterne har jo sympatier i retning af, hvad Stalin og Lenin havde af udryddelsesleje. Er det noget, der på noget tidspunkt kunne komme på tale?

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge statsministeren, om statsministeren er opmærksom på, at der i det tyrkiske parlament er en række partier, som jeg bestemt ikke tror statsministeren sympatiserer med.

Og jeg vil også godt spørge statsministeren, om statsministeren er opmærksom på, at der i de EU-ansøgerlande, som statsministeren lige på Danmarks vegne har været med til at accep-

tere kommer i kø til at blive medlem af EU, faktisk er en række partier, der heller ikke har holdninger, der deles af statsministeren, og som jeg kan forstå, at Socialdemokratiet og regeringen heller ikke deler.

På den baggrund vil jeg så godt høre statsministeren, om statsministeren ikke synes, det er et problem, at man ligesom udpeger nogle bestemte partier eller holdninger og siger: De partier vil vi ikke acceptere i regering.

Jens Rohde (V):

Ja, nu er vi jo nogle, der ikke sidder i Det Udenrigspolitiske Nævn, og så kan jo godt blive sådan lidt forvirret over hele proceduren og hvordan det er foregået, med de forskellige meldinger, som kommer.

Vi har nu fået en bekræftelse fra statsministeren om, at beslutningen er omfattet af grundlovens § 19, stk. 3. Statsministeren har også bekræftet, at man har orienteret Det Udenrigspolitiske Nævn så hurtigt som muligt.

Men når man så læser aviser, så kan man jo godt komme lidt i tvivl, og jeg vil godt høre, om statsministeren kan bekræfte det, der står i Jyllands-Posten i dag, at allerede fredag eftermiddag i forrige uge indløb en fax til Statsministeriet med et forvarsel fra EU's portugisiske formandskab om, at EU var i gang med at forberede en aktion mod Østrig. Og i bekræftende fald, hvordan definerer statsministeren så »så hurtigt som muligt«?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg skal holde mig til de spørgsmål, som naturligt hænger sammen med det, der bliver spurgt om oprindeligt, og det, fru Eva Kjer Hansen spurgte om, var: Vil statsministeren oplyse, om der er andre partier i de europæiske lande, som, hvis de måtte indgå i regeringsdannelsen, vil foranledige lignende initiativer som dem, vi i øjeblikket ser over for Østrig? Og der henviste jeg fru Eva Kjer Hansen til den debat, vi har haft nu her i 2 timer, om bl.a. det spørgsmål, som hr. Peter Skaarup stillede om nøjagtig den samme problemstilling, og som vi havde lejlighed til, at diskutere på det tidspunkt.

Jeg skal så i øvrigt til de spørgsmål, der er blevet nævnt, som har med det her at gøre, nævne for hr. Thulesen Dahl, som spurgte, hvordan det fungerer i praksis, at ja, det er jo det, vi nu har tilrettelagt. Regeringen har forklaret, hvordan vi i praksis udmønter den fælles holdning, vi har. Det havde jeg lejlighed til

at gøre rede for for halvanden times tid siden, tror jeg det var, og dernæst fik jeg et spørgsmål fra hr. Jens Hald: På hvilket grundlag videreføres aktionen, den fælles holdning? Dertil er at sige: Vi holder sammen, og nu må den østrigske regering så vise i praktisk handling – det sagde jeg for ca. 5 kvarter siden – hvordan den vil efterleve regeringsgrundlaget.

Peter Skaarup spurgte om de franske kommunister og om de tyrkiske parlamentsmedlemmer og andre gode folk, men det er jeg ikke i stand til at svare på. Jeg kan kun sige, at jeg ikke tror, at vi finder så mange i Europa, som f.eks. kalder de nazistiske udryddelseslejre og nazitidens politik for god beskæftigelsespolitik. Jeg tror ikke, vi finder så mange i Europa, som f.eks. opfatter og omtaler SS-tropperne som soldater, der er værdige at mindes, og som har gjort landet store tjenester.

Politik handler også om at have klare holdninger. Politik handler om at sige fra, når det er nødvendigt at sige fra, og derfor er jeg så glad for, at det i vores land og i vores europæiske samarbejde ikke alene handler om penge, om økonomi og om taktik, men at der også indimellem er lejligheder, hvor vi må sige, at nu er tingene af en sådan karakter, at vi må melde klart ud.

Der var tider i 1930'erne, hvor der ikke blev meldt klart ud, hvor der ikke blev sagt fra, og der har sandelig også været tider i 1990'erne, hvor der ikke er blevet sagt fra tidligt nok, og det er det, vi nu tager konsekvensen af.

Jens Rohde (V):

Den, som tier, samtykker, har statsministeren flere gange sagt i dag. Skal jeg tage det som en bekræftelse på, at historien i Jyllands-Posten er rigtig?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti vil gerne sammen med statsministeren tage afstand fra nazismen og vil også gerne tage afstand fra de udtalelser, som Jörg Haider har fremsat i den retning, og så er dét vist på plads.

Så spørger jeg igen, som jeg har spurgt før, og det spørgsmål fik jeg faktisk henvist til besvarelse nu, da vi efter statsministerens hukommelse diskuterede det for en halvanden times tid siden: Hvis der nu eksempelvis er en italiensk fascist eller en tidligere erklæret fascist, som kommer med i den italienske regering, og som har været tilhænger af nogle

stærkt undertrykkende, menneskerettighedsknægtende tiltag, vil statsministeren så have nøjagtig den samme holdning over for den italienske regering og ønske boykot af den italienske regering, sådan som statsministeren nu har været foregangsmand for eller rettere tilhænger af og ikke foregangsmand for, for vi var jo de sidste, der blev spurgt, aktionen over for Østrig?

Så vil der jo være en vis konsekvens i regeringens politik, og det er det eneste, vi efterlyser. Det her med klar tale og det her med, at vi skal have nogle klare holdninger og alt det dér, må jeg sige ja tak til. Det er det, der spørges om. Kan vi dog ikke bare få svaret på det?

Charlotte Antonsen (V):

Hvorfor løftede statsministeren og de øvrige statsministre i Europa ikke et øjenbryn, da nationalisterne kom i regering i Italien? Er det, fordi Italien er et større land end Østrig?

Nu har vi som svar på de tidligere spørgsmål fået et indtryk af, at straffen ikke retter sig mod Østrig alene, da statsministeren jo slet ikke kan beskrive effekten i Østrig. Derfor vil jeg gerne spørge: Retter initiativet sig f.eks. mod nogle af de nye ansøgerlande? Er det i virkeligheden dem, man er bekymret for? Er det dem, man vil forsøge at holde ude af EU ved, at man begynder at opstille nogle yderligere politiske krav til dem?

Vi er jo alle udmærket klar over, at der er nogle ekstremister i en række af de østeuropæiske lande, der har meget medvind i forbindelse med de nationale valg. Er det i virkeligheden dem, de næste aktioner vil rette sig mod?

Jens Hald Madsen (V):

Til spørgsmålet om – som jeg har spurgt om adskillige gange – hvad grundlaget er for at gennemføre og videreføre de her sanktioner mod Østrigs nuværende regering, er svaret: Vi holder sammen.

Skal det fortolkes sådan, at det er socialdemokraterne i Europa, der holder sammen om at bedømme Europas forskellige demokratier, om de har stuerene partier eller ej? Kunne vi ikke få svar på, hvad det er for et grundlag i forhold til det, som den nuværende østrigske regering har sagt, eller i forhold til regeringsgrundlaget i Østrig.

Lad mig så igen repetere de øvrige spørgsmål, jeg har stillet: Hvornår besluttede regerin-

gen sig for at deltage i den politiske aktion? Hvilken rolle spillede statsministeren?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige ganske kort til de spørgsmål, som har at gøre med det spørgsmål, som er stillet, og altså først til spørgsmålet om de italienske fascister:

Dertil er at sige til hr. Thulesen Dahl, at Italien ikke er i en situation, som kan sammenlignes med Østrig.

Til fru Charlotte Antonsen, som spurgte om ansøgerlandene, er der at sige, at der jo var lande – og vi var også blandt dem – som en overgang var bekymrede over enkelte af ansøgerlandenes demokratiske fundament. Jeg tror, at fru Charlotte Antonsen kan huske, at et af de mindre øst- og centraleuropæiske lande var Slovakiet, som havde en periode, hvor der var en diskussion om, hvorvidt vi her havde at gøre med et fuldstændig ægte og velfunderet demokrati. Der var debatter i Europa-Parlamentet og der var også diskussioner her om det.

Men det grundlæggende for mig er i og for sig ikke så meget EU's retsgrundlag. Det grundlæggende er, at EU som sådan, traktaten, jo ikke afskærer en gruppe af lande fra at have nogle klare holdninger og komme med politiske signaler og tilkendegivelser. Og det er lige præcis det, vi gør, fordi vi føler, vi har en pligt til det, og fordi det gælder om i tide at signalere klare og entydige holdninger.

Til hr. Jens Hald, som talte om socialdemokrater: Hr. Jens Hald skal huske, at vi har en fransk præsident, der tilhører et borgerligt parti, vi har en belgisk statsminister, som er formand for et andet borgerligt parti, vi har en spansk statsminister, der tilsvarende er formand for et borgerligt parti, og det er nogle af de lande, der har reageret stærkest.

Hr. Jens Hald nævnte så ordet »stueren«. Må jeg minde hr. Jens Hald om, at min kommentar til det ord faldt, da et bestemt parti her i landet – det var ikke hr. Jens Halds, så vidt jeg husker, men et andet – foreslog, at hvis en knægt havde begået mere end to kriminelle handlinger, så skulle ikke alene knægten smides ud af landet, så skulle hans søskende, hans brødre og familie som helhed smides ud.

Sådan noget vil vi ikke bare lade være usagt. Der skal siges fra, og det kneb lidt for hr. Jens Halds parti at få sagt fra i tide på det punkt.

Peter Skaarup (DF):

Statsministeren kommer med en udlægning af noget, som Dansk Folkeparti mener statsministeren har stået for, men lad os nu sige, at den udlægning, statsministeren kommer med, er korrekt, vil det så betyde, at hvis Dansk Folkeparti på et tidspunkt indgår i et regerings samarbejde, så vil statsministeren anbefale de andre lande at iværksætte sanktioner mod Danmark? Er det konsekvensen af de udtalelser, som statsministeren kommer med?

Så vil jeg godt lige sige om det med nazismen, at der er ikke noget parti i Folketinget, der overhovedet har nogen som helst sympati i den retning. Vi tager lige så meget afstand fra det, som statsministeren gør. Det tror jeg gælder alle partier i det danske Folketing. Men jeg synes, statsministeren gør sig skyldig i nogle alvorlige historiske misforståelser:

Tyskland indtog i den tid, som Haider har udtalt sig om her, en offensiv rolle, hvor man var ved at opruste, og hvor man på forskellig vis viste sin magt over for andre lande. Østrig har bestemt ikke nogen som helst holdninger i den retning. Det er ikke ved at opruste.

Der er kommet nogle forkvaklede udtalelser fra en partileder, som man overreagerer fuldstændig imod. Det er et spørgsmål om, at man ønsker et andet styre i Østrig, og ikke et spørgsmål om, at man vil prøve at overtage andre lande eller pålægge andre lande noget.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg synes, at det, vi oplever i øjeblikket, er ganske beskæmmende. Nu bringer statsministeren jo selv spørgsmålet om statsministerens egen hukommelse op ved at sige, at der var et parti, der foreslog, at indvandrere i flere generationer skulle udvises, og statsministeren siger: Det var, så vidt jeg husker, ikke hr. Jens Hald, der stillede det forslag.

Hvad er der galt med statsministerens hukommelse, hvis statsministeren ikke er helt på det rene med, at det naturligvis ikke er Venstre, der har stillet sådan et forslag? Men det kniber åbenbart med hukommelsen.

Derfor er det jo altså fortsat relevant at få et klart svar på, hvornår denne her beslutning med klart at sige fra og klart at sige til er truffet hos statsministeren selv, nu hvor statsministeren interesserer sig for spørgsmålet om statsministerens egen hukommelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1400

9) Til statsministeren af:

Jens Hald Madsen (V):

»Vil statsministeren beskrive omfanget og varigheden af de bilaterale sanktioner mod Østrig?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, at vi er kommet til det spørgsmål, som hedder spørgsmål nr. S 1400. Det er hr. Jens Hald Madsen, der spørger: Vil statsministeren beskrive omfanget og varigheden af de bilaterale sanktioner mod Østrig?

Jeg tror, at vi har diskuteret netop det spørgsmål i efterhånden et par timer, og jeg skal ikke gentage, hvad jeg allerede har sagt. Jeg har omhyggeligt redegjort for, at det er en fælles handling, som vi står sammen om, og at vi nu må følge udviklingen meget nøje i Østrig og se, hvordan de praktiske handlinger følger de gode ord, og der er i og for sig ikke meget mere at sige om det.

Jeg skal i øvrigt henvise til alle de andre svar, som jeg har givet på tilsvarende spørgsmål, der er stillet tidligere. Jeg tror ikke, der er nyt at sige om det.

Jens Hald Madsen (V):

Vi har altså det problem, at vi jo ikke kan få noget at vide om varigheden. Her skal vi jo vide, hvad der skal til for at få fjernet de her sanktioner, og vi kan jo ikke få det at vide, og vi kan heller ikke få at vide, hvad grundlaget er.

Vi har altså et EU-land, der har et pletfrit regeringsgrundlag, og en regering, der aldrig har udtalt sig racistisk, og alligevel fortsætter man med nogle sanktioner. Hvor er grundlaget hene? Og hvis grundlaget er, at det er, fordi Frihedspartiet er i regering i Østrig, er konklusionen så ikke bare simpel: at sige til Folketinget, at sanktionerne kan kun ophæves, hvis der dannes en ny regering i Østrig uden Frihedspartiet?

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg har stadig væk ikke fået svar på mit spørgsmål om, hvordan omfanget og varigheden af de her sanktioner er i forhold til Østrigs formandskab for OSCE. Jeg vil gerne have at vide, hvordan de her sanktioner indvirker på det formandskab.

Jeg vil gerne have at vide fra statsministeren, om Østrig har nogen muligheder for på fornuf-

tig vis at varetage formandskabet i OSCE, når 14 EU-lande på den måde gennemfører bilaterale sanktioner. Og jeg vil gerne have at vide, om statsministeren finder det acceptabelt, at Østrig overhovedet sidder som formandskabsland for OSCE.

Charlotte Antonsen (V):

Vil statsministeren i statsministerens beskrivelse af omfanget af sanktionerne svare på, om sanktionerne er i overensstemmelse med art. 12 i EF-traktaten, hvorefter man ikke må afvise eller diskriminere på grundlag af nationalitet; man må altså ikke afvise en østriger, alene fordi han er fra Østrig.

Og vil statsministeren også tage stilling til, om sanktionen er i overensstemmelse med Wienerkonventionen, som ifølge art. 3 betyder, at den diplomatiske repræsentations opgave er at forhandle med modtagerstatens regering?

Frank Dahlgaard (UP):

Østrig er ikke bare et EU-land, men også et euroland, og eurolandenes repræsentanter, deres ministre, mødes uformelt i det såkaldte Euro-11-råd. Og statsministeren ønsker, at Danmark skal tilslutte sig euroen og dermed også dette uformelle råd.

Jeg vil gerne høre statsministerens vurdering af, da det nu er sådan en fælles aktion mellem en række lande mod Østrig, om han mener, at Østrigs repræsentanter kan være med i dette Euro-11-råd, eller om de, selv om euroen er indført i Østrig, ikke skal være med. Og hvad bliver konsekvenserne af det?

Jens Rohde (V):

Statsministeren bruger jo meget bekvendt formalia for at komme uden om nogle ret centrale spørgsmål, som det danske Folketing og også den danske befolkning vel egentlig har krav på at få noget at vide om. Og for at tingene ikke kun skal foregå i Det Udenrigspolitiske Nævn, vil jeg godt følge hr. Jens Hald Madsens spørgsmål op: Hvornår besluttede regeringen sig for at deltage i denne her politiske aktion, og hvilken rolle spillede statsministeren deri?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

To spørgsmål:

For det første: Når statsministeren ikke vil beskrive omfanget af varigheden af sanktionerne mod Østrig, er det så, fordi man ønsker at vente på, at de store EU-lande bestemmer, hvor

længe sanktionerne skal bestå? Er det egentlig udtryk for det, der også ifølge statsministeren er kommet frem om tidspunktet, hvor Danmark jo som det sidste land blev spurgt om at tiltræde sanktionerne, og det gør vi også, når sanktionerne i givet fald skal ophæves, og derfor vil statsministeren ikke begive sig ind i en diskussion om, hvor længe sanktionerne skal vare, for det har de andre lande jo ikke sagt noget om endnu til Danmark?

Er det, det, der er tale om: at Danmark som det lille land bare skal være duksen i klassen og bare rette sig ind, når de andre siger noget?

Det andet, jeg vil spørge om, er en opfølgning på et tidligere spørgsmål, et af dem, som statsministeren ikke har besvaret endnu: Finder statsministeren det ikke grotesk, hvis en god østrigsk socialdemokratisk kandidat til en international toppost ikke kan få Danmarks støtte, fordi man har iværksat nogle sanktioner, uden at Østrig i øvrigt har krummet et hår på nogen i forhold til f.eks. de internationale menneskerettigheder og lignende?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det, jeg finder lidt grotesk, er at mærke en sådan beslutsomhed, der hele tiden går ud på, at vi skal glemme alt, hvad Jörg Haider har sagt. Vi skal glemme, at Jörg Haider's parti – og det er til fru Eva Kjer Hansen – blev smidt ud af fru Eva Kjer Hansens parti i Europa-Parlamentet i 1993. Vi skal glemme, at Jörg Haider ved udtalelser så sent som for 2-3 dage siden har foranlediget en ny politisk diskussion og debat om sudetertyskerne, som Tjekkiet tager overordentligt alvorligt.

Vi skal glemme udtalelser om fortidens historie, som vi ikke vil glemme. Og jeg vil simpelt hen ikke medvirke til, at partierne her i Folketinget prøver at presse mig til at vende ryggen til og lade som ingenting. Jeg insisterer på sammen med min regering og sammen med et flertal af Folketingets partier at have en klar holdning.

Jeg har ikke hørt, som hr. Arne Melchior nævnte det, at et flertal af Folketingets partier har anmodet regeringen om at trække sig ud af denne fælles reaktion. Og det er jeg meget glad for, for jeg mener, at vi, hvis vi var blevet anmodet om det, ville have en vanskelig situation, og at vi ville risikere at gøre Danmark meget lidt ære.

Vi ville risikere, at Danmarks omdømme i udlandet ville blive skadet. Vi ville risikere, at

man i USA ville opfatte Danmark som en dårlig allieret med slørede holdninger, som ikke var parat til at tage afstand fra alle de ting, der var sket i fortiden. Vi ville blive taget til indtægt for at støtte politiske holdninger, som vi aldrig har støttet.

Derfor er vi klare i vores holdninger, og derfor skal jeg endnu en gang svare – det er så min kommentar til dette spørgsmål i denne runde, og så er jeg parat til at svare på de efterfølgende spørgsmål – og først til fru Eva Kjer Hansen: Der er ikke sket nogen ændringer på OSCE-området. Vi har alene aftalt en fælles holdning, når det gælder de bilaterale kontakter, så er der ikke nogen ny situation på OSCE-området.

Til fru Charlotte Antonsen: Det kan jeg ikke kommentere, det ligger uden for spørgsmålet, og der er heller ikke nogen modstrid i den fælles holdning til de internationale aftaler.

Til hr. Frank Dahlggaard: Østrig deltager sammen med andre medlemmer af euro-området i det sædvanlige arbejde.

Til hr. Jens Rohde: Spørgsmålet har været diskuteret og vendt og drejet, og jeg skal ikke gå længere ind i det. Det ligger langt ud over hr. Jens Hald Madsens spørgsmål.

Til hr. Thulesen Dahl: Nej, sådan er det ikke. Vi holder sammen om en fælles holdning, og vi følger udviklingen.

Jeg har ikke flere kommentarer til dette spørgsmål.

Jens Hald Madsen (V):

Jamen det må jo bero på en misforståelse, når statsministeren kan finde på at sige, at statsministeren ikke vil finde sig i, at Folketinget skal forhindre ham i at tage afstand fra de udtalelser, som f.eks. Jörg Haider er kommet med. Vi har klart tilkendegivet og hele Folketinget har klart tilkendegivet, at vi tager skarpt afstand fra det, som Jörg Haider har sagt.

Det, vi forsøger at få en forklaring på, er: Hvad er grundlaget for den måde, som regeringen har handlet på? Det er jo det, vi ikke kan få svar på. Vi kan ikke få svar på, hvad grundlaget er for at videreføre de sanktioner, når der er en østrigsk regering, der ikke har udtalt sig racistisk, og hvis regeringsgrundlag man ikke kan sætte en plet på.

Vi har ikke fået svar på, hvordan regeringen har tænkt sig at kravle ned fra det træ, som den er kravlet op i, nemlig med hensyn til, hvornår de sanktioner skal ophøre. Og her kommer mit

spørgsmål, nemlig om varigheden, for hvordan vil man finde ud af, hvad varigheden skal være for de sanktioner, når der ikke er noget grundlag? Det er det, vi ikke kan få svar på.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren siger, at det ville være grotesk, hvis vi bad ham glemme alt, hvad Haider har sagt, og det er jeg fuldstændig enig med statsministeren i; det ville være grotesk. Selvfølgelig skal vi ikke glemme det. Jeg synes, det er fint, at vi minder hinanden om det, og at vi alle sammen er enige om at tage afstand fra det. Så er det sagt, og det er sådan set det.

Det var bare ikke det, debatten egentlig gik på; det var noget helt andet, men det er selvfølgelig befriende for statsministeren at prøve at undgå en diskussion om det, der bliver spurgt om, ved at henvise til noget ganske andet.

Når det så drejer sig om, at det er vigtigt, at vi ikke glemmer det, og at vi tager skarpt afstand og foranstalter boykot osv., så lad mig da spørge:

Hvordan kan det så være, at de socialdemokratiske medlemmer af EU's regionsudvalg ikke har haft nogen som helst problemer med at sidde i det regionsudvalg, hvor Jörg Haider også er medlem?

Hvordan kan det være, at det først er nu på grund af den debat, der kommer efter boykotten af Østrig og efter, at Frihedspartiet uden Jörg Haider i øvrigt er blevet medlem af regeringen, at et af de socialdemokratiske medlemmer, Københavns overborgmester, Jens Kramer Mikkelsen, nu siger, at han vil forlade mødesalen, hvis Haider tager ordet?

Man har vel været bekendt med de udtalelser, Haider er kommet med. Det er vel ikke noget nyt for Socialdemokratiet. Det er da ikke noget nyt for os andre.

Jens Rohde (V):

Der er ingen, der prøver at få statsministeren til at godkende eller acceptere, hvad Jörg Haider hidtil har sagt, eller som har vendt ryggen til noget som helst. Vi beder bare om at få klarhed over, om man har overholdt spillereglerne, og på den baggrund må statsministeren jo svare på, om traktaten ikke er god nok. Er spillereglerne ikke gode nok? Eller er det bare sådan i regeringen, at målet helliger midlet?

Peter Skaarup (DF):

Statsministeren prøver stadig væk i forbindelse med den her spørgetid ligesom at sige, at det er da nogle værre nogle, som kan finde på at spørge regeringen om noget her, og nu har det taget tre kvarter, nu har det taget fem kvarter, og det er helt galt.

Men er det fuldstændig forbigået statsministerens opmærksomhed, at det her faktisk er noget, der optager mange danskere? Der skrives læserbreve, der holdes debatmøder, der skrives store artikler om de her ting. Hvorfor er det så, at statsministeren ikke synes, han vil svare Folketinget på de spørgsmål, vi stiller? Det er altså en mærkelig konsekvens af det, som regeringen vil på det her område.

Jeg synes stadig væk, at det er interessant at høre, hvad regeringen egentlig har tænkt sig i forhold til de her sanktioner, og det er jo det, der spørges til i spørgsmålet. Hvornår skal sanktionerne ophøre? Hvad kan østrigerne gøre? Hvis de nu ligger på deres grædende knæ, hvad kan de så gøre for at få det her ændret? Skal de stemme på en socialdemokrat, eller skal de stemme på en borgerlig, eller hvem skal de stemme på? Hvad skal de gøre for at ændre det her?

Arne Melchior (CD):

Der er spurgt om regeringens grundlag for dens handling. Uden at overtræde nogen lov om Det Udenrigspolitiske Nævn mener jeg, at jeg kan sige – når jeg kan sige det, er det, fordi det også blev sagt uden for døren – at i Det Udenrigspolitiske Nævn var der et betydeligt flertal, som godkendte, at regeringen ikke kunne handle anderledes. Ergo er det Folketingets flertals opfattelse, at regeringen selvfølgelig har haft et grundlag.

Nu handler spørgsmål nr. S 1400 jo om, hvor længe det skal vare, og for at statsministeren også skal få lejlighed til at kunne svare ja til et spørgsmål, vil jeg gerne spørge, om jeg opfatter det rigtigt, at som den naturligste sag af verden er den danske regering selvfølgelig i løbende kontakt med de andre 13 medlemslande af EU, som vi har foretaget aktionen fælles med. Og når man ikke kan give nogen facitliste over, på hvilke vilkår og på hvilket tidspunkt dispositionerne kan ændres, er det, fordi det her er en ny begivenhed, som vi ikke har erfaring med, men at de 14 lande, som har foretaget aktionen, i fællesskab, når tiden er inde til det, vil finde ud af ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Ja tak.

Arne Melchior (CD):

... på hvilken måde det sker.

Charlotte Antonsen (V):

Det er lige præcis det, vi er interesserede i, og det er også derfor, vi er så optagede af grundlaget for aktionen.

Statsministeren bliver desværre ved med at tale udenom, for der er jo ingen her, der har bedt om, at man skal gøre noget som helst, der hjælper Haider eller hans slags, tværtimod. Den eneste, der har åbnet mulighed for, at det kunne være en konsekvens af aktionen, er jo statsministeren selv, som i svaret til fru Eva Kjer Hansen på spørgsmålet om effekten hos den østrigske befolkning af sanktionerne sagde, at det kan gå begge veje, at det altså lige så godt kan hjælpe haider, som det kan modvirke haider.

Der er altså ikke nogen af spørgerne, der har ønsket at bringe den sag på bane. Det vil jeg gerne bede statsministeren bekræfte.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Jeg føler også anledning til at sige, at jeg er meget enig med statsministeren i, at det ville være uklogt at vende ryggen til, og det er heller ikke en linje, vi står for i det parti, jeg tilhører. Man skal bestemt slå ned på højreopportunisme, og man skal slå ned på nazisme og tendenser til at undertrykke menneskerettigheder. Det kan vi slet ikke være uenige om.

Det, vi diskuterer her, er, om det værktøj, man har taget i brug for at bekæmpe en idé om, at der muligvis er et eller andet galt, nu er det kloge værktøj. Vi forsøger altså blot at forstå beslutningens omfang og beslutningens indre logik, og det er også derfor, det er relevant at bede om at få et lidt mere præcist svar på spørgsmålet om varigheden.

Sådan som regeringen har spillet sine kort – for Folketinget er jo først blevet inddraget efter, at regeringen har truffet sin beslutning, selv om det jo så ikke lever op til grundlovens § 19, stk. 3; det har vi været enige om tidligere i spørgetiden – er det selvfølgelig heller ikke klogt, at Danmark går enegang og melder pas på det her, men det er jo ikke det samme, som at vi ikke skal gøre os nogle overvejelser om, hvordan det her skal lande.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, om statsministeren vurderer, at der er nogen

muligheder for at ophæve de bilaterale sanktioner i den nydannede regerings regeringsperiode?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1401

10) Til statsministeren af:

Jens Hald Madsen (V):

»Vil statsministeren mere principielt redegøre for, hvilke konkrete situationer der måtte berettige til lignende initiativer som dem, der er truffet over for Østrig, over for andre europæiske lande?«

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Det er vist spørgsmål nr. S 1402 – er det ikke?

Anden næstformand (Henning Grove):

Det er spørgsmål nr. S 1401.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Er det spørgsmål nr. S 1401? Har vi ikke lige besvaret det? Det har vi måske ikke? O.k., så tager vi spørgsmål nr. S 1401. Og jeg kunne måske, når det gælder spørgsmål nr. S 1401, henviser til nogle af de svar, jeg har givet tidligere.

Jeg synes egentlig hr. Arne Melchior sammenfattede det meget godt, da hr. Arne Melchior spurgte mig: Er det ikke sådan, at man er i løbende kontakt med hinanden? Og dertil kan jeg svare: Jo, sådan er det både på udenrigsministerniveauet og på andre ministerniveauer, inklusive mit eget. Og da hr. Arne Melchior spurgte: Er det ikke sådan, at man følger udviklingen meget nøje? Og dertil er svaret: Jo, det er sådan. Naturligvis følger vi meget nøje, hvordan den østrigske regering i praksis lever op til de målsætninger, den har skrevet ned på et stykke papir. Deri deler vi præcis den samme interesse som alle andre landes regeringer, inklusive USA's, Israels og Norges, og ifølge FN's generalsekretærs eget udsagn også hans interesse.

Det er vel i grunden svaret på hr. Jens Hald Madsens spørgsmål: om jeg principielt vil redegøre for, hvilke konkrete situationer der måtte berettige til lignende initiativer.

Jeg tror, at det er en meget teoretisk diskussion. Vi kan ikke lige i øjeblikket udpege en lignende situation. Vi forholder os til Østrig.

Jeg tror, at udenrigspolitikken ofte er i sådanne situationer, hvor man må forholde sig til en konkret begivenhed, en konkret udvikling. Ingen kunne jo forudse udviklingen i Kosovo, i hvert fald ikke før vi skulle handle, hvor vi så måtte formulere vores politik, og hvor vi til gengæld var enige om den.

Tilsvarende gælder også om fremtidige situationer i Europa eller udenfor. Der må man agere. Der må man handle. Bare vi er enige om én ting: Man kan fare så gruelig galt i byen med sin politik og sit engagement, hvis man ikke ved, hvor man skal hen, og hvis taktikken overskygger holdningerne og det politiske mål.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg må da erkende over for statsministeren, at det kan være svært at finde ud af, hvilket nummer man er nået til af spørgsmål. Hvis man ikke svarer, kan det jo godt være svært at se, hvilket nummer man er kommet til.

Lad mig spørge på en anden måde: Hr. Henning Gjellerod har jo været inde på, at hvis man f.eks. lavede en borgerlig regering med deltagelse af Dansk Folkeparti, skulle de andre lande gribe ind, og det, jeg så bare spørger om, er: på hvilket grundlag? Der er jo ikke noget traktatgrundlag. Det er en politisk aktion.

Derfor: Når statsministeren ikke ud fra Østrigs nuværende regering og Østrigs nuværende regeringsgrundlag kan svare på konkret på, hvad det er for et grundlag, man viderefører sanktionerne på, kunne det da principielt være rart at vide, hvornår andre europæiske lande fremover finder på at iværksætte en politisk aktion af lignende størrelse og med lignende konsekvenser.

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det er klart, at når man holder den samme tale igen og igen, uagtet hvilket spørgsmål der stilles, kan det være svært at finde ud af, hvor i remsen man er nået til.

Men jeg forstår nu, at statsministeren vil følge udviklingen meget nøje, og det, der jo så er det store spørgsmål, som statsministeren gled lidt uden om at svare på tidligere, nemlig om varigheden, er jo: Hvornår falder det naturligt at revurdere den beslutning?

Vi kunne forstå på Socialdemokratiets politiske ordfører, at et naturligt tidspunkt havde været det tidspunkt, hvor regeringsdannelsen fandt sted, og hvor man sådan set havde levet op til de advarsler, som kredsen af regeringsle-

dere havde givet, ved at lave et stuerent regeringsgrundlag. Men det tidspunkt forpassede man altså imod den socialdemokratiske politiske ordførers rådgivning, forstår jeg, og det er derfor, jeg bliver nødt til at spørge igen, om statsministeren vurderer, at der er en mulighed for at ophæve sanktionerne i den regeringsperiode, som den nydannede østrigske regering indledte for få dage siden.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

En anden gang vil jeg da anbefale statsministeren at bede sine embedsmænd om at lave skriftlige svar til hvert enkelt spørgsmål. Det ville jo lette alles arbejde en del.

Statsministeren har været lidt famlende gennem hele spørgetiden med hensyn til, hvad man gør konkret, og med hensyn til varigheden osv. Og jeg må fastholde, at det kan altså ikke tolkes på anden måde, end at Danmark – ligesom statsministeren siger vi gør, når vi skal hæve eller sænke renten – bare modtager en fax et eller andet sted fra om, at nu skal vi gøre dette eller hint.

Her handler det altså om, at så længe man ikke har fået en fax fra de store EU-lande om, hvordan man skal forholde sig over for Østrig, ved man det i virkeligheden ikke, og derfor vil jeg bare indskrænke mig til under dette spørgsmål at spørge statsministeren, om regeringen vil medvirke til, at man laver et retligt grundlag for, hvornår man skridter ind over for lande, som ikke har forbrudt sig mod menneskerettighederne. Det er jo interessant, hvornår man vil gøre det, så der kommer til at gælde de samme krav for store lande som for små lande, altså de samme krav for Italien som for f.eks. Østrig.

Formanden:

Jeg har endnu fire spørgere på listen, men jeg vil gerne give statsministeren anledning til at svare nu, hvis der er et ønske om det.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg kan sige til hr. Jens Hald Madsen, som spurgte om hr. Henning Gjellerod: Det har jeg svaret på.

Så spurgte hr. Jens Hald Madsen om grundlaget for aktionen: Det har jeg også svaret på. Der er en gruppe lande, der beslutter at have en mening og en holdning og sende et politisk signal, og det er det, vi har gjort.

Til hr. Lars Løkke Rasmussen: Ja, man kan genkende nogle af svarene, fordi alle spørgs-

målene stort set handler om det samme. Men når hr. Løkke Rasmussen refererer til hr. Jacob Buksti, er det forkert. Det, hr. Jacob Buksti har sagt, er, at det er hans fornemmelse – og det er også min – at den fælles holdning hos de 14 lande plus Norge, USA og Israel og formentlig også FN's generalsekretær har gjort indtryk i Østrig, har påvirket regeringsgrundlaget og utvivlsomt også har været medvirkende til, at Østrigs præsident har afkrævet de to partiledere en underskrift på den erklæring, de faktisk har underskrevet. Nu må vi så se på den praktiske udvikling, hvordan Østrigs politik former sig i praksis, og om de konkrete handlinger også følger regeringsgrundlaget op.

Til hr. Thulesen Dahl: Nu springer jeg over alle hr. Thulesen Dahls fornærmelser – jeg kan se, at det giver lidt røde ører hos hr. Thulesen Dahl, og det glæder mig egentlig – og forholder mig til, hvad det egentlig er, hr. Thulesen Dahl spørger om. Det retlige grundlag ligger i Traktaten, men det er adskilt fra denne aktion, for det er nemlig sådan, at Traktaten er et samarbejde mellem 15 lande med en fælles holdning. Men EU-traktaten afskærer jo ikke en gruppe af andre lande fra at have en fælles holdning. Det kan man altid have, det har de nordiske lande f.eks. i FN, og det har andre grupper af lande rundt omkring. I Beneluxlandene har man f.eks. klare holdninger med hensyn til Afrika og andre steder.

Hermed har jeg skabt den klarhed, som jeg tror var nyttig at få i forbindelse med hr. Thulesen Dahls spørgsmål.

Charlotte Antonsen (V):

Statsministeren har da ret i, at man gerne må have en fælles holdning, men man må jo bare ikke have en fælles holdning, der er i strid med det fælles retsgrundlag, nemlig EU-traktaten. Det var nu ikke lige det, jeg ville spørge om, men jeg kan da bede statsministeren om at bekræfte det.

Men når vi spørger, hvilke konkrete situationer der kunne føre til nogle tilsvarende aktioner, er det naturligvis, fordi vi er optaget af, hvilket objektivt grundlag der er for denne beslutning. Statsministeren har allerede svaret mig, at sanktionen ikke alene er rettet mod Østrig, men at man også er optaget af signalværdien over for de østeuropæiske lande.

Statsministeren ved udmærket godt, at til sommer er vi færdige med gennemgangen af

EU-traktaten med alle ansøgerlandene, og det vil sige, at til sommer er det objektive grundlag for at udvide EU til stede. Frygter statsministeren ikke, at denne sag og denne type aktioner kan misbruges af nogle lande, der ikke er så interesserede i østudvidelsen, til at forhindre udvidelsen, fordi de af politiske grunde – når de ikke har et konkret og objektivt udgangspunkt – så kan sige, at de ikke vil have det ene eller det andet land med?

Eva Kjer Hansen (V):

Statsministeren sagde, at man kan gå gruelig galt i byen, hvis man ikke ved, hvor man skal hen, og denne spørgetid efterlader klart det indtryk, at statsministeren ikke aner, hvor statsministeren skal hen i denne sag.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om statsministeren vil tage initiativ til, at de 14 lande, som deltager i denne aktion, skal udarbejde en adfærdskodeks, der beskriver, hvem man kan acceptere, og hvad der må udtales, osv. osv., så man får nogle klare retningslinjer for, hvordan man skal håndtere eventuelle lignende situationer fremover.

Peter Skaarup (DF):

Hvis man skal sammenfatte, hvad denne spørgetid har indeholdt, kunne man næsten forledes til at tro, at statsministeren havde fulgt med i tv-reklamerne for Mobilix, hvor man siger, at samtale fremmer forståelsen, men at statsministeren bare har hørt forkert. Statsministeren mener åbenbart, der bliver sagt, at gentagelse fremmer forståelsen, for det er de samme travlere, vi gang på gang hører, og efterhånden som de bliver gentaget, virker de mere og mere hule.

Statsministeren kan altså ikke nævne flere end 17 lande, der bakker denne aktion op. Der var 48 lande med til Holocaust-konferencen, og der er nogleoghalvtreds medlemslande i OSCE. Hvor er alle de lande henne, og hvor er alle ansøgerlandene henne, hvorfor er de ikke med på vognen med de sanktioner over for Østrig?

Statsministeren har flere gange sagt, at der her i Folketinget ikke er flertal for, at Danmark skal gå enegang. Så må jeg spørge statsministeren, om det ikke er korrekt, at der faktisk er et flertal i Folketinget, der ikke mener, at de sanktioner er gode, og beklager dem? Og derfor vil jeg også spørge: Hvis Folketinget vedtager, at man beklager de sanktioner, hvad vil regeringen så gøre?

Jacob Buksti (S):

Jeg er stadig forundret over, hvad det er for et spørgsmål, vi diskuterer her. Så vidt jeg ved, er det S 1401, som, så vidt jeg har hørt, ikke har ret meget med de sidste spørgsmål at gøre.

Men jeg vil bare sige, at jeg er meget glad for, at statsministeren ikke mener, at jeg har forsøgt at udøve en form for politisk rådgivning, hvor jeg – som antydet af hr. Lars Løkke Rasmussen – skulle have rådgivet i retning af, at man skulle ophæve sanktionerne, sådan som Jyllands-Posten febrilsk har forsøgt at få mig til at lyde. Er det ikke rigtigt, at statsministeren også læser det, jeg faktisk er citeret for, sådan, at det handler om, at det er de 14 lande, der træffer afgørelsen om, hvorvidt man skal trække situationerne tilbage, og ikke hr. Anders Fogh Rasmussen?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det er spændende at høre.

Jeg vil godt spørge om noget i forbindelse med det, statsministeren siger om det retlige grundlag, hvor statsministeren rigtigt understreger, at EU har et retligt grundlag, der siger, hvornår man kan skride ind, og hvornår man ikke kan, men at det selvfølgelig ikke forhindrer en række lande i at have en holdning til nogle andre ting.

Det er jeg fuldstændig enig i. Men mit spørgsmål er, om regeringen ikke vil være med til at se på, hvordan man kan skabe det retlige grundlag for, hvornår der skal gribes ind, så vi er sikre på, at store EU-lande som f.eks. Italien bliver behandlet på samme måde som det lille EU-medlemsland Østrig og måske engang det lille medlemsland Danmark.

Statsministeren rejser rundt og siger, at det gode ved EU er, at der gælder de samme fælles spilleregler for såvel store lande som små lande. Men nu har vi altså en situation, hvor man sætter sig ud over de regler og siger, at der godt kan iværksættes en særlig aktion vendt imod et lille EU-land. Og denne aktion ved man jo udmærket godt – og det har spørgetiden her i dag jo også afsløret – ville man ikke kunne iværksætte over for et stort EU-land.

Jens Hald Madsen (V):

Jeg vil gerne holde fast i spørgsmål nr. S 1401.

Grundlaget må være: Hvad er det, der gør, at dette initiativ er godt nok? Og grundlaget kører man rundt i hele tiden, fordi man siger, at nu vil man se, om den østrigske regering lever op

til regeringsgrundlaget og lever op til disse 14 landes forventninger. Men man har allerede taget konsekvensen, man har allerede sat sanktionerne i gang, og mener statsministeren virkelig, at det er retfærdigt over for en demokratisk valgt regering, at man straffer den for noget, som den aldrig nogen sinde har gjort? Den er aldrig nogen sinde kommet med nogen racistiske udtalelser, og der er ikke en plet at sætte på regeringsgrundlaget, men man straffer den allerede nu. Er det demokratisk? Er det det, vi kalder ytringsfrihed? Et det det, vi kalder menneskerettigheder? Eller er det det, vi kalder umådelig dumhed og arrogance fra 14 landes side?

Formanden:

Der er jo en regel i forretningsordenen, der siger, at formanden kan give ordet til andre medlemmer ud over spørgeren i rimeligt omfang. Det kan være svært at fastsætte, hvad der er rimeligt, men det har næppe på noget tidspunkt været tanken, at en spørgetime skulle udvikle sig til en egentlig forespørgselsdebat, og jeg vil blot sige, at der kommer ikke flere nye talere på listen ud over dem, der er noteret.

Har statsministeren et ønske om at svare nu? Så er der mulighed for det.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Tak, hr. formand, og også tak for tilkendegivelsen!

Jeg har nu gennem en række spørgsmål klar gjort, at grundlaget for de 14 landes fælles holdning sammen med Norge, USA og Israel og med holdningsmæssig opbakning fra FN's generalsekretær er en fælles holdning til vores historie og vores menneskesyn. Vores holdning er at sige fra i tide, og det er belyst fra mange forskellige vinkler, og det er egentlig også mit svar til de mange, der har været inde på det i denne omgang. Derfor synes jeg egentlig også, hr. Bukstis indlæg meget godt rundter dette spørgsmål af, og jeg har derfor ikke yderligere at tilføje til spørgsmålet.

Jens Rohde (V):

Fru Charlotte Antonsen spurgte tidligere på dagen om, hvorfor regeringen ikke skred ind med sanktioner, da man så, at fascisterne kom til magten i Italien, og det spørgsmål kunne såmænd lige så godt have været stillet her under S 1401.

Statsministeren svarede, at Italien ikke er i den samme situation som Østrig, og jeg vil godt have en forklaring på, hvad statsministeren egentlig mener med det.

Jes Lunde (SF):

Man kan jo se, at partiet Venstre er meget aktivt i spørgetiden i dag med en stribe spørgsmål til statsministeren om dette emne, og det får mig til at spørge statsministeren, om han vil være med i et tankeeksperiment: Hvis det nu var sådan, at hr. Anders Fogh Rasmussen havde været statsminister den søndag, da Antonio Guterres ringede, har statsministeren så fantasi til at forestille sig, at hr. Anders Fogh Rasmussen som statsminister på Danmarks vegne ville have sagt nej til aktionen?

Formanden:

Så er det statsministeren, hvis der er ønske om det, og jeg går ud fra, at det er for afsluttende bemærkninger.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Til det sidste spørgsmål kan jeg sige, at det er jo ikke nemt at foregribe begivenhedernes gang. Men på baggrund af de udsagn, der er kommet fra Venstres formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, har jeg den opfattelse, at han ikke føler, at statsministeren kunne handle anderledes, og jeg vil umiddelbart slutte, at med hensyn til det teoretiske spørgsmål, der blev stillet, ville det formentlig også gælde i den situation, hr. Jes Lunde beskriver.

Jeg har været glad for at mærke, at der i Det Udenrigspolitiske Nævn har været et klart flertal, der netop har givet udtryk for, at man ikke kunne handle anderledes. Så kan man være uenig om bevæggrundene, og man kan være uenig om baggrunden for den konkrete beslutning, men der er en klar tilkendegivelse af, at der ikke kunne handles anderledes. Det kan jeg bekræfte, og det synes jeg er rigtigt at spørge om, og det er også godt, at vi får det sagt i dag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1402

11) Til statsministeren af:

Jens Hald Madsen (V):

»Vil statsministeren bekræfte, at sanktionerne mod Østrig ikke var en EU-sanktion, men udelukkende et initiativ fra en række statsledere?«

Formanden:

Dette spørgsmål er stillet af hr. Jens Hald Madsen. (Ophold). Spørgeren er ikke til stede. Dermed er spørgsmålet taget tilbage.

Spm. nr. S 1389

12) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at inflationen i Euroland er fordoblet, siden euroen blev indført, og at dette blandt andet skyldes euroens kraftige kursfald?«

Frank Dahlgaard (UP):

Regeringen og økonomiministeren ønsker, at Danmark skal afskaffe kronen og i stedet indføre den fælles EU-valuta, euroen, bl.a. ud fra nogle betragtninger om, at vi ikke skal devaluere, og at vi ikke skal have inflation. Men hvad er det, der sker i det Euroland, som nu har eksisteret i godt 13 måneder? Det er jo, at euroens kurs falder, altså at den glidende devalueres. Det giver anledning til inflation, og det er baggrunden for spørgsmålet: Vil ministeren erkende, at inflationen og prisstigningstakten i Euroland er blevet fordoblet i euroens levetid, og at det bl.a. skyldes euroens kraftige kursfald?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Nu har jeg forstået spørgsmålet på den måde, at jeg skulle bekræfte og ikke erkende, at inflationen i Euroland er fordoblet siden euroen blev indført, og dertil svarer jeg: Nej, det kan jeg ikke bekræfte.

Inflationen i euro-området er ikke fordoblet. Den gennemsnitlige inflation i forbrugerpriserne i euro-området var i 1998 ca. 1,09 pct., og til sammenligning var den gennemsnitlige inflation i forbrugerpriserne i euroområdet ca. 1,12 pct. i 1999. Den gennemsnitlige inflation målt på forbrugerprisindekset er således ikke fordoblet, men kun steget med 0,03 pct.

Frank Dahlgaard (UP):

Det er et utilfredsstillende svar, for det er simpelt hen forkert. Jeg står her med månedsoversigten for januar 2000 fra Den Europæiske Centralbank, og her fremgår det af en tabel på side 20, at prisstigningstakten i Euroland i første kvartal af 1999 var 0,8 pct., og at inflationstakten i november 1999 var oppe på 1,6 pct. Fra 0,8 pct. til 1,6 pct. er en fordobling, og det må ministeren da erkende eller bekræfte.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om vi på en eller anden måde kan få en redegørelse fra regeringens for, hvordan udsigterne er for inflationen både i eurolandene og i Danmark. Ikke mindst hvis eurokursen holder sig så lavt, som tilfældet er i øjeblikket – og der er jo endda risiko for, at den falder yderligere i forhold til dollaren – giver det jo et inflationspres, bl.a. fordi importerede varer fra USA og andre lande stiger i pris, og samtidig står vi med et udgiftsproblem i forbindelse med EU's udvidelse.

Det vil regeringerne næppe kunne klare, uden at der simpelt hen skal skaffes nogle flere penge, og derfor vil eurokriterierne næppe kunne holde, i hvert fald ikke de kommende par år.

Det kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens kommentar til, og jeg kunne i hvert fald godt ønske at få en redegørelse for det problem.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Som hr. Dahlgaard ved, ikke mindst som nationaløkonom, skal man være forsigtig med at tale om, at inflationen i en periode er dobbelt så stor som inflationen i en anden periode. Inflationen kan være negativ, positiv eller nul, og hvis man vil sammenligne inflationen i to perioder, giver det derfor ikke mening at tage udgangspunkt i forholdet mellem inflationen i de to perioder, som hr. Dahlgaard gør i sit spørgsmål.

Lad mig give et eksempel: I januar 1999 var stigningen i forbrugerprisindekset i euro-området i forhold til måneden før minus 1 promille, svarende til en årlig inflation på minus 1,2 pct. I august 1999 var den månedlige stigning i forbrugerprisindekset derimod plus 1 promille, svarende til en årlig inflation på plus 1,2 pct. Men hvor mange gange større var inflationen i august i forhold til i januar? Det spørgsmål giver simpelt hen ingen mening, og det ved hr. Dahlgaard godt. Jeg kan hertil føje, at i juni 1999 steg forbrugerprisindekset i euro-området

ikke i forhold til den forrige måned, så inflationen var altså nul. Hvor mange gange større var inflationen i august, hvor stigningen var 0,01 pct.?

Til hr. Keld Albrechtsen: Jo, jeg vil meget gerne udarbejde en redegørelse om inflationen i euro-området og i Danmark. Om jeg kan sige noget om udsigterne ved jeg ikke, men jeg har forstået spørgsmålet fra hr. Keld Albrechtsen og vil gerne bede om, at der bliver lavet en sådan redegørelse.

Frank Dahlgaard (UP):

Hvis vi holder os til spørgsmålet, går det på, hvordan inflationen har bevæget sig, siden euroen blev indført, og den blev ikke indført i midten af 1998, som var ministerens udgangspunkt i det første svar. Den blev indført i begyndelsen af 1999, og derfor er det interessant, hvad inflationstakten, dvs. prisstigningstakten, var i de sidste 12 måneder frem til begyndelsen af 1999.

Det fremgår af side 20 i den seneste månedsoversigt fra Den Europæiske Centralbank, at den var 0,8 pct., og det sidste tal, vi har fra Centralbanken, som vedrører november 1999, og som jeg har her, er 1,6 pct. Stigningen i forbrugerprisindekset i Euroland fra november 1998 til november 1999, 12-måneders-perioden frem til november 1999, er altså 1,6 pct.

Det er selvfølgelig et lavt inflationsniveau, men det er da blevet fordoblet siden euroens indførelse, og jeg vil gerne have ministerens vurdering af – som det også fremgår af spørgsmålet – i hvilket omfang det skyldes euroens kraftige kursfald.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jamen hr. Frank Dahlgaard ved jo godt, at man kan vælge en måned og se fra juni det ene år til juni det andet år eller fra december det ene år til december det andet år og vælge, alt efter hvad man gerne vil vise. Der er jo midlertidige udsving, også i inflationstakten, og derfor er det meningsløst af hr. Frank Dahlgaard at vælge den måned, der passer hr. Frank Dahlgaard bedst. Det, man ser på, er en periode. Når man sammenligner inflationsudviklingen, tager man et normalt årsgennemsnit og ser på det, og det var det, mit svar gik på.

Den anden del af hr. Dahlgaards spørgsmål vil jeg godt give et lidt mere seriøst svar på – som man spørger, får man jo svar: Den lille stigning i inflationen, der trods alt var fra 1998

til 1999, skyldtes hovedsagelig, at priserne på energi gik kraftigt i vejret i 1999, og det er bl.a. et af de forhold, der kan beskrives i den redegørelse, som hr. Keld Albrechtsen spurgte til for lidt siden. Men hvis man ser bort fra stigningen i energipriserne og i stedet ser på kerneinflationen, dvs. den del af inflationen, som kan påvirkedes gennem den økonomiske politik, var den gennemsnitlige inflation i forbrugerpriserne eksklusive energi i euro-området 1,5 pct. i 1998, mens den i 1999 var lavere, nemlig 1 pct.

Så skal jeg tilføje, at jeg glædede mig meget over indledningen af hr. Dahlgaards opfølgende spørgsmål, hvor hr. Dahlgaard sagde, at nu skulle vi holde os til spørgsmålet. Det håber jeg bliver normen, også ved de næste spørgsmål.

Frank Dahlgaard (UP):

Tak i lige måde!

Lad os holde os til spørgsmålet. Ministeren kan vel ikke komme bort fra, at tallene i den seneste månedsrapport fra Den Europæiske Centralbank, der foreligger på dansk – det er den fra januar i år – viser, at inflationen i Euroland i 12-måneders-perioden frem til november 1999 var på 1,6 pct., og at inflationen dermed stærkt nærmer sig de 2,0 pct., som er en grænse, der ikke må overskrides i Euroland. Og så er det interessante selvfølgelig: Hvad sker der, hvis man kommer tættere på? Skal der så bremses op med kraftige renteforhøjelser, som sætter et begyndende opsving i Euroland i stå og presser arbejdsløsheden yderligere op? Det er jo det, der er perspektivet.

Jeg er ked af, at ministeren ikke vil forholde sig til de virkelige tal, som altså findes på side 20 i Centralbankens månedsoversigt. Der har man tallene, og jeg er glad for, at de bliver refereret i Folketingets forhandlinger.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for tilsagnet om, at regeringen vil prøve at lave en sådan redegørelse.

Nu har vi set, at der kom en renteforhøjelse, som Centralbanken i Frankfurt fulgte – måske ikke ganske sagligt, det tror jeg egentlig ikke – og samtidig ser vi denne stigende tendens til inflation og vel også en bekymrende udvikling med hensyn til arbejdsløsheden, bl.a. i Tyskland.

Det kunne jo godt foranledige, at vi skulle have en mere grundlæggende diskussion om kriterierne, konvergenskravene som det jo hed-

der, i euroen, for det tyder altså ikke på, at disse konvergenskrav passer til virkeligheden og til de problemer, som skal løses i et land som f.eks. Tyskland og også i Danmark. Men jeg ser frem til, at vi får den redegørelse fra ministeren, for så kan vi jo få en diskussion på baggrund af et konkret talmateriale. Tak for det!

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg har noteret mig, at hr. Frank Dahlgaard selv indtil flere gange meget korrekt har sagt, at det, hr. Frank Dahlgaard citerer fra, er månedsopgørelser, men man kan altså ikke uddrage store generelle betragtninger på baggrund af en månedsopgørelse af inflationen.

Til hr. Keld Albrechtsen: Ja, det er jo rigtigt, at der er sket en renteforhøjelse, og jeg har forsøgt at forklare mange gange, at ECB styrer efter prisstabilitet.

Så siger hr. Keld Albrechtsen, at det måske var muligt, at vi skulle diskutere konvergenskravene igen. Det kan vi selvfølgelig gøre, men jeg tror, jeg har en allieret i hr. Keld Albrechtsen, når jeg siger, at vi ikke på dette tidspunkt vil rejse spørgsmål af den karakter, som ville betyde, at den regeringskonference, vi nu skal ind i, kunne blive en meget bred konference i stedet for den smalle regeringskonference, som vi i hvert fald har en fælles interesse i at det bliver. Men i øvrigt er jeg parat til at diskutere konvergenskravene.

Formanden:

Hr. Frank Dahlgaard, sidste omgang.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes nu, det er lidt forstemmende, fordi der dannes sig et billede af en økonomiminister, som for det første fuldstændig bagatelliserer, at euroen er faldet så kraftigt i kurs, som den har gjort, siden den blev indført for 13½ måned siden, og for det andet simpelt hen benægter, at inflationen, prisstigningstakten, i Euroland er stigende, samt at de to ting, kursfaldet og inflationsstigningen, hænger sammen.

Ministeren må vel medgive mig, at månedsoversigten fra januar 2000 fra Den Europæiske Centralbank, som er den seneste, vi har, ikke bare beskriver den seneste måned, men udviklingen frem til den måned, og at der på side 20 i den nævnte oversigt står, at inflationstakten målt ved år til år-stigningen i det samlede, harmoniserede forbrugsprisindeks steg med yderligere 0,2 procentpoint til 1,6 pct. i november

1999 i forhold til 1,4 pct. og 1,2 pct. i henholdsvis oktober og september 1999. Det er altså en beskrivelse af udviklingen med en tiltagende prisstigningstakt i Euroland.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg nægter ikke, at der er en stigende inflation, men jeg nægter derimod, at man kan sammenligne på den måde, som hr. Frank Dahlgaard gør, og derfor vil jeg gentage mit svar fra før for at illustrere det meningsløse i hr. Frank Dahlgaards måde at bruge tallene på:

Vi har altså en situation, hvor der i januar 1999 var et fald fra den ene måned til den anden på 0,01 pct. i inflationen, og hvor der i august 1999 var en stigning fra den ene måned til den anden på plus 0,01 pct., og så spørger hr. Frank Dahlgaard: Kan man svare på, hvor mange gange større inflationen var i august 1999 i forhold til januar 1999? Det spørgsmål lader sig ikke besvare, lige så lidt som hr. Frank Dahlgaards spørgsmål om forholdet mellem inflationen i december 1998 og inflationen i december 1999.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1390

13) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Kan ministeren bekræfte, at Danmark efter et nej til euroen kan fastholde valuta-aftalen (»ERM II«) med Den Europæiske Centralbank og derved sikre kronen mod spekulation?«

Frank Dahlgaard (UP):

En væsentlig begrundelse fra regeringens side for at afskaffe kronen til fordel for EU's euro er, at så undgår man valutakriser, fordi man er med i et stort område. Men sagen er vel den, at Danmark og kronen allerede har en aftale med Euroland om at støtte hinanden gensidigt, og det vil selvfølgelig i praksis sige, at hvis den danske krone, hvis værdi er lille i forhold til euroens, kommer ud for et pres, har vi Den Europæiske Centralbank til at støtteopkøbe og holde kronen oppe, hvis vi bare selv gør det, som er rimeligt. Dermed er vi jo sikret mod følgerne af voldsomme valutakriser. Er det ikke rigtigt?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

ERM II-aftalen er jo ikke betinget af en folkeafstemning om Danmarks forhold til euroen.

Jeg vil godt understrege, for at der ikke skal skabes en helt forkert forestilling for ikke at sige en myte, at en valutaaftale som ERM II er ingen garanti for, at kronen er sikret imod valutaspekulation. Det er heller ikke det, der er meningen med den valutaaftale. Der gives ingen garantier af den karakter, selv om vi har en udmærket valutaaftale, og det er i øvrigt, uanset om vi har folkeafstemning, eller vi ikke har folkeafstemning.

Så jeg vil gerne understrege, at hvis man vil sikre sig imod valutaspekulation, når man er en lille valuta, så er det bedste svar at være medlem af et stort valutaområde, og der ligger et lige uden for vores dør, nemlig euroområdet. Der kan vi være sikre på ikke at blive udsat for valutaspekulation.

Frank Dahlgaard (UP):

Tak for svaret, som var lidt underligt for mig, for når Danmarks Nationalbank har en aftale med Den Europæiske Centralbank på det her område, så regner jeg med, at så kan vi stole på den, og så kan vi være sikre på den. Det er jo ikke en bananstat, der er tale om, det er hovedparten af Vesteuropa.

Som ministeren siger – er det ikke rigtigt forstået – så gælder den aftale, hvad enten vi har en folkeafstemning eller ej, og hvis vi vælger ikke at tage nogen folkeafstemning, eller hvis folkeafstemningen forhåbentlig ender med et nej til euroen, så fortsætter vi med kronen, og så fortsætter aftalen med Den Europæiske Centralbank præcis sådan, som der stod i dagbladet Børsen her den 27. januar i år, hvor Den Europæiske Centralbanks talsmænd understregede: »Danskerne kan godt sige nej til ØMU'en, uden at det får konsekvenser for valutaaftalen mellem Danmarks Nationalbank og Den Europæiske Centralbank.« Er det ikke sådan, det forholder sig?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forstår naturligvis godt, at det ikke passer særlig godt i økonomiministerens kram at fremhæve den valutaaftale, vi har med Den Europæiske Centralbank, og fremhæve de muligheder for at undgå spekulation, der ligger i den.

Men kan økonomiministeren ikke bare bekræfte, at dengang økonomiministeren anbefale-

lede, at Danmark indgik i den aftale som afløsning for tidligere valutasamarbejder, skete det bl.a. med den begrundelse, at det var et værn for den danske krone, og at der heri lå en forpligtelse for Den Europæiske Centralbank til at støtteopkøbe danske kroner i situationer, hvor det måtte være nødvendigt?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Selvfølgelig kan man stole på en aftale, man har indgået med Den Europæiske Centralbank, men hr. Frank Dahlgaard ved jo udmærket godt, at det er en gensidig aftale, og den aftale forudsætter bl.a., at den danske økonomi holder sig på det, man kunne kalde et sundt spor.

Så vil jeg lige minde om, at en valutaaftale i sig selv ikke er nogen garanti, og det er heller ikke meningen. EMS'en var jo også en aftale, som i øvrigt var meget, meget parallel til den aftale, Danmark nu har, som vi kalder ERM II, men EMS'en var jo heller ingen garanti imod valutaspekulation, og EMS'en brød sammen.

Jeg sætter ikke spørgsmålstegn ved aftalen som sådan, jeg vil bare gerne understrege, fordi det er sandheden, at en valutaaftale er ingen garanti imod valutaspekulation.

Til hr. Thulesen Dahl: Hr. Thulesen Dahl har en kedelig vane med at lægge en modpart nogle ord i munden. Ja, det er faktisk en rigtig kedelig vane!

Det passer mig ganske glimrende med onsdagsspørgsmål, fordi jeg dér har en mulighed for at aflivet en række af de myter, der flourerer, og de misforståelser, som kan opstå. Det er jo også det, vi har onsdagsspørgsmålene til.

Derfor passer det ikke, som hr. Thulesen Dahl lægger mig i munden, at det, der ligger i hr. Frank Dahlgaards spørgsmål, skulle passe mig dårligt.

Det er fuldstændig korrekt, som hr. Thulesen Dahl husker, at jeg begrundede aftalen med, at der jo var et sikkerhedsnet. Det var det ord, jeg brugte. Men jeg stod også til regnskab over for hr. Thulesen Dahl og andre for, hvad det var for betingelser, Danmark skulle opfylde, for at vi kunne have den valutaaftale.

Dengang gjorde jeg meget klart, som jeg også har gjort efterfølgende, at hovedformålet med valutaaftalen var at sende et signal ud i verden om, at når Danmark ikke deltager i euroen, så er det ikke, fordi vores økonomi ikke kunne klare det, så er det, fordi vi har truffet en politisk beslutning om, at vi ikke gør det.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes egentlig, at ministerens svar er meget godt, for det er jo klart, at det jo går ud på, at en aftale med Den Europæiske Centralbank kan man stole på. Men så henviser ministeren til de historiske erfaringer. Vi havde jo også noget tilsvarende med EMS-systemet, med denne samling EF-lande, der havde dette valutasystem, og det brød sammen, sagde ministeren.

Men det er vel at sammenligne med, at hvis euroen og ØMU'en bryder sammen, ja, så har vi ikke den sikkerhed mere. Det har vi jo så heller ikke i den sammenbrudte ØMU. Men hvis eurosystemet holder, så har vi sikkerhed for at blive støttet og altså et værn mod valutakriser. Det er vel rigtigt.

I den anden del af ministerens svar siger hun, at det kræver økonomisk ansvarlighed, og at Den Europæiske Centralbank kun vil støtte os, hvis vi selv har rimelig sund orden i vores økonomi. Det er vel helt rigtigt, men der er vel ingen udsigt til, at det skulle køre den anden vej.

Vi har altså en socialdemokratisk domineret regering – undskyld jeg siger det, men det har vi vel – og den fører en meget ansvarlig økonomisk politik, som har været med til at føre Danmark hen til den bedste økonomi, Danmark nogen sinde har haft i målbar tid, og om et par år har vi en borgerlig regering, og den gør det selvfølgelig endnu bedre.

Derfor vil betingelserne sandsynligvis være til stede for, at Den Europæiske Centralbank vil støtte os, hvis den overhovedet eksisterer, og hvis systemet ikke bryder sammen. Så er vi jo sikret, og så er det jo en bekræftelse fra ministerens side på det stillede spørgsmål.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret. Jeg kan forstå på økonomiministerens svar, at jeg bestemt ikke lagde ministeren noget som helst i munden, og derfor er udgangspunktet for at sige, at jeg skulle have en dårlig vane i form af at lægge ministeren ord i munden, naturligvis helt ude i hampen.

Tværtimod fik jeg bekræftet til fulde, hvad der var udgangspunktet for mit første spørgsmål, nemlig at da man indgik ERM II-aftalen som afløsning for tidligere valutaarrangementer, fremhævede man jo det vigtige i, at vi havde den aftale, og at vi havde et sikkerhedsnet, som ministeren nu også selv bruger. Nu hvor det efter ministerens opfattelse ikke er så oportunt længere at fremhæve de ting, giver hun det indtryk i det svar, hun gav hr. Frank Dahl-

gaard, at ERM II-aftalen stort set ikke er noget værd.

Det lever jo til fulde op til den tanke, jeg havde med det første jeg sagde, og derfor kan jeg sige til ministeren, at jeg selvfølgelig ikke lagde ministeren noget som helst i munden.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg kan fortælle hr. Thulesen Dahl, at jeg har en plan for sommerens aktiviteter. Jeg vil simpelt hen samle onsdagsspørgsmålene igennem denne folketingssamling og lave en dansk bog i, hvordan . . . Jeg vil ikke fortsætte, det hører til uden for salen. Men jeg vil give hr. Thulesen Dahl et eksemplar af den.

Jeg vil gerne sige til hr. Thulesen Dahl, at hr. Thulesen Dahl mangler at fuldføre min forklaring, da jeg kom hjem med den aftale. Jeg sagde: Det er et sikkerhedsnet for den danske krone, såfremt forholdene er, som vi kender dem, økonomien er sund osv. Derfor er det meget, meget forkert og meget beklageligt, at hr.

Thulesen Dahl siger som konklusion på mine svar, som åbenbart ikke tilfredsstillter hr. Thulesen Dahl, at jeg står her og siger, at den aftale stort set ikke er noget værd. Det passer ikke, og det har jeg ikke sagt.

Til hr. Frank Dahlgaard: Jeg forstod på hr. Frank Dahlgaard: » . . . at ministerens svar er meget groft.«

Skal jeg karakterisere hr. Frank Dahlgaards spørgsmål? Eller har jeg misforstået det? O.k., det har jeg så.

Hvis eurosystemet holder, så har vi et sikkerhedsnet, siger hr. Frank Dahlgaard. Jeg sagde i et af mine tidligere svar, at aftalen er gensidig, så Danmark ikke bare kan gøre, som vi vil. Vi har nogle betingelser at skulle leve op til, for at valutaaftalen kan holde.

Desværre har vi jo ikke overheads osv. her, men bare for at vise, at jeg har noget, som hr. Frank Dahlgaard måske vil være glad for at se, nemlig en kurve over, hvordan valutakriser har påvirket den danske rente under forskellige omstændigheder, og det er den situation, vi er i, når vi er uden for euroen, valutaaftale eller ej.

Frank Dahlgaard (UP):

Nej, jeg tror, ministeren misforstod mig. Jeg sagde ikke noget med, at ministerens svar var groft. Tværtimod, jeg sagde, det var godt, for det var en bekræftelse på mit spørgsmål.

Jeg kan forstå som et tillægsspørgsmål, at ministeren måske er interesseret i at udgive en

slags publikation med samtlige spørgsmål, der er stillet her i den pågældende folketingssamling om euroen og ØMU'en, og med svarene, hvad enten de er skriftlige eller mundtlige. Det vil jeg da være glad for hvis ministeren vil, for det mener jeg er oplysende for alle dem, der vil sætte sig lidt mere ind i tingene. Det vil jeg da stærkt tilskynde til, så slipper jeg for at gøre det selv.

Ministeren har også svaret rigtigt på – bekræft det, hvis det er forkert – at vi jo må føre en ansvarlig politik. Hvem vil hjælpe en, som ingenting gider gøre selv? Det vil man ikke, og det er forudsætningen i den ERM II-aftale, så vidt jeg har forstået. Men hvis bare vi gør en rimelig indsats selv, og der er ingen udsigt til, at vi ikke skulle gøre det, så er vi jo sikret, så længe Den Europæiske Centralbank og euroen består, og så har vi gode muligheder for at fortsætte med vores egen krone og har derfor en større selvbestemmelsesret uden for euroen.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Hr. Frank Dahlgaard skal høre bedre efter. Jeg vil ikke udgive en bog om spørgsmål/svar omkring ØMU'en. Jeg vil udgive en dansk bog om sprogbehandling og tage eksemplerne her fra onsdagsspørgsmålene i salen og ikke bare omkring ØMU'en. Det er et godt studium i sprogbehandling.

Dernæst skal jeg understrege endnu en gang, at den valutaaftale, vi har, ikke sikrer imod valutaspekulation over for kronen.

Frank Dahlgaard (UP):

Hvis den valutaaftale, vi har, ikke sikrer imod spekulation over for kronen, hvorfor i alverden har vi den så?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Fordi den er et sikkerhedsnet, men den er ingen sikring imod, at der foretages valutaspekulation mod kronen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1406

14) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Er nationalbankdirektøren begyndt at agitere til fordel for euroen efter anmodning fra ministeren?«

Skriftlig begrundelse

Dagbladet Børsen beskrev den 3. februar 2000, hvorledes nationalbankdirektør Bodil Nyboe Andersen nu er gået aktivt ind i kampen for afskaffelse af kronen til fordel for euroen.

Nationalbankdirektøren er en embedsmand, som ikke bør politisere eller blande sig på et område, som ministeren selv meget rigtigt har beskrevet som et politisk spørgsmål. Imidlertid er der tætte relationer mellem Økonomiministeriet og Nationalbanken, og mistanken om, at ministeren ligefrem har bedt nationalbankdirektøren gå ind i ØMU-debatten, er derfor til stede.

Frank Dahlgaard (UP):

Nationalbankdirektøren var inde i begyndelsen af denne måned og blande sig i den debat, der kører om euroen, også i den politiske debat, for det er jo i høj grad et spørgsmål om at sidde med ved bordet.

Det er et politisk spørgsmål, som ministeren har sagt, om Danmark skal afskaffe kronen og ind i euroen eller ej.

På den baggrund vil jeg spørge, om det er en aftale mellem økonomiministeren og nationalbankdirektøren, at nationalbankdirektøren skal gå ud og agitere for, at vi skal afskaffe vores egen krone.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg synes, det er et meget ubehageligt spørgsmål.

Det korte svar er: Nej! Og hvis hr. Frank Dahlgaard havde gjort sig den ulejlighed at læse nationalbankdirektørens foredrag, ville han også kunne se, at der er tale om synspunkter, nationalbankdirektøren har tilkendegivet ved tidligere lejligheder i interviews og taler, også offentligt holdte taler.

Det eneste nye er sådan set, at nationalbankdirektøren tilbageviser en påstand om, at Nationalbankens direktion skulle være imod dansk deltagelse i ØMU'en.

Må jeg så godt lige understrege, at vi lever i et demokrati, hvor der er ytringsfrihed, og hvor vi har en uafhængig Nationalbank, som ingen politikere, ingen regeringer kunne drømme om at pålægge hverken det ene eller det andet synspunkt. Det vil jeg gerne understrege.

Jeg kan forstå, at hr. Frank Dahlgaards karakteristik af såkaldt uafhængige økonomer af-

hænger meget af, hvorvidt disse økonomer deler synspunkt med hr. Frank Dahlgaard. Det er interessant.

Frank Dahlgaard (UP):

Nej, sådan er det jo ikke. Jeg kan oplyse, at jeg selvfølgelig har skaffet mig nationalbankdirektørens tale ved at printe den ud fra Internettet, og det fremgår klart deraf, og det var også den måde, Dagbladet Børsen beskrev det på dagen efter, at nu er nationalbankdirektøren gået ind i debatten mod kronen og for euroen, og det er fantastisk.

Det fremgår på side 7 af nationalbankdirektørens skriftlige tale i argumentationen for at afskaffe kronen, at endelig er der den politiske marginalisering i EU-samarbejdet, som Danmark kommer ud for. Ja, den er politisk. Nationalbankdirektøren er vel som en embedsmand forpligtet til at holde sig til sit område og ikke begynde at argumentere ud fra nogle politiske betragtninger. Det skal vel overlades til politikerne, herunder til økonomiministeren.

Men jeg er da tilfreds med svaret, som jeg går ud fra er helt korrekt, at der ikke har været nogen signaler eller besked eller aftale mellem økonomiministeren og nationalbankdirektøren i retning af, at Nationalbanken skal gå ind og hjælpe regeringen i denne her mærkelige sag.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er da naturligvis glad for, at ministeren understreger, at ud fra et demokratisk synspunkt har selvfølgelig også medlemmer af Nationalbankens direktion lov til at give udtryk for deres holdning, også til euroen. Jeg ville da gerne deltage i en debat med chefen for Nationalbanken om det spørgsmål, ingen tvivl om det.

Men jeg vil gerne sige til ministeren: Jeg ved ikke, om ministeren erindrer det, men vi havde jo på et tidspunkt en sag, hvor der fra regeringen var udgået et signal om, at embedsmænd skulle prøve at besvare kritik af EU på en bestemt måde. Da havde vi en diskussion, så jeg håber, at det synspunkt om nationalbankdirektørens frihed til at mene, som nationalbankdirektøren vil, naturligvis også er et synspunkt, der gælder embedsmændene i statens administration, således at de naturligvis også har lov til som privatpersoner at gå ind i debatten, selv om de ikke nødvendigvis er enige med regeringen i holdningen til euroen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Dansk Folkeparti er naturligvis enig i det synspunkt, at der skal være ytringsfrihed også for Nationalbankens direktionsmedlemmer, og vi er overbeviste om, at de argumenter, de måtte komme med, også er af en sådan art, at de er mulige at gendrive.

Men det, der er mit spørgsmål til ministeren, er i virkeligheden, om ministeren synes, det er klogt, at nationalbankdirektøren i den forstand, som hr. Frank Dahlgaard er inde på, går ind i den politiske del af debatten. Nationalbanken har jo altså været med til at lave eurosystemet, og derfor er det ikke så mærkeligt, at den har den holdning til selve systemets indretning osv. Men mener ministeren, det er klogt, at en leder af den type institution går så kraftigt ind i debatten, som der her er tale om?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlgaard: Jeg fortsætter lige citatet, hvor hr. Frank Dahlgaard slap, om den politiske marginalisering i EU-samarbejdet:

»Dette får mere og mere betydning, jo længere tid vi står udenfor. Det er ikke kun et spørgsmål om at have stemmeret ved bestemte møder. Det er også et spørgsmål om at få informationer om den internationale udvikling og planerne for det internationale samarbejde, og det er i høj grad et spørgsmål om at være med til at præge udviklingen gennem deltagelse i komiteer og arbejdsgrupper og andre fora, der forbereder de formelle beslutninger, men disse effekter er det endnu sværere at sætte tal på.«

Det, nationalbankdirektøren henviser til, er Nationalbankens deltagelse i komiteer, arbejdsgrupper osv., og det er det, der er Nationalbankens oplevelse.

Jeg vil gerne understrege og dermed svare hr. Thulesen Dahl, at jeg synes, det er klogt, at alle, der har en mening, giver udtryk for den. Jeg synes, det er uklogt at forhindre eller skabe en stemning om, at der er noget, nogle ikke må udtale sig om.

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg kan svagt erindre det, hr. Keld Albrechtsen hentyder til, og jeg håber, jeg svarer rigtigt i forhold til det, der er min erindring.

Når jeg får spørgsmål fra Folketingssalen, skriftlige eller mundtlige, eller bliver bedt om notater, så lægger mine embedsmænd svar op til mig, men det er ministeren, der har ansvaret for de svar, der bliver givet, og det er ministeren, der bestemmer, hvordan svarene skal være.

Jeg forventer, at mine embedsmænd uanset deres politiske tilhørsforhold og meninger om det ene og det andet skal levere det materiale, som jeg bestemt har bedt om.

Dernæst vil jeg mene, at de samme embedsmænd har fuldstændig frihed til at blande sig i den offentlige debat under deres eget navn. Jeg kunne ikke drømme om andet.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg er da fuldstændig enig i det sidste, ministeren siger, nemlig at der ikke er nogen, der ikke skal kunne ytre sig her, sådan set heller ikke Nationalbanken som institution.

Men når vi er inde på et politisk område, spørgsmål om indflydelse, sidde med ved bordet og den slags, så er det jo politisk, og så er nationalbankdirektøren sådan set ikke mere værd end andre mennesker. I en økonomisk vurdering er det en anden sag, og det står der jo også noget om, men når hun går ind med noget politisk, så går hun for langt efter min vurdering.

Man kan misbruge sin position ved at komme med nogle politiske betragtninger, som ikke er mere professionelle end alle mulige andres, men i kraft af den position, at man sidder i Nationalbanken, giver det en vægt, som ikke er rimelig, og det er her, jeg føler, at det er en ting, der skal drøftes igennem, og at jeg skal have sikkerhed for, at der ikke er en aftale mellem økonomiministeren og nationalbankdirektøren om at bruge det her til at give en falsk fornemmelse ude i befolkningen af, at det er det eneste rigtige, når nu Nationalbanken siger det på et politisk, helt klart politisk, område.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil bare gerne understrege endnu en gang, at selvfølgelig skal alle kunne ytre sig, og det er også vores holdning, men derfor behøver det jo ikke at være klogt. Det kan man jo have en holdning til. Det er ikke det samme som at forbyde folk at udtale sig.

Økonomiministeren kan jo godt have en holdning til, om det er klogt, at nationalbankdirektøren går ud på den måde, som hun gør, altså forstået på den måde, at det jo stadig væk kan være, at den danske befolkning ikke ønsker at forbyde kronen. Det kan være, den ønsker at beholde kronen, og så kan man jo godt diskutere, om det så er klogt, at landets nationalbankdirektør har sagt bestemte ting. Det kan

man jo så have en holdning til, men det kan jeg forstå økonomiministeren ikke vil have.

Så vil jeg godt følge det op, som hr. Keld Albrechtsen spurgte om, for det er jo så det interessante:

Det, man lavede i sin tid, var nogle task forces i de enkelte ministerier. På foranledning af statsministeren og regeringen skulle departementcheferne etablere såkaldte task forces rundt i ministerierne, der altså lavede baggrunden for, at ministrene virkelig kunne gå i clinch med dem, der mente noget andet rent politisk i en folkeafstemningssituation.

Der vil jeg bare bede ministeren erkende, at der er en forskel på, om vi står i en situation, hvor befolkningen bliver bedt om at komme med et svar på et givet spørgsmål i en folkeafstemningssituation, og så det, der foregår her i salen.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thulesen Dahl, det er 1 minut. Økonomiministeren.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Hr. Frank Dahlgaard mistænkeliggør både nationalbankdirektør Bodil Nyboe Andersen og mig, og det synes jeg er meget, meget ubehageligt.

En hvilken som helst har lov til at udtale sig om det, vedkommende finder er vigtige sager, og jeg synes, det er en betryggelse for den danske befolkning, at den ved, at alle kan udtale sig, også om deres forhold og opfattelser af den fælles valuta. Så får vi alle synspunkter i offentligheden på bordet. Det må være enhver demokrats største ønske, og derfor tror jeg også, at hr. Frank Dahlgaard ønsker, at alle udtaler sig om deres holdninger.

Til hr. Thulesen Dahl må jeg sige, at jeg forstår, at eftersom hr. Thulesen Dahl mener, at et flertal af den danske befolkning ønsker at bevare kronen, så er det uklogt, at nationalbankdirektøren tilkendegiver sin holdning og Nationalbankens holdning. Dette er jeg dybt uenig i. Jeg vil kæmpe til sidste åndedrag for, at vi bor i et land, hvor alle har ret til at udtale sig og tilkendegive deres holdninger, og at det ikke skal afgøres af en censurkomité eller et politibureau, om det er klogt eller ikke er klogt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1407

15) Til trafikministeren af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren oplyse status for Ansaldo leverancer af dokumentation til godkendelse af metroen, herunder specielt status for ATC-leverancerne, samt hvornår ministeren forventer at der foreligger troværdige tidsplaner?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen i Ingeniøren nr. 5, side 6 den 4. februar 2000.

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Af de 19 undersystemer, der er tale om, har Ansaldo leveret dokumentation til Jernbanetilsynet for de 10 undersystemer. Status for Jernbanetilsynets behandling af dokumentationen for de indtil nu leverede 10 undersystemer er følgende: To undersystemer er godkendt. Tre undersystemer er godkendt med betingelser. Fire undersystemer er under behandling. Et undersystem har Jernbanetilsynet ingen bemærkninger til; det er en sag, der hører under Arbejdstilsynet, som Arbejdstilsynet skal godkende.

For ATC-systemets vedkommende er levering af dokumentation til Jernbanetilsynet endnu ikke påbegyndt. Den dokumentation har vist sig at være mere tidkrævende at udarbejde end hidtil antaget af Ansaldo. Ansaldo har derfor meddelt, at man ønsker at gøre brug af noget af den ekstra tid, som er til rådighed, efter at Comets forsinkelser førte til en udskydelse af metroens åbningstidspunkt fra oktober 2000 til oktober 2002.

Ørestadsselskabet oplyser, at selskabet kontraktligt ikke kan modsætte sig, at Ansaldo ønsker at gøre brug af noget af den tid, der følger af Comets forsinkelser, så længe leverandøren overholder det endelige tidspunkt for metroens åbning. Ørestadsselskabet vil efter bestyrelsesmødet i dag drøfte situationen med Ansaldo. Ørestadsselskabet vil desuden tage initiativ til sammen med Jernbanetilsynet at kvalitetssikre den tidsplan, som bliver resultatet af drøftelserne med Ansaldo. Denne tidsplan vil omfatte levering af den resterende del af dokumentationen. Kvalitetssikring af tidsplanen skal forebygge en eventuel risiko for, at jernbanesystemet

ikke er færdiggodkendt i god tid før ibrugtagningen i oktober 2002.

Københavns Kommune og Trafikministeriet lægger som ejere af Ørestadsselskabet afgørende vægt på, at der gennem drøftelser med Ansaldo opnås en forpligtende aftale om levering af den resterende dokumentation, herunder en tidsplan med en række milepæle, der sikrer en fortsat løbende opfølgning af levering af den resterende dokumentation. Ejerne lægger desuden vægt på, at tidspunktet for levering af dokumentationen sker så tidligt som muligt for derved at skabe den fornødne tid til myndighedsgodkendelse og rettelse af eventuelle fejl i den leverede dokumentation. Endelig har ejerne noteret sig, at Ørestadsselskabet vurderer, at Ansaldo kan gøre brug af noget af den ekstra tid, som Comets forsinkelser giver, uden at dette får indflydelse på metroens åbning i oktober 2002.

Margrete Auken (SF):

Hørte jeg rigtigt? Det, som ministeren sagde, var, at nu har vi helt opgivet at få en tidsplan. Jeg sidder med et svar, som ministeren lige for nylig har givet til hr. Brian Mikkelsen, hvor der refereres til et svar, der er givet til udvalget på et spørgsmål, jeg har stillet, hvoraf det fremgår, at de her tidsplaner vil komme hurtigt. Fristen er jo overskredet, overskredet og overskredet mange gange, hvad ministeren jo selvfølgelig ikke vil og heller ikke har lyst til at bestride, og nu siger ministeren, hvis jeg hører rigtigt, at nu har vi bare sagt til Ansaldo, at vi har fuld tillid til Ansaldo. Det skal nok komme. De får lov til nu at brede sig, som de nogenlunde vil, ud over det hele, og vi håber da, de vil komme med en tidsplan.

Jeg vil godt spørge, om ministeren synes, at det er en anstændig måde at behandle, ja, Folketinget og borgernes penge på. Det er mange, mange milliarder kroner, der er på højkant her, det er et system, som vi nu alle sammen har vidst at der har været problemer med.

Jeg vil altså dels spørge ministeren, om hun kan bekræfte, at hun har sagt, at nu dropper vi det der med en tidsplan, i hvert fald en, der kan meddeles Folketinget hurtigt, på trods af den skulle have været klar nu, dels om ministeren mener, at der virkelig er basis for at have tillid til Ansaldo.

Endvidere: Hvad det er for nogle nye ting, der er sket, siden ministeren har fået den tillid, som det jo tidligere ikke har vist sig, at der ikke

var nogen synderlig grund til at have? Hvilke nye oplysninger er kommet til ministeren, siden hun mener, at nu kan vi bare sige, at vi håber da, at de bliver færdige, og vi regner med, at vi får nogle tidsplaner fra dem?

Og så vil jeg endelig spørge: Vil ministeren sige – og det er jo altså under ministeransvarsloven, der tales – at hun har fuld tillid til, at det her vil blive klaret, sådan så de kan levere det ATC-system? Har hun fuld tillid til det?

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Jeg vil gerne afvise, at der er tale om, at man har opgivet at få en tidsplan, som spørgeren antyder i forhold til Ansaldo. Jeg skal henholde mig til Ørestadsselskabets oplysninger og gentage, hvad jeg sagde i mit svar på det stillede spørgsmål:

Ørestadsselskabet vil efter bestyrelsesmødet i dag drøfte situationen med Ansaldo. Ørestadsselskabet vil desuden tage initiativ til sammen med Jernbanetilsynet og TÜV at kvalitetssikre den tidsplan, som bliver resultatet af drøftelserne med Ansaldo. Denne tidsplan vil omfatte leveringen af den resterende del af dokumentationen. Kvalitetssikringen af tidsplanen skal forebygge en eventuel risiko for, at jernbanesystemet ikke er færdiggjort i god tid før ibrugtagning i oktober 2002.

Margrete Auken (SF):

Jamen vi får altså ikke noget at vide. Det, som jo er sket nu – og jeg har også fået referat fra det pressemøde, der har været efter Ørestadsselskabets bestyrelsesmøde i dag – har været, at der ikke bliver sagt noget. Vi har tidligere fået nogle garantier – den første af dem ligger langt tilbage, så skulle den været kommet i efteråret, så skulle den være kommet i dag, i dag skulle den have ligget der – og nu stiller ministeren sig op her og siger, efter at jeg har spurgt om, hvornår vi får den at se, at Ørestadsselskabet har lovet, at den nok skulle komme engang. Engang.

Vil ministeren dermed sige, at hun nu har opgivet at komme i besiddelse af et klart svar på, hvornår den her sag er klar? Det er altså milliarder af kroner, det drejer sig om. Vi har lige hævet lånerammen fra 5,8 mia. kr. til 10,6 mia. kr. Finansministeren har åbenbart sagt, at det gør så ikke så meget. Jeg har fuld tillid. Det er jo min gamle ven Henning Christophersen.

Vil ministeren sige, at hun vil komme til os med en tidsplan? Og hvornår vil hun gøre det?

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Jeg kan kun henholde mig til, hvad jeg allerede har oplyst spørgeren om. Nej, ministeren har ikke opgivet at få en tidsplan. Tidsplanen vil blive lagt frem i det øjeblik, Ørestadsselskabet og Ansaldo har afklaret den ny tidsplan. Det er på Ørestadsselskabets initiativ, at der nu fra Ansaldo er fremsat oplæg til ny tidsplan. Ørestadsselskabet har ikke bare umiddelbart taget den ny tidsplan, men vil drøfte sagen med Ansaldo, herefter vil man også rådføre sig med Jernbanetilsynet og TÜV, som er assessoren i det her spørgsmål. Derefter vil man konkludere, hvilken tidsplan Ansaldo herefter skal holde sig til, inklusive milepæle undervejs, som Ansaldo også skal holde sig til.

Så derfor er der ingen grund til, at spørgeren forsøger at få det til at se ud, som om der nu ikke længere er en tidsplan for det her arbejde. Jeg vil gerne slå fast: Ørestadsselskabet har over for mig tilkendegivet i dag, at de ikke et øjeblik er i tvivl om, at den her situation ikke vil få betydning for, at metroen kan tages i brug i oktober 2002.

Margrete Auken (SF):

Folketinget har kørt med den her sag i mange, mange år. Vi har haft forespørgselsdebatter, vi har haft garantier, og på et eller andet tidspunkt må ministeren vel tale under en eller anden slags ansvar og ikke bare blive vred, når jeg beder om, at man lever op til det, ministeren har lovet. I bilag 568 af 4. februar 2000 i et svar til hr. Brian Mikkelsen står der, at vi vil få besked, så snart den er der, og ministeren kan sige, at det har hun også lovet nu, men så skal vi også lige huske, at det jo var, så snart den var der, og det er altså inden for nogle ganske få dage i forhold til det. Så jeg vil sige til ministeren: Vil hun love os, at det bliver inden for en måned, vi får at vide, hvornår det her kan blive færdigt?

Og så igen, ministeren bedes rejse sig og sige: Jeg står inde for med hele min ministerielle troværdighed, at jeg har styr på det her.

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Jeg kan oplyse over for spørgeren, at i det øjeblik, jeg er i besiddelse af en endelig tidsplan for AnsalDOS arbejde, vil den blive oversendt til Trafikudvalget.

Margrete Auken (SF):

Nu kan det jo dårligt blive et spørgsmål. Så må jeg bare konstatere, at det ministeren hermed

har sagt, er, at nu har hun sluppet alle tøjlerne, og nu er det bare på blind tillid til Henning Christophersen og Ansaldo, som aldrig har leveret. Jeg vil godt lige spørge ministeren, om hun er opmærksom på, om der er nogen steder i verden, hvor Ansaldo tidligere har leveret ubemandede, fuldautomatiske tog? Har hun nogen sinde set det? Og nu går hun ud og siger: Nu regner vi bare med, det kommer.

Jeg vil så godt lige stille et underspørgsmål. Jeg er klar over, at Københavns Amt i øjeblikket presses til at sige ja til at købe en række af de her tog, og jeg vil ikke engang kalde det for katten i sækken, for en kat ved man sikkert mere om, end man ved om styresystemet i de der metrotog. Det er så det, vi får nu. Nu er vi simpelt hen tilbage til scratch med ingen verdens ting andet end tillid til dem, der har svigtet os og svigtet os og svigtet os. Men er ministeren bekendt med, om Ansaldo nogen sinde har leveret førerløse, fuldautomatiske tog?

Trafikministeren (Sonja Mikkelsen):

Jeg vil gerne henholde mig til det, jeg skulle svare på, nemlig det stillede spørgsmål, og det vedrører ikke spørgsmålet om, hvorvidt Ansaldo har leveret førerløse tog andre steder i verden. Det er der svaret på ved tidligere lejligheder adskillige gange over for Trafikudvalget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1403

16) Til indenrigsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren sikre, at Folketinget får en fuldstændig redegørelse for sagsforløbet omkring udleveringen af jødiske flygtninge fra Danmark til Nazityskland og herunder for den sagsbehandling, der efter krigen fandt sted med henblik på at informere de pårørende om de udleveredes skæbne?«

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Der kunne jo svares med et ja. Men de dér rystende beretninger om, hvordan man behandlede visse jødiske flygtninge, der blev udsendt til Tyskland under Anden Verdenskrig, er jo meget rystende læsning.

Der er jo tale om en side af danmarkshistorien, som tilsyneladende endnu ikke er beskrevet, og for en, der levede på det tidspunkt, hvor

det foregik, må jeg nok sige, at det måske er endnu mere rystende. Både af hensyn til de ofre og deres familier og af hensyn til os selv bør vi selvfølgelig have alt på bordet. Og det er også derfor, statsministeren på regeringens vegne har opfordret Centret for Holocaust- og Folkebrudsstudier til at forestå en bredt anlagt undersøgelse af den del af vores historie.

Historieforskerne vil få adgang til alt relevant arkivmateriale og dermed have mulighed for at undersøge, hvad der skete før, under og efter besættelsen og skildre de faktiske hændelser, også dansk politik dengang. Når undersøgelsen har bragt klarhed over sagsforløbet, vil regeringen udtrykke sin holdning, også i forhold til de efterladte, og det er faktisk også svar på næste spørgsmål, S 1404.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt takke ministeren for svaret. Jeg har jo også bemærket statsministerens udtalelse fra den 6. februar, hvori det fremgår, at regeringen vil, og jeg citerer:

»... tage initiativ til en undersøgelse af Danmarks politik for bl.a. de jødiske flygtninge, som var kommet til Danmark i perioden fra nazisternes magtovertagelse til slutningen af Anden Verdenskrig.«

Og det vil vel sige, at undersøgelsen ikke kun skal omhandle behandlingen af jøderne, men også behandlingen af sigøjnere, behandlingen af statsløse, behandlingen af politiske flygtninge og af alle andre, som søgte beskyttelse i Danmark på flugt fra det nazistiske diktatur i Tyskland. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at det altså ikke kun er jøderne. Det er netop denne her meget brede undersøgelse. På samme måde vil jeg bede ministeren bekræfte, at der ikke vil være nogen som helst begrænsninger i adgangen til arkiver for denne her periode. Og denne her periode er jo fra 1933 og helt frem til 1950, fordi sagerne fra krigen jo løber videre i forbindelse med retsopgøret.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg må opfatte statsministerens pressemeddelelse, som er på vegne af regeringen, sådan, at det er et bekræftende svar, jeg kan give på de ting. Alene når der står, at man skal se på den politiske situation, så må det gå tilbage til 1933 også. Sådan opfatter jeg det i alt fald. Så jeg vil kun sige, at jeg kan bekræfte det, som spørgeren siger.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldstændig overvældet over denne her nyvundne åbenhed, det synes jeg jo er dejligt. Men så kan jeg alligevel ikke lade være med at undre mig over, hvad det egentlig er, der har ændret sig, siden chefen for Udlændingestyrelsen for ca. et års tid siden afviste at give aktindsigt i de sager, der nu er grundlaget for diskussionen. Var Udlændingestyrelsen og måske endda ministeren allerede dengang bekendt med, at der i de sager, man så ihærdigt forsøgte at hemmeligholde, var de oplysninger, som nu er kommet frem? Vidste man, at en arkivadgang til sagerne ville afsløre de her skandaløse tilfælde af magtmisbrug fra myndighedernes side? Det vi jeg godt høre ministeren om. I den forbindelse vil jeg da også godt spørge ministeren, om ikke det forholder sig sådan, at Udlændingestyrelsen den dag i dag opretholder afslag i syv sager om udleverede jøder.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg kan svare for mit eget vedkommende, at jeg under ingen omstændigheder var bekendt med, at det her foregik. Det sagde jeg også i mit indledende svar. Jeg var en af dem, der levede på det tidspunkt og kendte forholdene både for jøder, for frihedskæmpere, kommunister og andre, som var skjult på det tidspunkt.

Når Udlændingestyrelsen ikke har svaret på den henvendelse, går jeg ud fra, at den kun henholder sig til den regel, der findes om, at der skal gå 80 år, inden man må offentliggøre noget. Det er den eneste forklaring, jeg har kendt på det, og det er helt givet, at der er ingen af disse medarbejdere, der vel for de flestes vedkommende er født 20 år efter, der skulle tage noget hensyn til noget af det, som antydes. Det tror jeg at jeg kan bekræfte. Det er ikke sket.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår udmærket, at ministeren ikke kan svare på det, hvis ministeren ikke på det tidspunkt har været informeret. Så håber jeg, ministeren vil undersøge den sag, for det er jo mytisk, at der lige præcis i det, man forsøger at holde hemmeligt, kommer så store afsløringer frem.

Men når vi nu er ved begrundelsen, så vil jeg bare høre, om indenrigsministeren ikke er enig i, at det beskyttelseshensyn, der ligger i arkivloven angående personfølsomme oplysninger, under ingen omstændigheder kan udstrækkes til at beskytte myndigheder og myndighedsper-

soner, der har udøvet myndighedsgerning. Alt så man kan ikke bruge spørgsmålet om personoplysninger og fortrolighed omkring personoplysninger til at beskytte myndigheder og myndighedspersoner, der har begået den her type af krænkelse, som der er tale om.

Det vil jeg godt bede ministeren bekræfte.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg kan svare bekræftende: Naturligvis ikke. Og når jeg har talt med kulturministeren, som måske endda vil lempe på nogle af de der åremålskrav, så kan det slet ikke være tilfældet.

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg vil bare sige tak til ministeren. Jeg er meget tilfreds med, at lige præcis spørgsmålet om personfølsomme oplysninger ikke er noget, som kan bruges for at skjule myndighedspersoners gøren og laden.

Jeg siger tak for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1404

17) Til indenrigsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil ministeren tage initiativ til en officiel dansk undskyldning over behandlingen af de jødiske flygtninge, som de danske myndigheder udleverede til grusom behandling og død i Nazityskland?«

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg sagde i slutningen af mit første indlæg, at man vil, når den undersøgelse foreligger, komme med regeringens erklæring om, hvad man skal gøre, både om det skal være en undersøgelse eller en undskyldning, eller hvad det skal være. Men på nuværende tidspunkt vil vi gerne se det hele beskrevet, inden vi udtaler os.

Søren Søndergaard (EL):

Nu var spørgsmålet stillet, inden vi var bekendt med den reaktion fra statsministeren og regeringen, og jeg vil bare sige, at jeg har fuld forståelse for svaret på det her spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1405

18) Til indenrigsministeren af:

Søren Søndergaard (EL):

»Hvad kan ministeren oplyse om de afviste iranske asylsøgere, som ifølge pressen er forsvundet efter de danske myndigheders tvangsmæssige tilbagesendelse af dem til det reaktionære, fundamentalistiske diktatur i Iran, og hvad vil ministeren gøre for at undersøge deres skæbne?«

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil sådan set godt begrunde spørgsmålet, for nu er det jo meget tilfredsstillende, og det hører vi også her, at regeringen griber markant ind i forhold til magtmisbrug, som ligger 55 år, 60 år tilbage, og vil have afdækket sager, hvor man udviser folk til områder, hvor de risikerer tortur og fængsel og måske det, der er værre.

Jeg lægger mærke til, at en af de begrundelser, som statsministeren har givet for det, lige præcis er, at vi skal lære af historien. Det er selvfølgelig derfor, jeg så godt kunne tænke mig at høre, hvad man egentlig har lært. Og jeg spørger ministeren, hvordan det egentlig går med de der iranere, som er blevet tvangsudsendt fra Danmark, og som er forsvundet, efter at de er blevet tvunget tilbage til det iranske præsteskabets diktatur.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Jeg har til brug for besvarelsen af det her spørgsmål indhentet en udtalelse fra den myndighed, nemlig Flygtningenævnet, der træffer den endelige afgørelse i sådan nogle asylsager, og også fra Udenrigsministeriet, som er den myndighed, der yder bistand i forbindelse med undersøgelse af, hvad der måtte være hændt forsvundne personer i andre lande.

Flygtningenævnet har oplyst over for mig, at nævnet er bekendt med de angivne oplysninger om, at tre iranske asylansøgere efter indrejse i Iran er forsvundet. Omstændighederne ved deres forsvinden er imidlertid i ingen af sagerne belyst og henstår fortsat, siger man, uafklaret.

Flygtningenævnet og udenrigsministeren har endvidere oplyst over for mig, at de danske myndigheder har begrænsede muligheder for at foretage opfølgning af en asylsag, når ansøgeren er vendt tilbage til hjemlandet. Udenrigsministeriet har i tilslutning hertil tilkendegivet, at danske myndigheder i sager, hvor udlændingene opholder sig i hjemlandet, i almindelighed

bør være tilbageholdende med at rette henvendelse til hjemlandets myndigheder af hensyn til udlændingene selv og også deres pårørende. I den forbindelse kan jeg oplyse, at advokaten for en af de tre afviste asylansøgere har anmodet om, at der ikke rettes direkte henvendelse til de iranske myndigheder i sagen.

Søren Søndergaard (EL):

Ja, nu gik det lige så godt, men det gør det jo ikke mere, for så må man jo stille spørgsmålet: Hvad er det egentlig, man har lært af det, der skete for 55-60 år siden? Man kan jo forestille sig, at de pågældende embedsmænd dengang havde skrevet: Ja, men vi havde jo ikke nogen beviser for, at de jøder, vi sendte tilbage, endte i koncentrationslejre. Der gik jo så mange rygte. Folk sagde så meget, og vi havde jo svært ved at snakke med nazistyrer, så vi kunne ikke rigtig få det oplyst.

Det tror jeg heller ikke, at ministeren ville have syntes så godt ud. Derfor bliver jeg nødt til at insistere på det spørgsmål, der lyder: Hvad vil ministeren gøre for at prøve at få afklaret, hvad der sker med de folk, vi tvangsmæssigt sender tilbage, herunder få afklaret, om der sker dem det samme som dem, vi tvangsmæssigt sendte tilbage i perioden 1940-1945?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge ministeren, om han er opmærksom på f.eks. de problemer, som eksisterer med hensyn til flygtninge, som sendes tilbage til Kroatien, til Østslavonien, hvor der jo er den situation, at de mennesker af serbisk nationalitet, som sendes tilbage, jo står i en fortvivlende situation. Jeg ved ikke, om ministeren er klar over, at på trods af det løfte om amnesti, som blev givet, så fængsles alligevel, i hvert fald i ét tilfælde, folk, som er udvist fra Danmark, når de kommer derned. Jeg ved ikke, hvordan ministerens syn er på den del af det. Men der er altså meget, der desværre tyder på, at de ting, som vi er enige om ikke skulle foregå dengang, altså finder sted i dag.

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Nej, jeg synes nu, det er lidt ubehageligt, at den meget alvorlige situation, som muligvis er foregået under krigen, og som vi drøfter, skal sammenlignes med den måde, som Flygtningenævnet og Udenrigsministeriet og andre myndigheder i det samfund, vi er i i dag, behandler sa-

gerne på, hvilket for øvrigt i mange henseender er i fuld overensstemmelse med, hvad andre EU-lande gør vedrørende samme emne.

Nu har jeg ikke helt nøje kendskab til det, hr. Albrechtsen er inde på. Jeg vil selvfølgelig gerne undersøge det og svare på det skriftligt, men generelt ville jeg sige, at jeg bestemte mener, at de personer, der vælges som dommere i Flygtningenævnet, må være bekendt med, hvordan udviklingen har været de senere år, og derfor synes jeg, at det er for hård en anklage.

Hvad jeg så kan gøre? Jeg kan i og for sig ikke rigtig gøre noget, for jeg er jo ikke overdommer over Flygtningenævnet. Flygtningenævnet er en institution, der er fastsat ved lov – for øvrigt længe før jeg blev minister – og da der ikke foreligger noget over for mig, der gør, at jeg skulle ændre den lov og gribe ind over for Flygtningenævnet, kan jeg derfor ikke svare bedre, end jeg gør.

Søren Søndergaard (EL):

Det er sådan set ikke et spørgsmål om at anklage, det er jo sådan nærmere et spørgsmål om at konstatere. Der er tre iranske flygtninge, der har været i Danmark. De er blevet afvist. Det kan være efter en aldrig så grundig procedure, det skal jeg slet ikke betvivle. De er kommet tilbage til Iran, og der er de forsvundet, og man ved ikke, hvad der er sket med dem. Men jeg tror, ministeren vil være meget enig med mig i, at for dem, som bliver ordnet i det iranske præsteslags fængsler, er der ikke den store forskel på, om det var Gestapos fængsler eller efterretningstjenesten i Irans fængsler. Så for de enkelte er der ikke nogen stor forskel.

Men vi ved ikke, hvad der er sket, og det er jo derfor, at vi her appellerer til indenrigsministeren om at sætte en undersøgelse i gang og finde ud af, hvad der er sket, så vi ikke behøver at vente 55-60 år med at få oplysningerne, men så vi hurtigt kan få konstateret, om det værste er sket, og vi derfor skal stoppe udsendelserne fuldstændigt, eller om der eventuelt ikke er sket noget, der er så alvorligt.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er en alvorlig situation, at en person, som udvises til Kroatien, efter de oplysninger, jeg har kendskab til i hvert fald, har siddet fængslet i ca. 3 måneder. Men jeg er glad for, at ministeren nu vil undersøge det og skriftligt orientere om spørgsmålet.

Men så vil jeg godt spørge ministeren, om det ikke giver ministeren betænkeligheder, at Flygtningenævnet jo er sin egen ankeinstans, og at der ikke i realiteten er nogen mulighed for at indanke afgørelserne. For det viser sig jo med de sager, som vi nu har kendskab til, at der jo altså i det mindste er behov for en ankeinstans. Er ministeren ikke enig i, at det faktisk er et meget lidet betryggende system, at man har en myndighed med så kolossale beføjelser over menneskers skæbne, og at der så i realiteten ingen ankeinstans er?

Indenrigsministeren (Thorkild Simonsen):

Som jeg sagde for et øjeblik siden, så har jeg ikke haft nogen planer om at ændre den lov om Flygtningenævnet, og derfor kan jeg ikke svare på, om det skal være nødvendigt. Men jeg skal nok svare hr. Albrechtsen på det konkrete spørgsmål.

Jeg svarede i mit første indlæg hr. Søren Søndergaard, at Udenrigsministeriet har meddelt mig, at des mere man undersøger tingene i Iran, des sværere kan det blive for de pårørende og andre. Så det er op til Udenrigsministeriet at vurdere, synes jeg, hvad der skal gøres mere i den sag. Mere kan jeg ikke svare på.

Søren Søndergaard (EL):

Jamen jeg vil altså sige, at jeg stiller mig altså lidt uforstående over for det svar, som ministeren kommer med. Vi har afvist nogle folk fra Danmark, der har søgt asyl i Danmark, og sendt dem tilbage til et diktatur, der hedder Iran, med den begrundelse, at de er i sikkerhed i Iran. Hvordan kan det så skade dem, at man stiller spørgsmål til de iranske myndigheder om, hvordan de har det?

Er det ikke næsten en indrømmelse fra ministeren af, at der er noget rivravruskende galt? At risikoen er overhængende for, at de folk, vi har sendt tilbage, sidder i fængslerne – i de fængsler, som ledes af den efterretningstjeneste for præstediktaturet, hvis metoder vi udmærket kender til? Og det er altså folk, vi har afvist fra Danmark, fordi vi sagde, at de ikke kunne få lov at være her.

Skal vi virkelig vente 55-60 år med at få det opklaret, eller vil ministeren prøve at lave en undersøgelse på en eller anden måde, så vi kan få de her sager afklaret?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 1333

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Spørgsmål nr. S 1333, der er stillet til indenrigsministeren af fru Pia Kjærsgaard, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til indenrigsministeren (1/2 2000) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Mener ministeren, at annoncer indrykket af »Foreningen til integration af nydanskere på arbejdsmarkedet« bryder med grundloven, fordi de forfølger en bestemt religion?«

Skriftlig begrundelse

På baggrund af Dansk Folkepartis annonce med overskriften »Når jeg bliver muslim vil jeg have en bolig« siger ministeren i Jyllands-Posten den 31. januar 2000, at annoncen overskrider alle grænser, fordi den bryder med grundloven, der fastslår, at alle religioner skal stå lige. Ministeren siger direkte »Jeg er ked af, at avisen har bragt annoncen, fordi den forfølger en bestemt religion«.

Foreningen til integration af nydanskere på arbejdsmarkedet havde allerede inden Dansk Folkepartis annonce indrykket annoncer med religiøst budskab. Skal der være konsekvens i ministerens udtalelser, er det spørgerens opfattelse, at ministeren således også må mene, at annoncerne fra den nævnte forening bryder med grundloven.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 177: Forslag til lov om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren. (Innovationsloven).

Af fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 27/1 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.